

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ٿڌ پر جاھ

نگاندگی ولی فقیہ در ساہ
پ

دفتر تائید شرعی ضوابط و برنامه ها

نام نشریه:	تدبیر ماه
تنظیم و نشر:	نمایندگی ولی فقیه در سپاه
نوبت چاپ:	دفتر تأیید شرعی ضوابط و برنامه‌ها
شماره:	اوّل
تاریخ چاپ:	(دی و بهمن ۹۴) ۹۸
شمارگان:	۱۳۹۴
چاپ:	۳۰۰۰ نسخه
چاپ:	مرکز چاپ نمایندگی ولی فقیه در سپاه

فهرست

موضع	صفحه
مقدمه	٧
حدیث	٩
تادابیر تربیتی و معنوی	١٣
تادابیر آموزشی	١٩
تادابیر فرهنگی و هنری	٢٧
تادابیر مدیریتی	٣٥
تادابیر سیاسی و اجتماعی	٣٩
تادابیر دفاعی و رزمی	١٨٣
تادابیر اقتصادی و مالی	١٨٧
تادابیر خدمت‌رسانی	١٩٣
تادابیر بهداشت و سلامت	١٩٧
تادابیر امنیتی و حفاظتی	٢٠١
تادابیر نیروی انسانی	٢٠٧
تادابیر برون مرزی	٢٠٩
سایر تادابیر	٢٢٧
پی‌نوشت‌ها	٢٣٩

معاونت تادابیر و قوانین دفتر تأیید شرعی

تلفن مستقیم: ۳۵۲۳۳۷۱۲

کوثر: ۳۳۷۱۲ و ۳۳۹۳۹

پایگاه داخلی: www.pasdar.org

سبتگی

حضور با صلابت و قدرتمندانه ملت قهرمان ایران اسلامی در جشن ۳۷ سالگی انقلاب اسلامی نویدبخش نهادینه‌سازی هندسه نظام اسلامی است که شاخصه‌های اصلی و بارز آن روز به روز با مرزبندی شفاف‌تر شده جلوه می‌نماید.

ترسیم این شاخصه‌ها توسط حضرت امام خمینی قیّض و تبیین آن از سوی مقام معظم رهبری^{بنده} در سی و هفتمین سالگرد انقلاب اسلامی^۱، نشان از جهتگیری و حرکت صحیح و حقیقی انقلاب اسلامی دارد. شاخصه‌های: حضور مردم، تدبّر و پاییندی به مبانی و احکام اسلامی، استقلال کشور، مبارزه با استکبار و زورگویی، دفاع از مسلمانان - مستضعفان و ملت فلسطین، اهتمام به معیشت مردم و توجه به رفع فقر و ....، هندسه انقلاب اسلامی را

تشکیل می‌دهند که در این چارچوب می‌توان
پاسداران و حامیان راستین انقلاب اسلامی را
شناخته و توطئه مدعیان انقلابی گری و نفوذی‌های
دست‌آموخته دشمنان را خشی ساخت.

ضمن گرامی‌داشت سی و هشتاد و سال
نظام مقدس اسلامی و فرا رسیدن ایام شهادت
حضرت فاطمه زهراء^{علیها السلام}، نود و هشتاد و شماره
«تدبیر ماه» شامل گزیده تدبیر و رهنمودهای مقام
معظم رهبری^{علیه السلام} در دی و بهمن ماه سال جاری به
شما پاسداران عزیز انقلاب و نهادینه‌سازان هندسه نظام
اسلامی تقدیم می‌شود.

امید است همواره با الهام از عنایات و برکات
نظام علوی و فاطمی، زمینه‌ساز رویش‌های مبارک
انقلاب اسلام در منطقه و جهان و خشی کننده
توطئه‌های نفوذی‌ها و دشمنان اسلام باشیم. ان شاء الله.

والسلام عليکم و رحمة الله و برکاته
دفتر تأیید شرعی ضوابط و برنامه‌ها

پی‌نوشت

۱. در دیدار با دبیر و کارکنان دبیرخانه شورای امنیت ملی ۹۴/۱۱/۱۴

حِدِيث

عَنْ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ :

لَيْسَ الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا بِإِضَاعَةِ الْمَالِ وَ لَا تَحْرِيمُ الْحَالَلِ
بَلِ الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا أَنْ لَا تَكُونَ بِمَا فِي يَدِكَ أُوْثَقَ مِنْكَ
بِمَا عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ .^۱

توضیح مقام معظمه رهبری علیه السلام:

درباره زهد، این همه روایات، این همه کلمات
برجسته ائمه علیهم السلام ثبت و ضبط شده است. ما هم
تعدادی را عرض کردیم. آیا آن خطای بزرگی که
در فهم معنای زهد در طول زمانها به اسلام و
اخلاق اسلامی نسبت داده شد، این درست است؟

۱_ امام صادق علیه السلام فرمود:

بِرِغْبَتِي بِهِ دُنْيَا بِهِ تَلْفُ كَرْدَنْ مَالٍ وَ سُخْتَگِيرَى دَرْ حَالَلَ نَيْسَتْ
بَلْكَه بِرِغْبَتِي بِهِ دُنْيَا آنَ اسْتَ كَه بِهِ آنْچَه دَرْ دَسْتَ دَارَى از آنْچَه نَزَدْ
خَداوَنْدَ اسْتَ مَطْمَئْنَتَرْ نَبَاشَى.

که زهد: یعنی اینکه انسان به کلی به امر دنیا و مافیها بی‌اعتنایی کند، رها کند، منعزل و منزوی بشود. یا نه، زهد معنای دیگری دارد؟ این روایت و بعضی از روایات دیگر در این معناست. می‌فرمایید: زهد در دنیا این نیست که انسان اموال دنیا را ضایع کند. یک چیزی در اختیار اوست. کنار بیاندازد، اعتماد نکند، ضایع کند: «وَ لَا تَحْرِمِ
الْحَالَلِ»، یا آنچه برای او حلال است و خدای متعال آن را مباح کرده، آن را بر خودش حرام کند. این نیست: «یا ایها النبی، لَمْ تَحْرُمْ مَا أَحْلَ اللَّهُ
لَكُ». و اینکه تصور کنید انسان در یک صومعه‌ای بنشیند و از همه لذات دنیا خودش را محروم کند. یا آن‌طور که روحانیون نصارا تصور کردند که تأسی به حضرت عیسی به این است که ازدواج نکنند تا آخر عمر مجرد بمانند مثلاً. زهد اینها نیست. حضرت یک ضابطه‌ای بیان می‌کنند که از این ضابطه می‌شود خیلی از ابعاد زهد را فهمید. فرض بفرمایید به آنچه در اختیار خودتان هست، از پولی که پسانداز دارید، امکان و قدرتی که در اختیار دارید، به این اطمینانتان بیشتر نباشد از

آنچه پیش خداست. یعنی الان در دست شما نیست. اگر این حالت برای انسان پیدا بشود، حرص انسان به دنیا و آنچه از دنیا در دست اوست، از بین می‌رود. چون می‌داند خزانی آنچه در دست اوست، پیش خداست. اگر بناسن بهره‌ای داشته باشیم، استفاده‌ای بکنیم، از آنچه در اختیار خداست استفاده می‌کنیم. نباید تصور کرد حالا این پول را من دارم. این را نگه می‌دارم. از کجا معلوم که پول دیگری گیرم بباید؟ نه، آنچه پیش توست، نباید موجب اعتماد تو و اطمینان خاطر تو بشود، بیش از آنچه پیش تو نیست و پیش خداست. که آنچه پیش خداست قابل مقایسه نیست با آنچه پیش توست. این معنای زهد است. یعنی بی‌رغبتی و دلنبستن به آنچه در اختیار شماست، این‌طور نباشد که شما خیال کنید آینده و سرنوشت شما، خوشبختی شما وابسته به آن است که در اختیارتان است، این هم ممکن است به آسانی، آن‌طور که خیالش را نکردید، از دستتان برود. آنچه در اختیار خدای متعال است که در اختیار شما نیست، ممکن است: «من حیث لا یحتسب»، در اختیار شما قرار بگیرد.

لذا به آنچه در اختیار دارید دل نمی‌بندید. نه اینکه نداشته باش. داشته باش. آن را سرنوشت‌ساز زندگی خود ندان. که وقتی این حالت در تو پیدا شد یعنی آن را سرنوشت‌ساز در زندگی خود ندانستی، آن وقت نسبت به آن علاقه‌ات کم می‌شود. دلبستگی‌ات هم کم می‌شود. انفاقش هم آسان می‌شود. برای خاطر آن دیگر گناه نمی‌کنی. برای خاطر آن به حق و ناحق رو نمی‌آوری. این معنای زهد است.

جلسهٔ دویست و چهل و یکم درس خارج فقه ۸۷/۸/۱۲

تدابیر تربیتی و معنوی

- تحکیم محبت به عترت و معرفت به ادعیه
- اهتمام به نقش تربیتی قرآن و اسلام

تحکیم محبت به عترت و معرفت به ادعیه

ضرورت اهدا، همه قلب‌ها

به حضرت ولی‌عصر علی‌الله‌ی‌حُسْنَهِ‌رَحْمَةُ‌اللهِ‌وَ‌بَرَّهُ

عادت کنیم که همه اخلاص و همه فدایکاری
و همه محبت و همه قلب خود را به آن
بزرگوار[ولی‌عصر ارواحنافده] اهدا و تقدیم کنیم.
دعای به آن بزرگوار مستوجب دعای آن بزرگوار
برای دعاکننده است. این در روایات ما هست.^۷

اهتمام به نقش تربیتی قرآن و اسلام

ضرورت احترام به پیامبر و کتاب آسمانی

ما به مسلمان‌ها قرآن هدیه می‌دهیم. اگر می‌توانستم یک انجیل خوب پیدا کنم، می‌آوردم. این انجیل‌های الآن، عموماً روایت هستند نه کلام وحی. البته یوحنا، لوقا، پتروس و ... بزرگان مسیحیت هستند که بعضًا هم شهید شدند. اینها مسیحیت را به ایران و روم و ... بردنده. و گرنه مسیحیت برای شرق است. توی آنها پیغمبر و نایب پیغمبر هم بوده. حواریون جزء بزرگان دین هستند. در اسلام هر کس عصمت حضرت مسیح و حضرت مریم را منکر شود، از اسلام خارج است. احترام ما به مسیحیت این‌گونه است. انجیل هم مثل قرآن و تورات از آسمان آمده. اما انجیل‌های فعلی، این‌هایی که من خواندم، روایت است نه آن چیزی که از آسمان نازل شده. اگر آن را گیر می‌آوردیم، روی چشم‌مان می‌گذاشتیم.^۱

تغییر در سبک زندگی مسلمانان

مسئله سبک زندگی که ما سه چهار سال پیش مطرح کردیم، (در اجتماع بزرگ جوانان استان خراسان شمالی ۱۳۹۱/۷/۲۳) یکی از مسائل مهم است. سبک زندگی شعبی دارد؛ یکی از مهم‌ترین اهداف دشمنان ملت ایران و دشمنان اسلام این است که سبک زندگی مسلمان‌ها را عوض کنند و شبیه به سبک زندگی خودشان بکنند. واقعیت‌های زندگی، در فکر انسان اثر می‌گذارد؛ رفتار روزانه در دل و روح انسان اثر می‌گذارد - هم روح خود انسان، هم روح مخاطبان و معاشران انسان - اینها می‌خواهند این را تغییر بدهنند.

اسلام یک سبک زندگی برای ما آورده است. فرض بفرمایید ادب. یکی از کارهای مهم ادب است. فرنگی‌ها در برخوردهای معمولی شان خیلی مقید به ادب نیستند؛ ما ایرانی‌ها از قدیم معروف بودیم به اینکه در گفتارهاییمان، در مخاطباتمان ملاحظه ادب را می‌کنیم؛ احترام طرف مقابل را حفظ می‌کنیم. اینها می‌خواهند این را عوض کنند

و متأسفانه يک جاهایی هم موفق شده‌اند. فرض کنید شما با يکی مخالف‌اید، می‌خواهید راجع به او حرف بزنید؛ دوجور می‌شود حرف زد؛ يک‌جور می‌شود هتاکانه و بی‌باقانه و بی‌ادبانه حرف زد؛ يک‌جور هم می‌شود مؤدب حرف زد. شما ببینید در قرآن کریم در بسیاری از موارد وقتی صحبت از فاسقین است، صحبت از کافرین است، صحبت از بدھای اشرار عالم است، می‌فرماید: «وَ لَكُنَّ أَكْثَرَهُمْ لا يَعْلَمُون»؛ (انعام ۳۷ «وَ بِيَشْتَرَ آنَانِ نَمِيَّ دَانَنْد»). نمی‌گوید: همه آنها؛ ملاحظه می‌کنید! بالاخره يک اقلی هستند بین همین‌ها که اينها تعقل دارند؛ قرآن کریم ملاحظه حق آنها را می‌كند و «أَكْثَرَهُم» می‌فرماید.^۴

رعايت انصباط فقهی در موضوع هنر

نکته مهم [در فقه وهنر] ... مسئله انصباط فقهی است. یعنی ما تحت تأثیر جو قرار نگیریم که حالا چون یک جوی فرض کنید در یک بخشی از جامعه وجود دارد که فشار روی ما بیاورد که: «آقا شما چرا فلان چیز را حرام می‌دانید، چرا فلان چیز را ممنوع می‌کنید؟»، ما تحت تأثیر آن جو بیاییم فکر کنیم؛ نه! این غلط است؛ واقعاً این رفتار کاملاً غیر صالحانه است؛ خیر! کاملاً انصباط فقهی رعايت بشود و همان‌جور که ما بقیه احکام فقهی را از کتاب و سنت استفاده می‌کنیم، به کتاب و سنت مراجعه بکنیم و همان‌جور عمل بکنیم. آمارات («اماره») دلیل است که برای غالب انسان‌ها و به صورت طبیعی، ظن‌آور است و شارع مقدس فقط به جهت همین خصوصیت آن را معتبر کرده است). را در جای خود، اصول را در جای خود، همه اینهای که در اختیار فقهای شیعه قرار گرفته از این ذخایر عظیم فکری و این به اصطلاح روش استنباط و این اسلوب استنباط که جا افتاده است و تقویت شده است و پخته شده است، از همه جوانبش باید استفاده کنیم و در

^۸ زمینه هنر انشاء الله به یک نتایجی بررسیم.

تدابیر آموزشی

• روشنمندی و پویایی علمی و آموزشی

روشنی و پویایی علمی و آموزشی

ورود حوزه علمیه به مقوله هنر

مزده بزرگی داده شد که حوزه علمیه وارد مقوله مربوط به هنر از منظر شناخت فقهی شده است. روشن است که از حوزه علمیه انتظار نیست که سینماگر یا شاعر یا نقاش یا مجسمه‌ساز یا معمار تربیت بکند. ... اما انتظار هست که مبانی اسلامی را در باب موضوع هنر که عرض خواهیم کرد چقدر اهمیت دارد، بیان بکند؛ اوّل کشف کند و تحقیق کند و عمق‌یابی کند، بعد هم آن را تبیین کند برای مردم و برای جامعه. شما این کار را شروع کرده‌اید؛ این کار خیلی مبارکی است و من واقعاً عمیقاً و صمیمانه از همه شما که به این فکر افتاده‌اید و این کار را کرده‌اید و بحمدالله فضای خوب و برجسته‌ای هم وارد این کار شده‌اند، تشکّر می‌کنم.

کار را نيمه کاره نگذاريده، متوقف نگذاريده؛ و به معنای حقيقى کلمه - همچنانکه ما در فقه معاملات، کار مى کنيم، در فقه عبادات کار مى کنيم، اخيراً مثلاً در فقه ارتباطات يا در فقه اقتصاد يا مثلاً فرض کنيد که در فقه مسائل گوناگون اجتماعى کار مى کنيم - در فقه هنر هم واقعاً کار کنيم؛ يعني حقيقتاً ملائي ما بتواند در زمينه هنر، هم در زمينه اصل موضوع هنر به معنای کلى قضيه، هم شاخه هاي متنوع و متعدد هنر، نظر صريح و روشن بدهد. هiq مانعی هم ندارد که اختلاف نظر وجود داشته باشد؛ كما اينکه در همه ابواب فقهی هم اختلاف نظر بين فقهاء وجود دارد؛ يکي يك چيزى مى گويد، يکي يك چيز ديجري مى گويد؛ اما برآيند همه اين اختلافها پيشرفت است. فقه امروز با فقه زمان شيخ طوسى يکسان نيست؛ با اينکه اين همه اختلاف در نظرات وجود داشته، اما اين فقه پيشرفت كرده؛ فنى تر، عميق تر، دقيق تر، جزئى نگر تر در مسائل وارد شده؛ در اين زمينه هم همین جور خواهد شد.^۸

ضرورت پرداختن فقه به موضوع هنر

فقه متكفل همه امور زندگی بشر است؛ ادعای فقه این است. فقه متكفل تبیین شرعی و اسلامی همه اموری است که مورد ابتلاء انسان است در زندگی فردی و اجتماعی اش. خب! هنر یکی از همین امور است؛ بایست فقه به این پردازد. بله! ما دیر به این فکر افتادیم، دیر شروع کردیم؛ این کارها خیلی قبل‌ها باید انجام می‌گرفت. و حالاً بحمدالله شما شروع کرده‌اید و این کار را حتماً متوقف نکنید و دنبال کنید. اما اینکه حالاً آیا افراد حوزه وارد مقوله‌های هنری بشوند یا نه – مثلاً فرض کنید سینما یا تئاتر یا بقیه رشته‌ها – این البته یک حرف دیگر است. بدیهی است که یک نفر طلب‌ای که وارد حوزه علمیه می‌شود، برای یک مقصودی وارد می‌شود که آن مقصود معنایش سینماگری نیست، همچنان‌که معنایش تجارت نیست؛ همچنان‌که معنایش معماری نیست؛ بدیهی است و این لزومی ندارد، اما منعی هم وجود ندارد که حالاً یک نفری اگرچنانچه ذوقش اقتضا کرد،

برود وارد یک مقوله‌ای بشود به شرطی که از کار اصلی خودش باقی نماند. بله! یک فقیه برجسته اگر بخواهد در زمینه مسائل هنری اظهار نظر بکند، بایستی با مقوله هنر آشنایی داشته باشد؛ اگر با این مقوله آشنایی نداشته باشد و نشناسد هنر را و نداند که هنر چیست و خصوص این مقوله هنری چه حدّ و مرزهایی دارد، چه تعریفی دارد، بعید است که بتواند درست حکم را از آب دریاورد؛ چون یکی از شرایط استنباط درست حکم، شناخت موضوع است؛ موضوع را باید خوب شناخت. اگر موضوع را نشناسیم، حکم به درستی به دست نمی‌آید. بنابراین، به نظر من جا برای این کار خیلی زیاد است؛ هم راجع به خود هنر و فلسفه فقه هنر ... بعد هم فقه هنر با ورود در مسائل فقهی هنر، حدّ و مرزهای هنر را مشخص کردن و نظر اسلام را گفتن.^۸

گستردگی هنر در جوامع بشری

و مسئولیت فضای علوم دینی

این روشن است که اسلام مثل همه پدیده‌های زندگی انسان، نسبت به هنر نظر مساعد دارد.

امروز هم جوامع بشری با هنر آمیخته است؛ در متن زندگی بشر است؛ این جور نیست که هنر یک چیز زائد یا تشریفاتی‌ای باشد. مثلاً معماری؛ معماری یک هنر است؛ خب! معماری با زندگی انسان آمیخته است. انسان در یک ساختمانی که زندگی می‌کند، سبک معماری آن ساختمان در روح انسان، در فکر انسان، در مشاهی انسان، در سبک زندگی انسان اثر می‌گذارد. اینها همه‌اش چیزهای واضح و روشنی است. بله! نسبت به شُعب گوناگون - در مورد غنا، در مورد مجسمه‌سازی - باید حدّ و مرز مشخص کرد. بعضی از این فناواری معروف هم که در بین فقهاء معروف است، وقتی انسان عمق‌یابی می‌کند - مثل همان قضیهٔ منزوحتات بئر (بئر به معنای چاه آب و «منزوحتات» تعداد سطلهای آب است که به هنگام آلوده شدن آب چاه به نجاستی (مثلاً مردار حیوانی) از چاه کشیده می‌شود تا چاه پاک گردد).

که تا یک زمانی یک جوری می‌گفتند، بعد به کلی عوض شد - واقعاً همان جور است؛ یعنی روی احتیاط بوده. همین مسئله مجسمه‌سازی یا همین مسئله غنا از این قبیل است. ... خب! مهم‌ترین روایات هم ذیل همین آیه شریفه است:

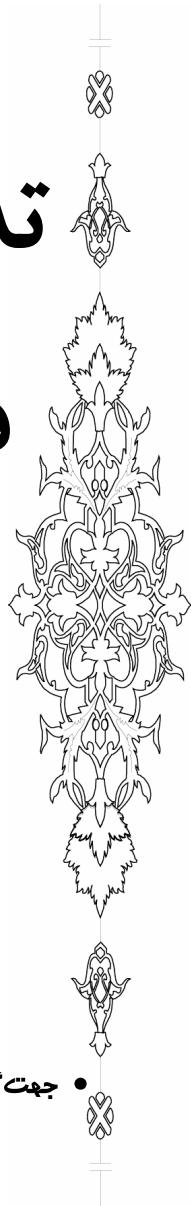
«لَهُوَ الْحَدِيثُ لِيُضْلِلَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ» خب!

فقط «لَهُو» نیست، «يُضْلِلَ» هم هست. روایت دارد در چارچوب آیه حرف می‌زند با ما؛ آیه می‌گوید:

«وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهُوَ الْحَدِيثُ لِيُضْلِلَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ»؛ (لقمان ۶ «سخن بیهوده را خردمند تا [مردم را] بی[هیچ] دانشی از راه خدا گمراه کنند»). پس شرط حرمت اینهاست. روایت هم که تفسیر می‌کند، همین آیه را تفسیر می‌کند؛ چیز دیگری را که تفسیر نمی‌کند؛ همین را بیان می‌کند.

بنابراین، خیلی حرف‌های تازه و نو می‌شود در زمینه‌های گوناگون رشته‌های هنری و شعبه‌های هنری بیان کرد. مثلاً فرض کنید در باب نمایش؛ این قضیه تلبیس مرد به لباس زن، تلبیس زن به

لباس مرد که یکی از این شباهت‌هایی است که در ذهن‌ها هست، واقعاً انسان وقتی در بحث فقهی وارد می‌شود و عمق‌یابی می‌کند، اصلاً معنای آنچه وجود دارد این نیست که این جوری معنا بشود که نتیجه‌اش این باشد که اگر مثلاً زنی لباس مرد، یا مردی لباس زن پوشد، در نمایش اشکالی داشته باشد. بنابراین، به نظر من خیلی کار در این زمینه می‌شود کرد؛ کار هم، کار فضلا است.^۸

تداپیر فرهنگی و هنری

- جهت‌گیری فعالیتهای هنری و تبلیغی

جهت‌گیری فعالیت‌های هنری و تبلیغی

توجه مردم به کتاب‌خوانی

یک مسئله در همین سبک زندگی و عادات و روش‌های خوب زندگی، مثلاً حالا کتاب‌خوانی است. ... این خیلی مهم است که ما مردم را، جوان‌ها را وادار کنیم به کتاب‌خوانی. کتاب خواندن خیلی مهم است؛ کتاب خوب را هم معرفی کنید. حتی بندۀ تصوّر می‌کنم. ... و فکر می‌کنم خوب است که محل‌های نماز جمعه، مرکز نمایش کتاب‌های خوب و کتاب‌های روز و کتاب‌های مطلوب باشد؛ که بیایند ببینند این کتاب‌ها هست، اگر می‌خواهند از همانجا یا از جای دیگر تهییه کنند. مردم را وادار کنیم به کتاب‌خوانی؛ نخبگان را وادار کنیم به تولید کتاب؛ اینها یک چیزهایی است که لازم است.^۴

دیدگاه اسلام درباره هنر

اگر درباره اصل هنر بخواهیم نظر اسلام را بدانیم، به نظر می‌رسد که اسلام هنر را نه فقط قبول کرده بلکه تشویق کرده، قرآن یک اثر هنری است؛ شما ملاحظه می‌کنید؛ در آیات کریمهٔ قرآن جاهای زیادی وجود دارد که تقدّم و تأخّر در جمله‌بندی وجود دارد به‌خاطر اینکه سجع آیه حفظ بشود. موارد متعددی در قرآن هست؛ با اینکه قرآن نه تقييد به سجع به معنای مصطلح دارد، نه تقييد به قافيه، چون شعر نیست و تقييد به اين چيزها ندارد اماً در عين حال زيبايي کلام يك جاهايی اقتضا کرده که يك جمله معتبرضه‌اي وسط بياورند برای اينکه سجع آخر آيه که با بقیه آيات منطبق است برابر در بيايد و آن زيبايي را بدهد. يا وزن و موسيقى کلام؛ در آيات کریمهٔ قرآن، موسيقى کلمات يك چيز مغفول عنه واقع شده و به آن توجه نمی‌شود. بعضی‌ها دنبال وزن رفته‌اند که آيات موزون قرآن را پیدا کنند – و پیدا کرده‌اند، زياد هم هست آياتي که خودش يك وزن عروضي است – اماً موسيقى

کلمات قرآن، آنجایی هم که حتی وزن ندارد، یک چیز عجیب است؛ بسیار گوش‌نواز است. کسی که با قرآن انس داشته باشد و آشنا باشد، می‌بیند. خب! قرآن یک اثر هنری است. پیغمبر اکرم از شعراًی که به حق بودند، ترویج کردند؛ قرآن از شاعری که: «اللَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُوَ أَكْبَرُ وَ إِلَّا إِنَّمَا يَنْهَا الْمُشَرِّكُونَ» (شعراء ۲۳۷ «مَنْ كَانَ عَنْ حِكْمَةٍ فَلَا يُفْتَنَ») باشد ترویج کرده؛ عرض کنم که ائمۀ ما بسیاریشان شعر می‌گفتند.

در مورد خواندن؛ یک روایتی در همین باب روایات غنا ... هست که یک نفر قرآن را با صدای خوشی می‌خواند؛ به پیغمبر گفتند: این صدای خوشی دارد، قرآن را خوب می‌خواند. فرمود: بخواند؛ وقتی شروع کرد خواندن، پیغمبر فرمود - آن‌طور که در ذهنم است - این جوری قرآن را بخوانید؛ یعنی با صدای خوش. خب! این هنر است؛ هنر یعنی همین؛ این هنر موسیقی است و در انواع و اقسام، ترویج شده. یا مثلاً فرض کنید که در همین عبارت پردازی‌هایی که علمای ما

دارند. شما ببینید اوایل کتاب‌ها چه سجع‌های زیبایی دارند؛ در این اجزاء مختلفی که علما به هم داده‌اند – اجازه اجتهاد، اجازه روایت – ببینید چه عبارات زیبایی، چه سجع‌های زیبایی را علما آورده‌اند؛ اینها همین فقهایند. در عبارات کتاب‌هایشان هم همین جور است؛ حالا آنچه فارسی نوشتند – به خصوص در این اواخر – خیلی برجسته نیست اما مثلاً کتاب‌های مرحوم مجلسی از لحاظ فارسی هم نشرهای زیبایی است؛ خب! این‌ها همه‌اش هنر است. بنابراین، اینکه ما بیاییم فکر کنیم که نظر اسلام با هنر آیا مساعد است یا مساعد نیست، به نظر من یک بحث واضحی است؛ این روشن است که اسلام مثل همه پدیده‌های زندگی انسان، نسبت به هنر نظر مساعد دارد.^۸

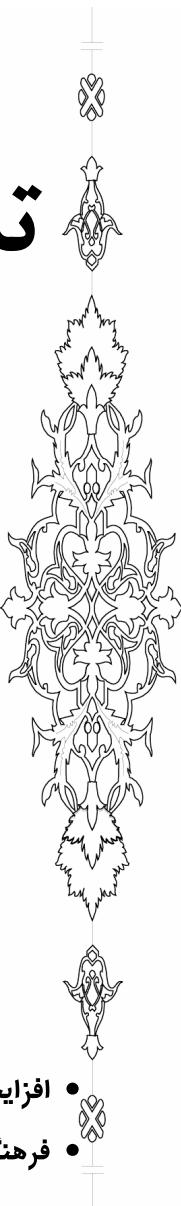
اهمیت پرداختن به مسئله هنر

هنر، خیلی مسئله مهمی است. هنر جزو زندگی انسان است؛ در ذات خود، هنر یکی از لوازم وجود انسان است مثل خیلی از چیزهای دیگر. همه شعبه‌های هنر همین جور است؛ آدم‌هاش مختلف‌اند والاً این وجه مشترک در همه هنرها وجود دارد که زاییده ذوق و تخیل است؛ تخیل قوی و ذوق وافی، هنر را به وجود می‌آورد. البته مهارت‌ها، تجربه‌ها، کارشناسی‌ها، همه اینها در کنارش وجود دارد، اما مایه اصلی عبارت است از ذوق؛ لذا شما همین‌طور که ملاحظه می‌کنید در بین فقهای ما در حوزه‌های علمیه با اینکه بحث هنر به معنای هنر هیچ مطرح نبوده، هنرمندان بزرگی در خود حوزه حضور پیدا کرده‌اند. ... بعضی به تفّنن، بعضی‌ها هم واقعاً حرفة‌ای؛ مثلاً سید‌محمد‌سعید حبّوبی شاعر حرفة‌ای است و یک شاعر برجسته عرب است. فرض بفرمایید سید‌محمد هندی یا سید‌رضا هندی که آن قصائد گوناگون مفصل را گفته، یک شاعر حرفة‌ای نجف

است؛ اینها مال زمان قدیم هم نیستند. یا سیدررضی؛ من سال‌ها پیش یک وقتی از یک عرب باذوقی خواستم مقایسه کند بین شعر سیدررضی و شعر یک نفر دیگر - که نمی‌خواهم اسم بیاورم، یک آدم معروف و شاعر معروف - گفت اصلاً قابل مقایسه نیست. او شعرشناس بود؛ بنده شعر عربی را نمی‌توانم مثل یک عرب بشناسم و بفهمم که وزن شعر و بهاصطلاح اندازه و قواره شعر چقدر است؛ این را یک عربِ شاعر می‌تواند بفهمد. می‌گفت اصلاً قابل مقایسه نیست؛ یعنی شعر سیدررضی در ردیف اوّل اشعار عرب قرار دارد. خب! یعنی می‌شود گفت این هم همان حرفه‌ای است؛ یعنی خیلی تفتنی هم نبوده؛ واقعاً حرفه‌ای وارد شدند. و زیاد داریم؛ خود سیدمرتضی شاعر است، محقق حلبی شاعر است، پدر علامه شاعر است؛ این علمای بزرگ ما همه شاعراند، متنهای در مقوله شعر وارد شدند؛ فرض کنید در مقوله معماری وارد نشدند یا در مقوله موسیقی وارد نشدند و از این قبیل. بنابراین، این

نشان‌دهنده این است که وقتی این مایه طبیعی، یعنی آن ذوق و تخیل در جایی به وجود آمد، این بُروز خواهد کرد ولو فضای پروراننده این هم نباشد؛ مثل حوزه‌های علمیه که اصلاً فضای این جوری‌ای نبوده است.

خب! بنابراین هنر یک امر انسانی است؛ نمی‌توانیم ما بنشینیم بحث کنیم که آیا هنر از احکام خمسه کدام حکم را دارد؛ یک طبیعت انسانی است، یک حقیقت انسانی است، یک حقیقت بشری است؛ جلوه‌های مختلفی دارد مثل بقیه کارهایی که افراد بشر می‌کنند؛ آن جلوه‌های مختلف را باید رفت سراغش و دنبال احکام خمسه برای آنها باید گشت و الاً اصل هنر یک پدیده انسانی است، یک امر مبارک است، یک امر ضروری است، یک امر حقیقی است.^۸

تداپیر

مدیریتی

- افزایش کارآمدی پویایی و نوآوری
- فرهنگ کار و عمل به تکلیف

افزايش کارآمدی پويائي و نوآوري

نتایج گردهمایی‌ها

منتظر می‌مانیم که انساء الله از نتایج این اجتماع شما، گردهمایی شما استفاده کنیم. و بعد هم اگر زنده ماندیم، ادامه کار شما را - که انساء الله کار تازه‌ای را شروع کرده‌اید - شاهد باشیم: «مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»؛
(اصول کافی، ج ۹، ص ۳۷۲) این کار را شما در حوزه راه انداختید؛ انساء الله بعد از این، آن کسانی که در این زمینه کار کنند و کار مورد مثبت(پاداش) الهی باشد، قطعاً اجرش به شما هم خواهد رسید.
برایتان آرزوی توفیق می‌کنم.^۸

فرهنگ کار و عمل به تکليف

ضرورت کار خالصانه

عزيزان من![فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی و پدافند هوایی ارتش] مسئولیت خودتان را قادر بدانید، جوانی خودتان را قادر بدانید؛ شما جوانید، بالنگیزهاید، مسئولیت هم دارید، می‌توانید کار کنید؛ در یک‌چنین فضایی، در یک‌چنین محیطی کار کردن عبادت است. با نیت خالص برای خدا و برای پیشبرد کشور و ارتش و نیروی هوایی به سمت این هدف‌ها کار کنید. هر چه بیشتر کار کنید، خدای متعال به عمر شما و به تلاش شما بیشتر
^{۱۹}برکت خواهد داد.

تدابیر سیاسی و اجتماعی

- کشمن‌شناسی و شناخت شیوه‌های دشمن
- افزایش بصیرت، قدرت تحلیل و هدایت سیاسی
- حفظ وحدت و تقویت همگرایی و انسجام
- اهمیت و سلامت انتخابات
- حفظ ارزش‌ها و دستاوردهای انقلاب
- آزاداندیشی و استفاده از نظرات مختلف
- احزاب و گروه‌های سیاسی
- نقش عناصر مذهبی و سیاسی در هدایت جامعه
- حضور در صحنه‌ها و عرصه‌های اجتماعی

دشمن‌شناسی و شناخته شیوه‌های دشمن

ایجاد تفرقه برای نابودی اصل اسلام

یکی از ابزارهای دشمنان، ایجاد تفرقه است بین ما؛ من اصرار دارم بر این موضوع تکیه کنم و تأکید کنم. برادران، خواهران، مسلمانان دنیای اسلام، اگر این صدا به گوش شما خواهد رسید! آن روزی که کلمه سُنّی و شیعه در ادبیات آمریکایی‌ها پیدا شد، ما نگران شدیم؛ اهل نظر همه نگران شدند. سُنّی و شیعه به آمریکا چه ارتباط دارد؟ فلان سیاستمدار یهودی صهیونیست آمریکایی که جز شرارت علیه اسلام و مسلمین از او ممکن نیست سریزنند، چه کار دارد که باید بین سُنّی و شیعه در دنیای اسلام قضاوت بکند، راجع به سُنّی یک چیزی بگوید، راجع به شیعه یک چیزی بگوید؟ از وقتی ادبیات

سنّی و شیعه در کلمات آمریکایی‌ها ظهرور پیدا کرد، اینجا کسانی که اهل فهم و دقّت بودند نگران شدند؛ فهمیدند که یک کار جدید در شُرف انجام است و تحقّق پیدا کرد. ایجاد جنگ بین شیعه و سنّی سابقه دارد؛ انگلیسی‌ها در این کار ماهراند. ما سوابقه زیادی داریم و اطّلاعات فراوانی داریم از گذشته ایجاد دعوا و اختلاف و کینه بین سنّی و شیعه که به وسیله عوامل انگلیسی - چه در اینجا، چه در دولت عثمانی سابق، چه در کشورهای عربی - به وجود می‌آمد برای اینکه اینها را به جان هم بیندازند؛ لکن نقشه‌ای که امروز آمریکایی‌ها در این زمینه دارند، نقشه خطرناک‌تری است؛ آیا طرفداری از فرقه‌ای در مقابل فرقه‌ای دیگر در درون دنیا اسلام، ما را خوشحال می‌کند؟ اگر از ما طرفداری کردند، ما باید خرسند بشویم؟ نه! ما باید غصّه‌دار بشویم، ببینیم چه نقطه ضعفی در ما دیده‌اند که می‌خواهند از آن نقطه ضعف استفاده کنند و ابراز طرفداری از ما می‌کنند.

اینها با اصل اسلام مخالفاند؛ آنچه واقعیت قضیه است همان است که در ماجراهای یازدهم

سپتامبر آمریکا در نیویورک و آن قضیه انفجار برج‌ها، رئیس جمهور وقت آمریکا گفت که جنگ صلیبی است؛ او راست گفت؛ او آدم بدی بود اما این حرف راستی بود: دعوای بین اسلام و استکبار. البته او گفت مسیحیت و جنگ صلیبی، اما دروغ می‌گفت؛ مسیحی‌ها در درون دنیای اسلام با امنیت کامل زندگی می‌کردند و امروز هم در کشور ما این جور است، در بعضی کشورهای دیگر هم این جور است؛ مقصودش دعوای بین قدرت استکباری و قدرت‌های مسلط عالم با اسلام بود؛ این درست بود؛ آن حرف، حرف صادقانه‌ای بود. این آقایان فعلی حاکم بر آمریکا که می‌گویند ما با اسلام موافقیم، با فلان فرقه اسلامی مخالفیم، با فلان فرقه مخالفیم، دروغ می‌گویند؛ اینها نفاق می‌ورزند و ریاکاری می‌کنند؛ اینها هم با اصل اسلام مخالفاند؛ و راه را در ایجاد دعوا و جنگ بین مسلمان‌ها پیدا کردند.

یک روزی این اختلاف به عنوان پان‌ایرانیسم و پان‌ترکیسم و پان‌عربیسم و از این قبیل چیزها مطرح می‌شد که خیلی کاربرد نداشت؛ امروز به نام مذهب

می خواهند اختلاف ایجاد کنند و جوانها را به جان هم بیندازنند. آن وقت نتیجه این می شود که فرقه های تروریستی مثل داعش و امثال اینها با پول وابستگان به آمریکا، با کمک سیاسی آمریکا، با همراهی هم پیمانان آمریکا تولّد پیدا می کنند و امکان نشاط پیدا می کنند و این فجایع را در دنیای اسلام به وجود می آورند؛ نتیجه این می شود.

اینها دروغ می گویند: اگر می گویند ما با شیعه مخالفیم، با سنّی موافقیم؛ نخیر! آیا فلسطینی ها شیعه‌اند یا سنّی‌اند؟ چرا با فلسطینی ها این قدر بدنده؟ چرا جنایت نسبت به فلسطینی ها را مطلقاً مورد تعرّض قرار نمی دهند؟ غزّه چقدر کوییده شد؟ سرزمنی های کرانه باختری چقدر تحت فشار قرار گرفت و هم‌اکنون تحت فشار قرار دارد؟ آنها که شیعه نیستند، آنها سنّی‌اند. برای آمریکایی ها مسئله، مسئله شیعه و سنّی نیست؛ هر مسلمانی که بخواهد با اسلام، با احکام اسلامی و قوانین اسلامی زندگی کند و برای آن مجاهدت کند و در راه آن حرکت کند، دشمن خود به حساب می آورند.^۲

جبههٔ فراگیر توطئه‌ها علیه انقلاب اسلامی

امروز روز حساسی است، روزگار، روزگار فوق العاده حساسی است. یک دستگاه پیگیر و یک جبههٔ فراگیر علیه انقلاب اسلامی مشغول کاراند؛ پول به بازار می‌آورند، سلاح به بازار می‌آورند، توطئهٔ می‌آورند، به قول خودشان اتاق‌های فکر دارند و دائم دارند کار می‌کنند؛ علت هم این است که احساس خطر می‌کنند. حق با آنهاست، واقعاً باید احساس خطر کنند؛ چون فکر اسلامی از محدودهٔ نظام جمهوری اسلامی خارج شده. خودش خارج شده؛ من بارها مثال زده‌ام و گفته‌ام مثل هوای خوش، مثل باد لطیف، مثل بوی گل؛ بوی گل را که نمی‌شود در باغ محصور کرد، بوی گل می‌آید و اطراف باغ پخش می‌شود. تفکر انقلابی، تفکر اسلامی ناب، تفکر اسلامی که دارای حاکمیت است و نه اسلامی که صرفاً حرف زدن است و همین‌طور به‌ظاهر و به‌صورت تقدس‌مابانه یک احترام ظاهری‌ای برایش قائل‌اند و هیچ هم به آن عمل نمی‌کنند، اسلامی که منشأ اثر است در

ساخت جامعه و نظام جامعه. این یک فکری است که امروز در دنیای اسلام منتشر شده است و یک جاهایی انسان‌های قوی و کارآزموده‌ای را پرورش داده و تربیت کرده، لذا احساس خطر می‌کنند. فکر هم می‌کنند که کانون این حرکت عظیم و همه‌گیر اسلامی، جمهوری اسلامی است؛ باید اینجا را بمباران فکری و بمباران سیاسی بکنند و دارند می‌کنند؛ انواع و اقسام کارها را می‌کنند: پول خرج می‌کنند، توطئه می‌کنند، می‌روند و می‌آیند در سطوح مختلف که با جمهوری اسلامی، با ایران اسلامی چه کار کنیم. همه کارهایی را هم که برایشان ممکن است انجام می‌دهند - ما خبر داریم؛ یعنی این چیزی که بنده عرض می‌کنم تحلیل نیست، اطلاع است - از تحریکات داخلی، از تحریکات اشرار، از پول خرج کردن، از دام‌های اخلاقی پهن کردن؛ انواع و اقسام کارها را دارند انجام می‌دهند برای اینکه بتوانند این نفوذ را انجام بدھند؛ بایستی به این توجه داشت و این بسیار مهم است.^۴

چشم طمع آمریکایی‌ها به تحوّل و انتخابات

آمریکایی‌ها به این انتخابات[مجلس و خبرگان]
 چشم طمع دوخته‌اند؛ اینها در ایران دنبال
 تحوّل‌اند؛ ما هم دنبال تحوّلیم. بنده بارها گفته‌ام که
 جامعه نمی‌تواند ساکن بماند، باید پیش برویم،
 تحوّل پیدا کنیم، تغییر پیدا کنیم؛ متنهای تحوّل ما
 به سمت اسلامی شدن کامل است. چون الان اسم
 ما اسلامی است اما خب خیلی راه داریم تا اسلامی
 کامل بشویم؛ مرتب باید پیش برویم و روزبه روز
 نزدیک‌تر بشویم به آن اهدافی که نبی مکرم ﷺ
 برای جامعه اسلامی معین و مقرر کرده است؛ باید
 تلاش کنیم. ما هم معتقد به تحوّلیم اما تحوّل آنها
 ضدّ تحوّل ماست؛ آنها که می‌خواهند تحوّل در
 ایران انجام بگیرد یعنی ما از آن اهداف، دائم دور
 بشویم؛ هرچه نزدیک شدیم دور بشویم، مدام
 عقب‌گرد کنیم و برویم به سمتی که آنها می‌خواهند.
 چشم طمع دوخته‌اند به همه حوادث داخلی کشور
 ما! در اینجا دو نفر از آدم‌های شاخص که با
 هم‌دیگر اختلاف نظر پیدا می‌کنند آنها چشم طمع

می‌وزند؛ و از جمله به انتخابات؛ به انتخابات هم چشم طمع دوخته‌اند. ملت ایران بایستی علی‌رغم دشمنان، حرکت خود را - چه در این انتخابات و چه در هر مسئله مهم دیگر اجتماعی - درست ضدّ خواست دشمن انجام بدهد و به دهان دشمن بکوید.^۴

جريان نفوذ در انتخابات

یک مسئله مهم درباره انتخابات ... مسئله نفوذ است! نفوذ. ما این مسئله نفوذ را در قضیه بر جام و پس از بر جام مطرح کردیم؛ این خیلی مسئله عجیب و خیلی مسئله مهمی است. کسانی که در مسائل گوناگون دسترسی به اطلاعات دارند، خوب می‌دانند که چه دامی برای کشور گسترشده‌اند یا می‌خواهند بگسترشانند برای نفوذ کردن در حصن و حصار اراده و فکر و تصمیم ملت ایران، با انهاء مختلف تدبیر و سیاست‌ها و توطئه‌ها؛ این الان در جريان است؛ مردم در باب انتخابات باید خیلی متوجه اين باشند. اگر فرض کنيم عنصر نفوذی به شکلی وارد مجلس شورای اسلامی بشود یا وارد مجلس خبرگان بشود یا در اركان ديگر نظام نفوذ بكند، مثل موريانه از داخل می‌جود و پاييه‌ها را سست می‌کند و فرو می‌ريزد؛ قضيه اين جوري است. مسئله نفوذ خيلی مهم است. ... البته در اين زمينه روشنگري لازم است؛ روشنگري بدون اتهام، بدون تهمت زدن، بدون مصدق معين کردن، اما

روشنگری اذهان مردم؛ چیز لازمی است. ببینید: یکی از آن چیزهایی [که] قرآن کریم خطاب به مخالفین، به یهود در آن روز، می‌گوید و بر آنها ایراد می‌گیرد این است: «لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْباطِلِ وَ تَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ أَتُمُّ تَعْلَمُونَ» (آل عمران ۷۱) یکی از ایرادهای بزرگ این است که شما باطل را با حق مخلوط می‌کنید، مشتبه می‌کنید؛ «لبس» یعنی اشتباه، «تلبسون» یعنی مشتبه می‌کنید حق را با باطل، «وَ تَكْتُمُونَ الْحَقَّ»، حق را کتمان می‌کنید. حقیقت را باید بیان کرد که این وظیفه ماست.^۴

هدف استکبار، ناکارآمد نشان دادن نظام دینی

مسئله هسته‌ای و دعوای استکبار - که اصلش آمریکاست و آن بت بزرگ آمریکاست، بقیه دولت‌های غربی‌ای هم که در این زمینه وارد شدند، آن بت‌های حاشیه‌ای و دوروبری هستند - با ما در قضیه هسته‌ای، فقط قضیه هسته‌ای نبود، والا می‌توان سوگند یاد کرد که اینها می‌دانند که جمهوری اسلامی دنبال بمب هسته‌ای نیست! این را می‌شود قسم خورد؛ مسئله، مسئله دیگری است. این جزئی از یک حرکت عمومی است برای زیر فشار قرار دادن ملت ایران، برای متوقف کردن حرکت انقلابی ملت ایران به سوی اهدافش، برای متوقف کردن گستره نفوذ روزافروزنظام جمهوری اسلامی در منطقه و در جهان؛ این یک واقعیتی است. نه اینکه ما دنبال کنیم این قضیه را؛ طبیعت کار این است؛ حرف نو است، جذاب است، دل‌های پاک و نیت‌های صادق آن را می‌پسندد لذا نفوذ جمهوری اسلامی و اعتبار جمهوری اسلامی گسترش پیدا می‌کند، اینها متوجه می‌شوند. هدف

اینها این است که این را متوقف کنند؛ هدف اینها این است که به ملت‌ها تفهیم کنند که جمهوری اسلامی ایران هم نتوانست بر اساس دین، یک نظامی را بر پا کند و ادامه بدهد و اداره کند؛ می‌خواهند این را نشان بدهند و هدف این است؛ این را باید همه متوجه باشند؛ مسئولین هم باید متوجه باشند، آحاد مردم ما هم توجه داشته باشند. آمریکا با زور و با تبلیغات دروغین می‌خواهد کار خود را پیش ببرد؛ باید در مقابل زور او و در مقابل تبلیغات دروغین او مقاومت کرد. الان هم همه مسئولان - چه مسئولین دولتی، چه آن هیئت نظارتی که ما توصیه کردیم(نامه به رئیس‌جمهور درباره الزامات اجرای برجام ۱۳۹۴/۷/۲۹) مراقب باشند که طرف مقابل خدعاً نکند؛ چون طرف اهل خدعاً است، اهل خدعاً کردن است. به لبخند و به ماسکی که او بر چهره زده نمی‌شود، اعتماد کرد.^{۱۱}

حرکت دشمن در نابودی جوهر اسلامی کشور

ما سال‌های متمادی تحت سلطه دشمن بودیم؛ در هر دوره‌ای یک‌جور؛ در دوره قاجار یک‌جور، در دوره پهلوی یک‌جور. در دوره قاجار تحت سلطه دو رقیب بودیم: انگلیس و روس آن‌روز؛ آن روز هنوز شوروی هم نبود. این یک امتیاز می‌گرفت، او می‌آمد می‌گفت: شما به این امتیاز داده‌اید به من هم بدهید؛ او هم یک امتیاز می‌گرفت. بین دو قدرت، یک مسابقه امتیازگیری در کشور راه افتاده بود؛ این بی‌عرضه‌های حاکم بر کشور هم ملت را و اهداف ملت را قربانی اینها کرده بودند. آن روز کشور ایران پانزده بیست میلیون هم بیشتر جمعیت نداشت؛ همه چیز این ملت را آنها قربانی کردند. در زمان آنها این‌جور، در زمان پهلوی یک شکل دیگر که البته شکل بدتری بود؛ یعنی در خدمت هدف‌های آنها قرار گرفتند و کشور را برای آنها باز کردند. چون فرهنگ ایرانی و اسلامی می‌توانست ملت را وادار به مقاومت کند، این فرهنگ را تغییر دادند. آن روحیه‌ای که در قضیه

تبناکو توانست تو دهن کمپانی خارجی بزند، آن انگیزه‌ای که در قضیه مشروطه توانست مردم را وارد صحنه بکند، در دوران پهلوی سعی کردند آن روحیه و آن انگیزه را از بین ببرند؛ تلاششان این بود. رضاخان و محمد رضا هم در خدمت آنها، هر کاری خواستند اینها کردند. البته خودشان هم اعتقادی نداشتند و بی اعتقاد بودند اما هر چه آنها دستور دادند اینها انجام دادند. در طول سال‌های متمادی، این وضع کشور بوده است.

این کشور به خاطر جوهر اسلامی، به خاطر استعداد ایرانی، به خاطر امتیازات و اختصاصاتی که جامعه ایرانی دارد و خیلی از جوامع همسایه و خیلی از جوامع دنیا ندارند، به خاطر این اختصاصات و به خاطر ظهور یک رهبر فوق العاده و استثنائی مثل امام بزرگوار، توانست خودش را از زیر بار این‌همه فشار خلاص کند، سرپا باشد، حرکت حرفش را بزند، کار خودش را بکند، خودش را بکند. می‌خواهند این را از بین ببرند؛ امروز جبهه دشمن دنبال این است.^{۱۹}

هدف جنگ فرم

درست است که امروز هیاهوی جنگ سخت در دهن دشمن هم هست - ممکن هم هست؛ ما اگرچه بعید می‌دانیم اماً محال نمی‌دانیم - اماً آنچه فعلًا در دستور کار اوست جنگ نرم است. هدف جنگ نرم این است که مؤلفه‌های قدرت را از یک کشوری بگیرد و سلب کند؛ از نظام جمهوری اسلامی و ملت ایران مؤلفه‌های قدرت را بگیرد و او را تبدیل کند به یک ملت ضعیف، به یک ملت زبون، به یک ملت تسليم‌پذیر؛ هدف اینهاست. بعد که یک ملت تسليم‌پذیر شد، دیگر اصلاً احتیاجی به جنگ سخت به وجود نمی‌آید؛ اگر هم یکوقتی لازم شد، بسیار دغدغه می‌توانند این کار را انجام بدنهند، که امروز جرأت نمی‌کنند. آن روز که خدای نخواسته ملت ایران دچار ضعف بشود، مؤلفه‌های قدرت خود را از دست بدهد، این کار برایشان خیلی آسان خواهد بود. احیاء انقلاب در ذهن‌ها، حفظ و حراست از تفکر انقلابی و جهت‌گیری انقلابی در عمل، در بیان، در رفتار، در

تصمیم‌گیری‌ها و در مقرّرات و قوانین؛ اینها کارهایی است که می‌تواند جلوی آن وضعیت دهشتناک را بگیرد؛ می‌تواند ملت را در همین جاده استحکام و استقراری که دارد پیش ببرد. ... حضور مردم در خیابان‌ها و در عرصه‌های گوناگون، به ^{۱۹}فضل الهی حضور مأیوس‌کننده دشمن خواهد بود.

ضرورت توجه مسئولین به جبهه وسیع دشمن

همه سیاست‌های ما، همه رفتارهای ما باید با توجه به وجود یک جبهه دشمن وسیع باشد؛ باید همه توجه ما به این باشد. هیچ انسانی را، هیچ مجموعه‌ای را مردم ستایش نمی‌کنند وقتی که از وجود دشمن غفلت کند؛ تعریف نمی‌کنند که دل اینها با همه خوش است. خب بله! او لبخند می‌زند، شما هم لبخند می‌زنی! اما مواظب باش که پشت این لبخند چیست؟! دشمنی‌ها را باید فراموش کرد! دشمن‌ها را نبایستی از یاد برد! یک جبهه دشمن در مقابل ما وجود دارد. ما امروز در مسئله امنیتمان، در مسئله اقتصادمان، در معیشتمان، در فرهنگمان، در مسئله جوان‌ها، در مسئله آسیب‌های اجتماعی باید توجه کنیم که نقش این دشمن چیست و در همه مسائل براساس این سیاست‌گذاری کنیم، براساس این قانون‌گذاری کنیم، براساس این اقدام کنیم، براساس این حرف بزنیم. غفلت از دشمن افتخار ندارد؛ بدانیم دشمن هست. بعضی‌ها اعتراض می‌کنند که آقا! شما چرا

دائماً می‌گویید: دشمن دشمن! خب! اگر نگوییم،
یادمان می‌رود که دشمن داریم و آنوقت دشمن
در غفلت ما می‌آید هر کار دلش خواست می‌کند.
هم دشمن را باید شناخت، هم دشمنی‌های او
را باید شناخت، هم به قول سعدی که می‌گوید
- شبیه این عبارت -

«دشمن چون از همه کار فرو ماند

سلسله دوستی بجنباند»؛
«وقتی سلسله دوستی جنباند،
آن وقت کاری کند که هیچ دشمنی نتواند کرد»؛
(گلستان، باب هشتم) یعنی در لباس دوستی ضربه را
وارد کند. همه ما باید حواسمن به این چیزها
باشد. خب! بحمدالله فعالیت‌های مسئولین کشور
خوب است، حقاً و انصافاً دارند فعالیت می‌کنند،
تلاش می‌کنند؛ متنها مراقبت مضاعف لازم است؛
چون این دشمن، دشمن نابکاری است، دشمن
وقيق و بي حيائي است.^{۱۹}

جلب نصرت الهی حضور همگانی مردم

یکی از هدف‌های دائمی جبهه دشمن - که در رأسش هم آمریکاست - از اوّل انقلاب تا امروز این بوده است که یک دوقطبی خطرناک بین مردم و نظام به وجود بیاورد؛ درست عکس آن چیزی که جمهوری اسلامی بر اساس آن بنا شده است؛ یعنی آمیختگی کامل نظام با مردم. آنها خواسته‌اند این شکاف را به وجود بیاورند؛ البته موفق نشده‌اند. انتخابات از جمله مواردی است که دشمن را در این عرصه مأیوس می‌کند؛ یعنی نشان‌دهنده ارتباط مستحکم نظام با مردم است و این دوقطبی مورد علاقه دشمن را به‌کلی از بین می‌برد. به این اعتبار، انتخابات مصدق «انْتَصِرُوا اللَّهُ» است.

قرآن می‌گوید: «انْتَصِرُوا اللَّهُ يَنْصُرُكُمْ»؛ (محمد ۷) اگر شما خدا را نصرت کردید، خدای متعال هم شما را نصرت خواهد کرد. نصرت کردن خدا چیست؟ چه جوری است؟ نصرت کردن خدا یعنی سعی در تحقیق اراده تشریعی الهی در روی زمین. جمهوری اسلامی بزرگ‌ترین مصدقش است؛

هر کسی که جمهوری اسلامی را به هر شکلی نصرت کند، «انْ تَصُرُوا اللّٰهُ» است؛ خدا را نصرت کرده است. آن وقت جوابش چیست؟ «يَنْصُرُ كُمْ»؛ خدا هم شما را نصرت می‌کند. مگر نشده این جوری؟ مگر همین از اوّل انقلاب جواب نداده؟ مگر امتحان نشده؟ از اوّل انقلاب تا امروز چه کسانی با ما مواجه بودند؟ واقعاً یک نگاه دقیقی همه بکنند؛ البته اهل فکر و نظر این نگاه را می‌کنند. از اوّل انقلاب، قدرت‌های مادی درجه یک دنیا رو به روی نظام جمهوری اسلامی بودند و نتوانستند کاری بکنند. انقلاب وقتی در یک کشوری وارد بشود، طبیعت انقلاب این است که یک مقدار آشفتگی و نابسامانی به وجود می‌آورد. اینها در آن روزهای نابسامانی اوّل، سعی کردند کشور را تجزیه کنند؛ سعی کردند کودتا کنند، نشد! جنگ تحمیلی را راه انداختند و هشت سال جنگ بر این مملکت تحمیل کردند؛ از همان روزهای اوّل تحریم کردند؛ این تحریم‌هایی که شما می‌بینید، دنباله تحریم‌های اوّلی است و البته

روزبه روز هم تشدید کردند. خب! کدام کشور می‌تواند ایستادگی کند؟ کدام کشور می‌تواند در مقابل این‌همه تهدید مقاومت کند؟ اما نظام جمهوری اسلامی و ایران اسلامی مقاومت کرد؛ نه فقط خود را نگه داشت، خود را تقویت کرد. امروز قدرت جمهوری اسلامی با روزهای اوّل قابل مقایسه نیست؛ به عنوان یک قدرت منطقه‌ای، در یک مواردی یک قدرت جهانی؛ در یک مسائلی کشور شما یک قدرت جهانی است؛ در عداد (شمار) قدرت‌های جهانی است؛ نظر و رأیش در برخی از مسائل عالم از نظر و رأی قدرت‌های درجه یک دنیا مؤثّرتر است؛ امروز این‌جوری است؛ تبدیل شده به یک چنین چیزی. یعنی نصرت الهی آمد، «انْتَنَصِرُوا اللَّهُ»‌ای که شما کردید، دنبالش «يَنْصُرُكُمْ» را آورد، خدا یاری کرد شما را؛ اگر خدا یاری نمی‌کرد نمی‌شد. این «انْتَنَصِرُوا اللَّهُ» را ادامه باید داد. حضور مردم در انتخابات، یکی از همین چیزهاست.^{۱۹}

ضرورت توجه

به پیامدهای تخریب تصمیمات شورای نگهبان

یکی از کارهایی که آنها [دشمنان] امروز به جد دنبال می‌کنند این است که شورای نگهبان را تخریب کنند؛ ببینید برادران و خواهران عزیز! تخریب شورای نگهبان معنا دارد. آمریکایی‌ها از اوّل انقلاب با چند نقطه اساسی در کشور و در نظام جمهوری اسلامی به شدت مخالف بودند که یکی اش شورای نگهبان بود؛ سعی کردند، تلاش کردند و از بعضی افراد داخلی غافل و بی‌توجه هم سوءاستفاده کردند بلکه بتوانند بساط شورای نگهبان را جمع کنند - البته نتوانستند و نمی‌توانند - حالا در صددند تصمیم‌های شورای نگهبان را زیر سؤال ببرند. معنای این کار چیست؟ جوان‌های عزیز ما به این درست توجه کنند؛ وقتی تصمیم‌های شورای نگهبان زیر سؤال رفت و ادعای شد که اینها غیر قانونی است، معنایش چیست؟ معنایش این است که انتخاباتی که پیش رو است، غیر قانونی است؛ وقتی انتخابات غیر قانونی شد،

برخلاف قانون شد، نتیجه‌اش چیست؟ نتیجه‌اش این است مجلسی که بر اساس این انتخابات تشکیل خواهد شد، غیر قانونی است؛ معنای غیر قانونی بودن مجلس این است که در طول چهار سال هر قانونی که در این مجلس بگذرد، اعتبار ندارد و ب اعتبار است؛ یعنی کشور را چهار سال در خلاً مجلس و خلاً قانون نگه داشتن؛ معنای تخریب شورای نگهبان این است و دشمن این را می‌خواهد. البته آنکسانی که با دشمن در داخل هم صدایی می‌کنند، بیشترشان ملتفت نیستند چه کار می‌کنند. من متهم نمی‌کنم کسی را به خیانت؛ ملتفت نیستند، توجّه ندارند اماً واقع قضیه این است. تخریب شورای نگهبان، اینکه شورای نگهبان را ما زیر سؤال بپرسیم و بگوییم که تصمیم‌گیری‌هایشان برخلاف قانون بوده است، تخریب شورای نگهبان نیست، تخریب انتخابات است، تخریب مجلس است، تخریب چهار سال قانون‌گذاری در مجلس است؛ دنبال این هستند. ببینید، نقشه را چه زیرکانه می‌کشند. این را من

باید به افکار عمومی بگوییم؛ افکار عمومی باید
بدانند این را؛ آنکسی که علیه شورای نگهبان
حرف می‌زند، خودش ملتفت نیست و توجه ندارد
که چه کار دارد می‌کند؟ اما کار این است! تلاش
دشمن متمرکز است بر اینکه جمهوری اسلامی را
از مردم‌سالاری دینی - این پدیده بی‌نظیر، این
پدیده بدیع، این پدیده جذاب برای ملت‌های
مسلمان - محروم کنند؛ تلاش‌شان این است! اگر
می‌توانستند انتخابات را متوقف می‌کردند که
نتوانستند و نخواهند توانست! اگر می‌توانستند
شورای نگهبان را از بین می‌بردند یا نظارت او را
بی‌اثر می‌کردند که نتوانستند. حالا که نتوانستند، به
این راهها متولّ شدند، از این راهها دارند وارد
می‌شوند؛ باید حواس‌مان جمع باشد.^{۲۲}

قدرت ملت ایران در مأیوس کردن استکبار

انقلاب اسلامی دوران تحقیر ملت ایران را خاتمه داد؛ قبل‌اً ملت ایران به‌وسیله بیگانگان و قدرت‌ها تحقیر می‌شد؛ تحقیر علمی می‌شد، تحقیر سیاسی می‌شد، تحقیر اجتماعی می‌شد. آنچه را قدرت‌ها مسلط و عمدتاً آمریکا در این سال‌های آخر مایل بودند، به سران رژیم پهلوی دیکته می‌کردند و آنها هم عیناً همان را عمل می‌کردند؛ قبل از آمریکا هم انگلیسی‌ها این نقش را در کشور ایفا می‌کردند؛ انقلاب اسلامی آمد این تحقیر غیر قابل تحمل را برطرف کرد و به کشور و به ملت عزّت داد، استقلال داد و انسانیت او را مطرح کرد. وقتی یک ملت احساس هویت کرد، آنوقت استعدادها در او شکوفا می‌شود و شد؛ استعدادها شکوفا شد، کشور پیشرفت کرد. امروز کشور در ردیف عزّتمندترین کشورهای دنیاست؛ ملت ایران جزو آبرومندترین ملت‌های دنیاست در چشم دشمنان خود، چه بر سد به دوستان؛ این برای دشمنان ما قابل تحمل نیست. این برای آمریکا که یک روزی اینجا مثل حیاتِ خلوتش بود و برای رژیم صهیونیستی که اینجا یک

روز آرامش‌گاهش بود و می‌آمدند اینجا استراحت می‌کردند، غیر قابل تحمل است برای دشمنان ملت ایران اینکه یک ملتی صریحاً بایستد و بدون هیچ‌گونه ملاحظه‌ای نظرات قاطع خود را علیه استکبار بیان بکند و به دیگر ملت‌ها جرأت بدهد، قابل تحمل نیست، لذا هرچه می‌توانند دارند تلاش می‌کنند. این تلاش دشمن تا کی ادامه خواهد داشت؟ تا وقتی که شما ملت ایران به آنچنان قدرتی دست پیدا کنید که بتوانید آنها را مأیوس کنید؛ همه تلاش دشمن مصروف این می‌شود که مانع رسیدن شما به این مرحله بشود. همه‌دعوهایی که شما ملاحظه کردید ببر سر مسئله هسته‌ای راه اندختند، حرف‌هایی که در باب حقوق بشر می‌زنند، تهدیدهایی که می‌کنند، تحریم‌هایی که کردند و باز هم تهدید می‌کنند که تحریم می‌کنیم، برای این است که این ملت را در این راهی که پرستاب دارد حرکت می‌کند، از شتاب بیندازند و آن را متوقف کنند؛ البته انگیزه ملت ایران انگیزه‌ای است که با این چیزها کم نخواهد شد، کم‌رنگ نخواهد شد.^{۲۲}

اعمال نفوذ دشمن در انتخابات

خب! مسئله انتخابات در پیش است؛ من چیزهایی را که می‌بینم، چیزهایی را که احساس می‌کنم، باید با ملت عزیzman در میان بگذارم. بعضی از حرف‌ها را باید به مسئولین محترم بگویم و می‌گوییم، بعضی از حرف‌ها را باید افکار عمومی ملت‌مان مورد توجه قرار بدهند و من وظیفه دارم آنها را به ملت‌مان عرض بکنم؛ دشمن در صدد آن است که افکار عمومی ما را از اهداف خود و نیات پلید خود غافل نگه دارد؛ برنامه‌هایی را می‌چینند، قطعات جداگانه‌ای را در جاهای مختلف تدارک می‌بینند تا این قطعات را به هم وصل کنند، آن وقت آن نقشه و توطئه اصلی آنها تحقق پیدا کند؛ ما باید نگذاریم! چه کسی باید نگذارد؟ ملت. کشور مال شماست، کشور مال ملت است، صاحب کشور، ملت عزیز ماست؛ او باید نگذارد؛ منتها امثال این حقیر هم وظیفه داریم که ملت عزیز را آگاه کنیم. من می‌بینم که در زمینه انتخابات، دشمنان دارند تلاش می‌کنند؛ می‌خواهند

انتخابات آنجورى که آنها میخواهند برگزار بشود. البته ته دلشان اين بود که انتخابات برگزار نشود؛ چند سال قبل از اين در يك دوره‌اي تلاش هم کردند که بلکه بتوانند کاري کنند که انتخابات برگزار نشود؛ خدای متعال نگذاشت؛ از آن مأيوس‌اند و میدانند که سعى آنها برای متوقف کردن انتخابات کشور به جايی نخواهد رسيد، لذا میخواهند اعمال نفوذ کنند در انتخابات و هرجور میتوانند انتخابات را خراب کنند؛ مردم باید آگاه باشند و نقطه مقابل آنچه آنها میخواهند، عمل کنند.^{۲۲}

بیداری مردم

در برابر فریبکاری شبکه صهیونیستی

رادیوی انگلیسی دارد به مردم تهران دستورالعمل
می‌دهد به فلانی رأی بدھید، به فلانی رأی ندھید!
معنای این چیست؟ انگلیسی‌ها دلشان تنگ شده
برای دخالت کردن در ایران! یک روزی بود که
پادشاه کشور وقتی می‌خواست تصمیم مهمی بگیرد،
سفیر انگلیس را صدا می‌کرد و از او می‌پرسید که این
کار را بکنم یا نکنم؟ انگلیس‌ها یک روزی این جور در
امور کشور دخالت می‌کردند؛ بعد هم آمریکایی‌ها، یک
مدتی هم هر دو. امروز این دست‌ها قطع شده است!
امروز جلوی این دخالت‌ها گرفته شده است به برکت
انقلاب، به برکت بیداری مردم. دلشان تنگ شده! حالا
از راه رادیو به مردم دارند دستور می‌دهند به فلانی
رأی بدھید، به فلانی رأی ندھید! اینکه ما عرض
می‌کنیم در انتخابات، مردم با بصیرت، با آگاهی، با
دانایی وارد بشوند، به خاطر این است؛ بدانند دشمن
چه می‌خواهد! وقتی شما دانستی دشمن چه
می‌خواهد، عکس او عمل می‌کنی؛ معلوم است! اهمیت
این انتخابات به خاطر این است که این انتخابات مثل

همین راهپیمایی چند روز قبل - بیست و دوام بهمن - مظهر بیداری ملت ایران است، مظهر دفاع از انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی است، مظهر دفاع از استقلال کشور است، مظهر دفاع از عزّت ملّی است. اینکه بنده به همهٔ ملت ایران عرض می‌کنم که حضور پیدا کنید، شرکت کنید، اعلام نظر کنید، به‌خاطر این است؛ مسئله مهم است. دشمنان ما دشمنان بی‌پروایس هستند؛ در رأس آنها شبکهٔ خطرناک و دور از انسانیت صهیونیستی است که بر دولت‌ها و بر قدرت‌های غربی تسلط دارند؛ به‌خصوص بر آمریکایی‌ها.

شبکهٔ صهیونیستی - نه رژیم صهیونیستی؛ خود رژیم صهیونیستی یک گوشه‌ای از مجموعهٔ استکبار آمریکایی است - که تجّاراند، پول‌دارهای درجهٔ یک دنیا‌اند، تبلیغات دنیا دست اینهاست، بانک‌های دنیا دست اینهاست، متأسّفانه بر بسیاری از کشورها مسلط‌اند؛ بر دولت آمریکا مسلط‌اند، بر سیاست آمریکا مسلط‌اند، بر سیاست بسیاری از کشورهای اروپایی مسلط‌اند؛ در مقابل اینها باید بیدار بود. آمریکایی‌ها طبق نظر آنها عمل می‌کنند، بروطبقِ میل آنها عمل می‌کنند.

افزایش بصیرت، قدرت تحلیل و هدایت سیاسی

وظیفه امّت اسلامی

در ایجاد تمدن نوین اسلامی

ولادت پیغمبر اکرم ﷺ و همچنین بعثت آن بزرگوار، روحی بود که در کالبد دنیای مرده آن روز دمیده شد. آن دنیا به ظاهر زنده بود؛ حکومت‌ها، سلطنت‌ها، تلاش‌ها، فعالیت‌ها برقرار بود، اما در آن دنیا مرگ انسانیت بود، مرگ فضیلت بود. آنچه بود جفا بود، ظلم بود، تبعیض بود، قساوت بود؛ فضیلت‌ها مرده بود و رسول اکرم، خودش و دعوتش در آن دنیا روحی دمیدند. اینکه عرض می‌کنیم دعوتش و خودش، چون خود پیغمبر هم تجسم اسلام بود. از همسر مکرم پیغمبر اسلام نقل شده است که گفت: «کانَ خُلُقُهُ الْقُرْآن»؛ (شرح نهج البلاغه ابن‌ابی‌الحديد، ج ۶، ص ۳۴۰) قرآن مجسم بود. پیغمبر و دیش در آن دنیای مرده روحی دمیدند. «اسْتَجِبُوا لِهِ وَ لِرَسُولِهِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحِبِّكُم»؛ (انفال ۲۴) «چون خدا و پیغمبر، شما را به چیزی فراخواندند که به شما حیات می‌بخشد، آنان را اجابت کنید.» حیات بود

آنچه او آورد برای آن مردم و دنیای ظلمانی و مرگزده و آفتزده.

من و شما امروز این مراسم را گرامی می‌داریم.
خب! گرامی داشتن با زبان و با نشستن دور هم کار
پسندیده‌ای است اما این، آن چیزی نیست که از
من و شما مدعیان پیروی از اسلام و پیغمبر متوقع
است؛ این کافی نیست. ما هم باید در صدد آن
باشیم که در دنیای مرده امروز و در دنیای آفتزده
امروز روحی بدمیم. امروز هم دنیا دچار ظلم
است، دچار قساوت است، دچار تعیض است.
امروز هم مرگ فضیلت، عزای بزرگ آدمیان است.
فضیلت‌ها به وسیله ابزارهای قدرت‌های مادی
سرکوب می‌شوند؛ عدالت سرکوب می‌شود؛
انسانیت و اخلاق سرکوب می‌شود؛ خون انسان‌ها
به دست قدرتمندان بی‌محابا بر زمین جاری
می‌شود؛ ملت‌هایی به خاطر غارت‌زده بودن به وسیله
قدرت‌ها، از گرسنگی جان می‌دهند. این وضع امروز
دنیاست. این هم مثل همان جاهلیت دوران قبل از
ظهور اسلام است؛ این هم جاهلیت است.

امروز، وظیفه امّت اسلامی تنها این نیست که به یادبود ولادت پیغمبر یا بعثت پیغمبر جشن برپا کند؛ این کار کوچک و کمی است نسبت به آنچه وظیفه اوست. دنیای اسلام امروز وظیفه دارد مثل خود اسلام و مثل خود پیغمبر، روحی در این دنیا بدمد، فضای جدیدی ایجاد کند، راه تازه‌ای را باز کند. ما به این پدیده‌ای که در انتظار آن هستیم، می‌گوییم: «تمدن نوین اسلامی». ما باید دنبال تمدن نوین اسلامی باشیم برای بشریت؛ این تفاوت اساسی دارد با آنچه قدرت‌ها درباره بشریت فکر می‌کنند و عمل می‌کنند؛ این به معنای تصرف سرزمین‌ها نیست؛ این به معنای تجاوز به حقوق ملت‌ها نیست؛ این به معنای تحمیل اخلاق و فرهنگ خود بر دیگر ملت‌ها نیست؛ این به معنای عرضه کردن هدیه الهی به ملت‌هاست، تا ملت‌ها با اختیار خود، با انتخاب خود، با تشخیص خود راه درست را انتخاب کنند. راهی که امروز قدرت‌های جهان ملت‌ها را به آن راه کشانده‌اند، راه غلط و راه گمراهی است. این وظیفه امروز ماست.^۲

ضرورت تلاش مجاهدانه امت اسلامی

در طراحی تمدن اسلامی

یک روزی مردم اروپا با استفاده از دانش مسلمین و فلسفه مسلمین توانستند از این دانش و فلسفه استفاده کنند و یک تمدنی را برای خودشان شالوده‌ریزی کنند. این تمدن، البته تمدن مادی بود. ... امروز نوبت ماست، امروز نوبت اسلام است.

«وَ تلَكَ الْأَيَامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ»؛ (آل عمران ۱۴۰) «و ما این روزهای شکست و پیروزی] را میان مردم به نوبت می‌گردانیم[تا مردم پند گیرند.]) امروز نوبت مسلمین است که با همّت خود، تمدن نوین اسلامی را شالوده‌ریزی کنند. همچنان که اروپایی‌ها آن‌روز از دانش مسلمین استفاده کردند، از تجربه مسلمین استفاده کردند، از فلسفه مسلمین استفاده کردند، ما هم امروز از دانش جهان استفاده می‌کنیم، از ابزارهای موجود جهانی استفاده می‌کنیم برای برپا کردن تمدن اسلامی، متها با روح اسلامی و با روح معنویت. این وظیفه امروز ماست.

این عمدتاً خطاب به علمای دین و روشنفکران راستین است. بنده دیگر چندان امیدی به سیاستمدارها ندارم. قبل‌ها تصور می‌شد که سیاستمداران دنیای اسلام در این راه بتوانند کمک کنند، اما متأسفانه این امید ضعیف شده است. امروز امید ما به علمای دین در سراسر دنیا اسلام و به روشنفکران راستین است که غرب را قبله خودشان ندانند؛ امید به آنها است و این ممکن است. نگویند: این کار، شدنی نیست؛ این کار شدنی است، این کار عملی است!

دنیای اسلام ابزارهای فراوانی دارد: ما جمعیت خوبی داریم، سرزمین‌های خوبی داریم، موقعیت جغرافیایی بر جسته‌ای داریم، منابع طبیعی بسیاری در دنیای اسلام داریم. نیروهای انسانی با استعداد و بر جسته‌ای در دنیای اسلام داریم که اگر اینها را با تعالیم اسلام مستقل بار بیاوریم، می‌توانند آفرینش‌های هنرمندانه خودشان را در عرصه علم، در عرصه سیاست، در عرصه فناوری و در عرصه‌های گوناگون اجتماعی نشان بدهند و ارائه بدهند.

جمهوری اسلامی یک نمونه است، یک منطقه آزمایش و یک آزمون است برای دنیای اسلام. ... امروز تقریباً بعد از گذشت ۳۵ سال از پیروزی انقلاب اسلامی، ما در رتبه علمی، در رتبه فناوری، در بسیاری از دانش‌های نوین دنیا، در ردیف کشورهای پیشرفته قرار داریم. ... ملت ایران به برکت اسلام توانست هویت خود و شخصیت خود را نشان بدهد؛ این قابل تعییم است؛ شرطش این است که سایه سنگین و شوم ابرقدرت‌ها بر سر کشورها نباشد؛ این شرط اول است؛ البته هزینه دارد و هیچ کار بزرگی بی‌هزینه نیست. من در این مجلس سنگین و مهم که شخصیت‌های مهم و بزرگی در این مجلس حضور دارند، می‌خواهم این را بگویم که امّت اسلامی با یک تلاش مجاهدانه و مجدانه می‌تواند تمدن اسلامی باب این دوران را طراحی کند، شالوده‌ریزی کند، به ثمر برساند و آن را در مقابل بشریت قرار بدهد.

ما به زور هیچ‌کس را به اسلام دعوت نمی‌کنیم؛
ما به زور هیچ کشوری را تحت سلطه دنیای اسلام

قرار نمی‌دهیم؛ ما مثل اروپایی‌ها عمل نمی‌کنیم؛ ما مثل آمریکا عمل نمی‌کنیم. اروپایی‌ها راه افتادند از یک جزیره در کنار اقیانوس اطلس رفتند تا اقیانوس هند، یک کشور عظیم مثل هند را و همچنین چند کشور اطراف آن را به زور تصرف کردند و غارت کردند و خودشان ثروتمند شدند و آنها را به خاک سیاه نشاندند؛ این جوری پیش رفتند. امروز هم همان کار را با روش‌های دیگر، با شیوه‌های دیگر دارند در دنیا انجام می‌دهند؛ با پول دیگران، با سرمایه دیگران، با ثروت دیگران، با محصول کار دیگران برای خودشان پیشرفت درست می‌کنند و ظاهر خودشان را آرایش می‌دهند؛ البته باطن دارد خراب می‌شود؛ باطنشان دارد می‌پرسد؛ همان‌طور که عرض کردیم دارند پوک و پوکتر می‌شوند. آنچه شما مسلمان‌ها به دست بیاورید، دشمنان شما را ناخشنود خواهد کرد؛ آنچه بر شما مصیبت وارد بشود، آنها را خرسند و خوشحال خواهد کرد:

«إِنْ تَمْسَكُمْ حَسَنَةٌ تَسْوُهُمْ وَ إِنْ تُصِبِّكُمْ سَيِّئَةٌ

یفرَحُوا بِهَا»؛ (آل عمران ۱۲۰ «اگر به شما خوشی رسد، آنان را بدها می‌کند؛ و اگر به شما گزندی رسد، بدان شاد می‌شوند.») این جوری هستند، این کلام قرآن است. ما باید نگاهمان به آنها نباشد و به دست آنها، به لبخند آنها، به اخم آنها نگاه نکنیم؛ راهمان را پیدا کنیم و حرکت کنیم و پیش برویم؛ این وظیفه ما و وظیفه همه در دنیای اسلام است.^۲

شکل‌گیری تمدن غربی بر پایه استعمار ملت‌ها

یک روزی مردم اروپا با استفاده از دانش مسلمین و فلسفه مسلمین توانستند از این دانش و فلسفه استفاده کنند و یک تمدنی را برای خودشان شالوده‌ریزی کنند. این تمدن، البته تمدن مادی بود. از قرن شانزدهم و هفدهم میلادی اروپایی‌ها شروع کردند به شالوده‌ریزی یک تمدن جدید، و چون مادی بود از ابزارهای گوناگون بی‌محابا استفاده کردند؛ از طرفی به سمت استعمار رفتند، به سمت مغلوب کردن ملت‌ها رفتند، به سمت غارت کردن ثروت ملت‌ها رفتند؛ از یک طرف هم خودشان را در درون تقویت کردند با علم و با فناوری و با تجربه، و این تمدن را بر عالم بشریت حاکم کردند. این کاری بوده است که اروپایی‌ها در طول چهار پنج قرن انجام دادند. این تمدنی که آنها به دنیا عرضه کردند، جلوه‌های زیبایی از فناوری و سرعت و سهولت و ابزارهای زندگی را در اختیار مردم گذاشت اما خوشبختی انسان‌ها را تأمین نکرد، عدالت را برقرار نکرد؛ به عکس، بر فرق

عدالت کوبید، ملت‌هایی را اسیر کرد، ملت‌هایی را فقیر کرد، ملت‌هایی را تحقیر کرد؛ در درون خود هم دچار تضادها شد، از لحاظ اخلاقی فاسد شدند، از لحاظ معنوی پوک و پوچ شدند. امروز خود غربی‌ها به این معنا گواهی می‌دهند. یک سیاستمدار برجستهٔ غربی به من گفت: دنیای ما دنیای پوچ و پوکی است و این را حس می‌کنیم. راست می‌گوید؛ این تمدن ظاهر پُرزرق و برقی داشت اما باطن خطرناکی برای بشریت داشت. امروز تضادهای تمدن غربی خود را دارد نشان می‌دهد؛ در آمریکا یک‌جور، در اروپا یک‌جور، در مناطق تحت سلطهٔ اینها در سراسر دنیا هم یک‌جور.^۲

ضرورت توجه به هدف قرارگاه نماز جمعه

نماز جمعه، یک قرارگاه است؛ قرارگاه ایمان، قرارگاه تقوا، قرارگاه بصیرت، قرارگاه اخلاق. از تعییر قرارگاه نباید ما وحشت بکنیم، چون قرارگاه جزو تعییرات و اصطلاحات مربوط به جنگ و مبارزه و این چیزهاست. خب! این جنگ وجود دارد، بر ما تحمیل شده - ما در حال جنگیم، متنهای جنگ نظامی نیست؛ جنگ معنوی است، جنگ اعتقادی و ایمانی است، جنگ سیاسی است - ... ما در حال یک چنین نبردی هستیم؛ ما در حال یک چنین جهادی هستیم. به ایمان مردم ما حمله می‌کنند، به بصیرت مردم ما حمله می‌کنند، به تقوای ما حمله می‌کنند، به اخلاق ما حمله می‌کنند، ویروس‌های گوناگونِ خطروناکِ معنوی را در میان ما پراکنده می‌کنند؛ خب! ما چه کار کنیم؟ باید دفاع کنیم. این، قرارگاه لازم دارد، مثل قرارگاه‌های میدان جنگ؛ نماز جمعه یکی از مهم‌ترین این قرارگاه‌هاست؛ قرارگاه ایمان است، قرارگاه تقواست. با این چشم به نماز جمعه نگاه

کنیم. شما هم فرمانده قرارگاهاید؛ قرارگاههای میدان جنگ، هر کدام فرماندهی دارند؛ فرمانده قرارگاه امامت جمعه، شخص امام جمعه است. خب! عمدۀ هدف در این قرارگاه تبیین است؛ مسئله تبیین. عمدۀ هدف انبیای الهی تبیین بود؛ حقیقت را بیان کنند؛ چون آن چیزی که موجب می‌شود انسان‌ها گمراه بشوند این است که حقیقت را نمی‌شناسند؛ عمدۀ این است. از این قبیل هم هستند که حقیقت را می‌دانند اما انکار می‌کنند، لکن عمدۀ انحراف‌ها ناشی از ندانستن حقیقت است و انبیای الهی آمدند تا حقیقت را بیان کنند، واضح کنند، ظاهر کنند، حجّت را تمام کنند بر مردم؛ مسئله تبیین این است: «العلماءُ ورثةُ الأنبياء»؛ (کافی، ج ۱، ص ۳۲) شما میراث بر انبیا هستید، از جمله در این قضیه؛ مسئله تبیین.

توجه به قلب فرهنگی هر شهر

نماز جمعه همچنان‌که از اسم آن پیداست، محل جمع است، محل اجتماع است؛ این هم یک فرصت بزرگی است برای تبیین کردن. گاهی شما ناچارید بروید به درخانه این، درخانه آن، یا اینکه از راههای غیر مستقیم استفاده کنید. این وسایل ارتباط جمعی که امروز وجود دارد، درست است که فراگیر است - اینترنت و شبکه‌های اجتماعی و بقیه چیزها خیلی فراگیر است - لکن نگاه رو به رو و چشم در چشم و احساس حضور و شنیدن نفس گوینده و مخاطب یک چیز دیگر است؛ اجتماع، دور هم جمع شدن، یک چیز دیگر است. ممکن است چند صد هزار نفر یک حرفی را، یک پیامی را در اینترنت یا با پیامک بگیرند، اما این خیلی فرق می‌کند با اینکه همین چند صد هزار نفر یکجا جمع بشوند، یک نفر با آنها حرف بزنند، صحبت کند. این نگاه کردن رو به رو یک تأثیر فوق العاده دیگری دارد؛ این در اختیار شماست. نماز جمعه فرصت اجتماع است، محل تجمع است؛ مردم را گرد هم جمع می‌کند؛ می‌توانند با هم تبادل کنند؛ می‌توانند قرار بگذارند؛ می‌توانند اقدام کنند؛

اینها خیلی مهم است. کسانی که از دین بیگانه هستند - چه خارجی‌ها، چه بعضی از عوامل بیچاره خودمان در داخل که این امکان‌ها را ندارند - حسرت می‌خورند که چطور نمی‌توانند و وسیله‌ای ندارند برای اینکه مردم را یک‌جا جمع کنند، با هم حرف بزنند، با هم تبادل کنند؛ با عناوین مختلف می‌خواهند این کارها را انجام بدهند؛ تازه مانند این درنمی‌آید. ... مرکز فرهنگی هر شهر، نماز جمعه است؛ البته شرایطی دارد که حالا بعضی از اینها را عرض خواهیم کرد. جایی است که آنجا هدایت‌گری انجام می‌گیرد؛ من تأکید می‌کنم این هدایت‌گری صرفاً هدایت‌گری سیاسی نیست، هدایت‌گری سیاسی و فرهنگی است. ما گمان نکنیم که اگر فرض کنید در فلان مسئله سیاسی روز که محل ابتلاء هم هست، دادِ سخن دادیم و حرف زدیم و مطالب خودمان را با بیان شیوه بیان کردیم، قضیه تمام شد؛ نه! ما هدایت‌گری فرهنگی را از هدایت‌گری سیاسی بنیانی تر می‌دانیم؛ هدایت‌گری سیاسی خیلی لازم است و از آن نباید صرف نظر کرد، اما هدایت‌گری فرهنگی و فرهنگ مردم، اخلاق مردم مهم‌تر است.^۴

سخنان نوِ جذب

یکی از مسائل مهم در باب نماز جمعه، جذب جامعه جوان کشور است. ما با اینکه نسبتِ جوان‌هایمان آن از قبل - سال‌های دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ - اندکی کمتر است اما در عین حال، جامعه ما بحمدالله جامعه جوانی است؛ ما جوان زیاد داریم. جوان‌ها را جذب کنید به نماز جمعه! جذب جوان‌ها به نماز جمعه با گفتن اینکه «جوان‌ها بیایید، جوان‌ها تشویق بشوید» به این جور چیزها درست نمی‌شود؛ باید جوان کشانده بشود از طریق دل، از طریق فهم. یکی از چیزهایی که جوان را جذب می‌کند به نماز جمعه، سخن متنع و متین است. حرف سست، چه در زمینه سیاسی، چه در زمینه فرهنگی، افرادی را که در آنجا هستند - حالا یک عده‌ای عادت کرده‌اند، به عنوان عادت می‌آیند نماز - آن جوانی را که دنبال حرف است که از این منبر بشنود، او را جذب نمی‌کند؛ حرف نو بزنید: «سخن نو آر که نو را حلاوتیست دگر». (فرخی سیستانی، دیوان، قصاید؛ «فسانه گشت و کهن شد حدیث

سکندر سخن نو آر که نو را حلاوتیست دگر) معنای حرف نو،
حرف بدعت آمیز نیست که بگوییم آقا بدعت! نه،
سخن نو؛ شما فکر بکنید، تأمل کنید، اندیشه کنید،
کاوش کنید، سخنان نوِ جذاب پیدا می‌کنید برای
جوان‌ها؛ آنوقت جوان‌ها می‌آیند. می‌آیند در این
جلسات شرکت می‌کنند؛ خودشان شرکت می‌کنند
بدون اینکه شما به آنها بگویید.^۴

احساس تکلیف به موقع

ماجرای نوزدهم دی کهنه‌شدنی نیست. اینکه ما یک چیزهایی را تکرار کنیم که قبلاً هم گفتیم، موجب نمی‌شود که این حادثه رنگ کهنه‌گی به خود بگیرد، مثل حادثه عاشورا؛ نمی‌خواهیم مقایسه کنیم اهمیت آن حادثه را با حوادث دیگر ولی در مقام تشییه مثل حادثه عاشورا است؛ هزار و دویست سیصد سال است که حادثه عاشورا گفته می‌شود تکرار می‌شود، همه حرف‌ها بارها و بارها بر زبان‌ها جاری می‌شود اما حادثه کهنه نمی‌شود؛ حادثه مثل خورشید درخشان که هر روز هست اما دارای کهنه‌گی نیست، رنگ کهنه‌گی ندارد؛ هر سال، هر ماه در زندگی این جامعه و جوامع اسلامی نورافشانی می‌کند، نور می‌دهد، انرژی می‌دهد، قوّت می‌دهد. این حادثه هم همین‌جور است؛ از جنس حادثه عاشوراست. علت هم این است که کاری که در نوزدهم دی انجام گرفت، کار بزرگی بود؛ کاری بود که هر وقت شبیه این کار در میان هر ملتی، هر جمعیتی اتفاق بیفتند، آثار آن شگفت‌آور خواهد بود. خب! زمینه در میان ملت ایران آماده بود؛ بدون زمینه

آماده هیچ کاری به ثمر نمی‌رسد. بیانات امام در طول این سال‌های مبارزات، و مبارزات کسانی که مبارزه کرده بودند، و تبیین و گسترش تفکرات انقلابی در سراسر کشور، علاوه بر اینها، وجهه و جایگاه روحانیت و مرجعیت در بین مردم که از قرن‌ها پیش جاافتاده بود، همه زمینه بود لکن این زمینه احتیاج داشت به یک کلید راهاندازنده؛ آن کلید را قمی‌ها زدند. کار بزرگی بود؛ به دفاع از امام بزرگوار وارد میدان شدند؛ میدان هم میدان متعارفی نبود؛ گلوله بود، تیراندازی بود، وحشت بود، سرکوبگری بود. بدون ترس، با شجاعت کامل، با درک به‌هنگام - که روی این کلمه من تکیه دارم: درک به‌موقع، احساس تکلیف به‌موقع؛ نه دیرتر از وقت لازم - وارد میدان شدند؛ خون بهناحق ریخته شهدای نوزدهم دی و شجاعت مردم قم و به‌هنگام وارد شدن مردم قم، فهمیدن وظیفه در لحظه لازم کار خودش را کرد؛ در واقع این کلیدی بود که زده شد، آن زمینه به جریان افتاد و ملت به‌پاخت است.^۷

بصیرت و عمل صادقانه

در مقابل جبهه وسیع دشمن

ما یک جبهه وسیع دشمن در مقابل خودمان داریم. جبهه وسیع دشمن از سردمداران رژیم صهیونیستی تا سردمداران دولت آمریکا، تا دیگر ایادی و عوامل استکبار جهانی، تا عوامل تکفیری، تا داعش؛ یعنی ببینید چه جبهه عظیمی است. یک طیف عظیم و نامتجانس؛ اینها همه دشمن نظام جمهوری اسلامی‌اند؛ پس یک جبهه‌ای وجود دارد. خیلی کارها هم می‌توانند بکنند، حملات تبلیغاتی می‌کنند، تمام این دستگاه‌های رسانه‌های دنیا در مشت اینهاست. علیه جمهوری اسلامی هرچه دلشان می‌خواهد می‌پراکنند. کلیدهای اقتصادی دست اینهاست، قدرت‌های سیاسی دست اینهاست، نظامهای امنیتی دست اینهاست، سرویس‌های اطلاعاتی مال اینهاست؛ اینها در مقابل نظام جمهوری اسلامی هستند. خب! یک عده‌ای وقتی چشمشان به این جبهه می‌افتد، دلشان می‌ریزد. این به‌حاطر این است که از آن کلید واژه

مهم سنت الهی غفلت می‌کنند. خب! همین دشمنی‌ها و بالاتر از این دشمنی‌ها با خود انقلاب بود؛ انقلاب پیروز شد. امروز هم همان دشمنی‌هاست؛ امروز هم شما اگرچنانچه به لوازمش عمل بکنید، شما پیروز خواهید شد؛ برو برگرد ندارد: «فَلَمّا رأى اللّٰهُ صِدْقَنَا أَنْزَلَ بِعَدُونَا الْكَبْتَ»؛ این امروز هم صادق است. من و شما وقتی صادقانه وارد میدان بشویم، به لوازمش عمل بکنیم، ایستادگی کنیم، بصیرت به خرج بدھیم، به موقع اقدام بکنیم، درست حرف بزنیم، درست عمل بکنیم، صادقانه وارد میدان بشویم، همان حرffi که امیرالمؤمنین فرموده، وجود دارد: «أَنْزَلَ بِعَدُونَا الْكَبْتَ وَ أَنْزَلَ عَلَيْنَا النَّصْرَ»؛ پیروزی مال ماست، «کبت» (برزمین افکندن، شکستن) و سرکوبگری متعلق به دشمن است. خب! پس تا اینجا مسئله انقلاب به عنوان یک نقطه اساسی و روشن، یک درس بزرگ برای آینده ما می‌دهد.^۷

ماندگاری انقلاب اسلامی در مقایسه با سایر

نهضت‌ها و انقلاب‌های بزرگ دنیا

این انقلاب در مقایسه با حوادث دیگر؛ اگر مقایسه بکنیم با حوادث دیگری که در همین کشور اتفاق افتاده است - حوادث دنیا هم همین جور - یک حادثه بی‌نظیر است. ... مثلاً فرض بفرمایید انقلاب را مقایسه کنید با نهضت ملی شدن صنعت نفت که یک حادثه بزرگی بود در کشور. ... درخواست نهضت ملی چه بود؟ یک درخواست حدائقی بود؛ دنبال استقلال اقتصادی و استقلال سیاسی و استقلال همه‌جانبه نبود؛ نفت ما دربست در اختیار انگلیس‌ها بود، در نهضت ملی شدن صنعت نفت، درخواست این بود که نفت را از دست انگلیسی‌ها بگیریم و دست خودمان باشد. خب! این چیز خیلی زیادی نبود، البته مهم بود اما استقلال کامل نبود. در این نهضت هم مردم به میدان آمدند، حوادثی هم اتفاق افتاد اما نهضت دو سه سال بیشتر طول نکشید؛ دو سه سال بیشتر طول نکشید! دشمن توانست این نهضت را

سرکوب کند، ادامه پیدا نکند. بعد که نهضت سرکوب شد، وضع نفت بدتر از قبل شد. ... یعنی اگر قبلاً دست انگلیس بود، حالا دست انگلیس و آمریکا بود! وضع نفت چهارمیخه در اختیار دشمنان بود؛ تا آخر هم همین جور بود؛ تا قبل از انقلاب هم همین جور بود. خب ببینید! بحث انقلاب اسلامی بحث نفت نبود، بحث استقلال کامل بود؛ استقلال سیاسی، استقلال اقتصادی، استقلال فرهنگی؛ با این شعارها آمد به میدان؛ قابل مقایسه با نهضت ملی نیست اما آن نهضت طاقت نیاورد؛ این نهضت، این انقلاب هم موفق شد، هم باقی ماند، ماندگار شد.

مقایسه با نهضت مشروطیت؛ انقلاب را مقایسه کنیم با مسئله مشروطیت. خب! مشروطیت هم خیلی حادثه مهمی در این کشور بود اما مطالبه نهضت مشروطیت و انقلاب مشروطیت چه بود؟ محدود کردن حکومت مطلقه مستبدانه پادشاهان؛ پادشاه بماند، همان خُرد فرمایش‌ها را داشته باشد، منتهای آن قدرت مطلقه‌ای که در اختیار شاه بود

محدود بشود؛ مثلاً یک مجلسی تشکیل بشود، این درخواست مشروطیت بود. ... مشروطیت با وجود درخواست حدائقی، قابل دوام نبود، نماند، از بین رفت.

انقلاب اسلامی چه؟ انقلاب اسلامی نگفت حکومت سلاطین را محدود کنیم؛ گفت اصلاً سلطنت یعنی چه؟ معنای سلطنت چیست؟ ... اصلاً انقلاب اصل سلطنت را، اصل حکومت مطلقه را آمد از بین برد. اما انقلاب ماند؛ ببینید این ماندگاری‌ها تحلیل دارد که چرا ماند؟ چرا با اینکه در نهضت ملی هم مردم حضور داشتند – البته نه مثل انقلاب، تا حدود زیادی مردم بودند – با آن درخواست حدائقی، قادر نشد بماند اما انقلاب اسلامی با آن درخواست حدآکثری استقلال ماند؟ چرا نهضت مشروطیت با آن درخواست حدائقی محدود شدن قدرت مطلقه نتوانست و طاقت نیاورد بماند اما انقلاب اسلامی با این درخواست حدآکثری و مطالبه حدآکثری که ریشه‌کنی سلطنت و رژیم پادشاهی در کشور بود آمد، موفق شد و ماند؟

اینها تحلیل لازم دارد. تحلیل را شما جوانها بروید بکنید، برای من روشن است؛ جوانها بروند تحلیل کنند، بشینند، فکر کنند و ببینند که اینجا چه چیزی نقش آفرینی کرد؟ کدام عنصر تأثیر گذاشت که آن نهضت‌ها نتواند باقی بماند و نتواند به نتایج نهایی خودش برسد اما این انقلاب توانست قدرتمندانه بایستد؟ علت چه بود؟ اینها را بشینند جوانهای ما تحلیل کنند. اگر ما بتوانیم تحلیل درستی از این حوادث پیدا کنیم، آنوقت دیگر این بذر ترس و رعب و نالمیدی که بعضی در دل مردم می‌پاشند به‌کلی خواهد پوسيد و از بين خواهد رفت؛ اگر بتوانیم درست بفهمیم، راه آینده این کشور کاملاً روشن خواهد شد. باقی ماندن، ماندگاری، طاقت آوردن برای یک حادثه اجتماعی، خیلی عنصر مهمی است. خب! بله حوادثی در دنیا رخ می‌دهد که گاهی خیلی هم بزرگ است اما زائلش می‌کنند، دشمن برآن تسلط پیدا می‌کند و آن را از بین می‌برد؛ اینکه یک انقلاب بتواند بماند خیلی مهم است. البته اینها

بحث‌های طولانی لازم دارد و جوان‌ها باید یک
قدرتی بروند مطالعه کنند.

فرض کنید مثلاً انقلاب معروف فرانسه - که معروف به انقلاب کبیر فرانسه است - خب! واقعاً انقلاب بود، یک انقلاب کامل و همه‌جانبه و با حضور مردم؛ با آن حوادث تلخ که اتفاق افتاد، انقلاب بالاخره به پیروزی رسید اماً بقای این انقلاب به پانزده سال هم نرسید. انقلاب ضد سلطنت بود؛ کمتر از پانزده سال بعد از شروع انقلاب، سلطنت ناپلئون شروع شد؛ یک سلطنت مطلقه کامل؛ بعد هم به‌کلی انقلاب فراموش شد! همان کسانی که رفته بودند، خانواده‌ای که با انقلاب به راه افتاده بودند، همان‌ها برگشتند، سلطنت کردند، سال‌های متمادی حکومت کردند؛ بعد باز مردم یک سر و صدای دیگری کردند، دوباره همین جور؛ در حدود صد سال این کشمکش در فرانسه وجود داشت تا بالاخره آن جمهوریتی که انقلاب به دنبال آن بود، بعد از حدود نود سال یا صد سال برقرار شد؛ نتوانستند

نگه دارند انقلاب را؛ انقلاب شوروی هم یک جور دیگر، آن هم همین جور. اینکه یک انقلاب بتواند بماند، بتواند خودش را نگه دارد، بتواند با دشمنان خودش پنجه دربیفکند، بتواند بر آنها غالب بشود، خیلی مسئله مهمی است؛ انقلاب ما تنها انقلابی است که این کار را توانسته است بکند، بعد از این هم باید بتواند بکند.

الآن همه مراکز فکر و اندیشه سیاسی در دنیا استکبار - چه در آمریکا، چه در بعضی از کشورهای دیگر استکباری - متوجه این است که چه کار کنند که بتوانند. ... این انقلاب را از بین ببرند؛ حالا این انقلاب هم به توفیق الهی، به همت شما مردم همین طور سرش را انداخته پایین و دارد به پیش می‌رود؛ روزبه روز قوی‌تر، روزبه روز پیشرفته‌تر!

همه همت آنان این است که این ماندگاری را یک جوری به هم بزنند؛ همه همت من و شما باید این باشد که این ماندگاری را افزایش بدهیم. از اوّل انقلاب دائم در فکر این بودند که این را از

بین ببرند، جنگ تحمیلی به خاطر همین بود؛
 جنگ‌های قومیت‌ها در اطراف کشور به خاطر
 همین بود؛ محاصره اقتصادی به خاطر همین بود؛
 تحریم‌های شدیدی که در این سال‌های اخیر
 برقرار کردند برای همین است؛ تشکیل گروه‌های
 تکفیری در شرق و در غرب کشور ما همه برای
 همین است که این انقلاب را از بین ببرند،
 این ماندگاری را که برای اینها بسیار بہت‌آور
 و سخت و دردآور است، از بین ببرند؛ همه
 همّشان این است.

آمریکایی‌ها هر روز هم یک ابتکاری درست
 می‌کنند؛ این کارهایی که در سال ۸۸ کردند، از
 ابتکارات جدید بود که ابتکار آمریکایی‌ها بود. البته
 در چند جای دیگر تجربه کرده بودند، مخصوص
 ما نبود؛ در چند کشور دیگر این را تجربه کرده
 بودند، بعد آمدند همین تجربه را در کشور ما پیاده
 کنند که آن جور توده‌نی خوردند. این ابتکار این
 بود که به بهانه انتخابات، در یک کشوری که حالا
 در آن انتخابات هست و فرض کنیم یک دولتی سر

کار است که مورد قبول آمریکا نیست و منافع آمریکا را آنچنان که آنها دلشان می‌خواهد تأمین نمی‌کند، انتخاباتی کرده‌اند و این دولت رأی آورده است؛ بعد بیایند آن اقلیتی را که رأی نیاورده است بکشانند داخل میدان، بیاورند در خیابان. و برای اینکه این اقلیت را برجسته کنند و دیده شود، یک رنگی را مشخص می‌کنند؛ ارغوانی، گلی، سبز و مانند اینها؛ آنچه به ما رسید سبزش بود که قبل از آن در جاهای دیگر، رنگ‌های قرمز و نارنجی و مانند اینها را درست کرده بودند که آن اقلیتی را که رأی نیاورده است با این ترفند بکشانند داخل خیابان. چون مردم‌اند دیگر - واقعاً هم مردم‌اند؛ منتها مردمی هستند که نامزد مورد نظر آنها رأی نیاورده است؛ در مردم بودنشان شکی نیست - هرجا باشند، ایستادگی کنند؛ آنها هم مرتب کمک کنند و اگر لازم شد پول بدهنند، کمک سیاسی کنند، اگر لازم شد حتی سلاح به دست آنها بدهنند تا نتیجه انتخابات را به‌هم‌بزنند. این کار را در چند کشور انجام دادند و موفق شدند؛ آمدند اینجا هم

انجام بدهند، خب! نتوانستند! اینجا هم عین همان قضیه بود. ... انقلاب رنگی بود؛ درواقع کودتای رنگی، یک کودتای رنگی ناموفق! خب این خیلی مهم است؛ این اتفاقی که در کشورهای دیگر - در چهار پنج کشور - آمریکایی‌ها با پول، با امکانات انجام دادند و موفق شدند؛ در جمهوری اسلامی موفق نشد؛ با اینکه پشتیبانی کردند. ... حالا هم یک عده از مخالفین رئیس‌جمهور فعلی آمریکا می‌گویند شما در سال ۸۸ حمایت کامل نکردید از آن کسانی که عليه جمهوری اسلامی بودند؛ ولی چرا! حمایت کردند! متنهای خب ملت ایران به موقع حرکت کرد، به موقع وارد صحنه شد، کار درست را انجام داد.

این ماندگاری مسئله مهمی است؛ این ماندگاری را بایستی به عنوان یک هدف در نظر داشت و در این فکر بود که چگونه تأمین خواهد شد. نگاه کنید ببینید عناصر ماندگاری انقلاب چیست، آن عناصر را باید تک تک ما تأمین کنیم، همه ما باید تأمین کنیم. البته این را عرض کردم که

تحلیل آن به عهده شما جوان‌هاست. این دوره بعد از قضایای مذاکرات هسته‌ای را خود آمریکایی‌ها اسم‌گذاری کرده‌اند: «دوره سخت‌گیری بر ایران»، سخت‌گیری باید بکنیم؛ خیلی خب! حال سخت‌گیری که بیشتر از سخت‌گیری‌های گذشته نیست. جوانان ایران، ملت ایران، مسئولان کشور بایستی آگاهانه، هشیارانه، امیدوارانه، با شهامت، با توکل به خدای متعال، با تکیه بر نقاط قوت فراوانی که دارد، در مقابل دشمنان بایستند؛ این خیلی مهم است. هر لحظه‌ای وظیفه‌ای هست، آن وظیفه را باید شناخت و بایستی انجام داد.^۷

اجتناب از اتهام جوانان حزب‌الله‌ی

به تندروی

یک عادتی هم در بعضی پیدا شده است که همین‌طور مدام تکرار می‌کنند «تندروها، تندروها»؛ خب بله، تندروی و کندروی - طرف افراط و تفریط - هر دو بد است، این معلوم است اماً اینکه تندروی چیست؟ کندروی چیست، خطّ میانه کدام است؟ چیزهای خیلی واضح و روشنی نیست، جزو مسائل بین نیست، تبیین لازم دارد. چون برای ما خیلی زیاد خبر می‌آید؛ این روزنامه‌ها و مطبوعات گوناگون را هم آدم نگاه می‌کند، من می‌فهم که بعضی وقتی می‌گویند: تندروی! جریان حزب‌الله‌ی و مؤمن مورد نظرشان است؛ نه! جریان مؤمن را، جریان انقلابی را، جوانان حزب‌الله‌ی را متهم نکنید به تندروی! اینها همان کسانی هستند که با همه وجود، با همه اخلاص در میدان حاضرند، آنجایی هم که دفاع از مرزها لازم باشد، دفاع از هویت ملی لازم باشد، مسئله جان دادن و خون دادن مطرح باشد، همین‌ها هستند که به میدان می‌آیند. به صرف اینکه یک جایی یک قضیه‌ای واقع بشود که مورد قبول و تأیید

نباشد، فوراً پای حزب‌الله‌ها را وسط بکشند، مثل قضیه سفارت عربستان که البته کار بسیار بدی بود، کار غلطی بود و هرکسی کرده باشد کار غلطی است؛ جماعت مؤمن را، جوان‌های انقلابی را که هم انقلابی‌اند - چون بنده با این جوان‌ها تا حدود زیادی و از دور و نزدیک اُنس دارم - هم خیلی اوقات عقل‌شان و فهم‌شان و تعقل‌شان هم از بعضی از بزرگ‌ترها خیلی بیشتر است، خوب می‌فهمند، خوب تحلیل می‌کنند، خوب مسائل را تشخیص می‌دهند و سینه‌چاک انقلاب‌اند، سینه‌چاک اسلام‌اند، به این بهانه ما تضعیف کنیم که فلان قضیه در فلان‌جا اتفاق افتاده است که اتفاق بدی بوده! بله، سفارت عربستان که هیچ، در سفارت انگلیس هم که چند سال پیش، آن اتفاق افتاد، بنده بدم آمد؛

اصلًا هیچ قابل قبول نیست این‌جور عملیات! این عملیات، عملیات بسیار بدی است! به ضرر کشور و به ضرر اسلام و به ضرر همه است! این را بهانه قرار ندهند برای اینکه جوان‌های انقلابی ما را مورد تهاجم قرار بدهند! ۱۱

خطر بزک‌کنندگان چهره منحوس استکبار

راجع به مسئله برجام؛ خب! این هم حادثه‌ای بود، حادثه بزرگ و مهمی هم بود؛ حقاً و انصافاً هم زحمت کشیدند؛ نه اینکه حالا همه خواسته‌های ما برآورده شد؛ نه! اما همان مقداری که از خواسته‌های جمهوری اسلامی برآورده شد.

... ان شاء الله خدای متعال به همه آنها اجر بدهد و کارهایشان مورد سپاس الهی قرار بگیرد؛ این به جای خود محفوظ؛ لکن یک عده‌ای دارند این جور وانمود می‌کنند که کأنه این دستاوردهایی که حالا مثلاً پیدا شد، آمریکا یک لطفی کرد به ما که این تحریم‌ها را مثلاً برداشت؛ این جور نیست! یک عده‌ای از این فرصت می‌خواهند استفاده کنند، باز چهره منحوس استکبار را بزک کنند؛ این خیلی خطرناک است. چه لطفی؟! جناب عالی زحمت کشیدی، پول جمع کردی و یک خانه ساختی؛ قلدر محله می‌آید کلید خانه را از دست شما می‌گیرد، مثلاً نصف خانه را تصرف می‌کند، شما را زیر فشار قرار می‌دهد؛ بعد شما با زحمت، با

تلاش، با نیروی فکری، با نیروی بدنی، با نیروی عمومی، با تبلیغات، کاری می‌کنی که او از خانه بیرون برود اما دو اتفاق را باز برای خودش نگه بدارد؛ اینکه از خانه بیرون رفت، غصبیش را کم کرد، متّی دارد؟ آمریکایی‌ها این جور هستند! ما انرژی هسته‌ای را با توانایی‌های خودمان، با فکر دانشمندانمان، با پشتیبانی‌های دولت‌های مختلف‌مان پیش بردیم، چهار شهید دادیم در این راه، به این نقطه رساندیم؛ شوخی است؟ کاری کردیم که دشمن که یک روز حاضر نبود یک سانتریفیوژ در این کشور بچرخد، حالا مجبور شده به خاطر واقعیت‌های موجود، تحمل کند که چند هزار سانتریفیوژ وجود داشته باشد. این لطفی از طرف آنها نیست؛ این تلاش ملت ایران است، تلاش دانشمندان است. آنها تحریم کردند برای اینکه مردم را عصبانی کنند و به خیابان بکشانند. بنده این را چند سال پیش گفتم؛ (در جمع زائران و مجاوران حرم رضوی ۱۳۹۳/۱/۱) بعضی‌ها گفتند این تحلیل است؛ بله، شاید آن روز تحلیل بود اما امروز خبر

است؛ خودشان گفتند؛ افراد متعددی از آنها در بیانات مختلف گفتند هدف ما این است که مردم را از نظام جمهوری اسلامی، از دولت جمهوری اسلامی عصبانی کنیم. می خواستند مردم را به خیابان بکشانند؛ اما مردم ما ایستادند؛ این مقاومت مردم، این ایستادگی مردم پشتوانه کار سیاسی و دیپلماسی و مذاکره و این حرف‌ها شد. دشمن مجبور شد؛ همین مقداری که عقب‌نشینی کرد، به‌خاطر این بود که ملت از خودش اقتدار نشان داد؛ دولت جمهوری اسلامی از خودش اقتدار نشان داد، عزّت نشان داد. البته من شخصاً معتقدم که می‌شد ما از این بهتر هم انجام بدھیم، خب! بالاخره توان و فرصت و امکانات همین اندازه را اقتضا کرد، ولی همین اندازه پیشرفتی که انجام گرفت، کار قابل توجّهی است، کار مهمی است و این به‌خاطر پشتیبانی ملت، به‌خاطر اقتدار ملی، به‌خاطر اتصال فراوان نظام جمهوری اسلامی با آحاد مردم و بدنۀ مردم بود.^{۱۱}

شناخت سیاست‌های ثابت

و روش‌های متفاوت آمریکا

آمریکای دوران ریگان و آمریکای دوران بوش با آمریکای امروز هیچ فرقی ندارند، هیچ تفاوتی ندارند. همچنان‌که آمریکای دوران ریگان یکوقتی لازم دانست و مناطق ما را در خلیج‌فارس، از روی حقد و غصب بمباران کرد، امروز هم اگر بتوانند همین کار را می‌کنند. آمریکا تفاوتی نکرده؛ سیاست‌های آمریکا در مقابل اسلام و در مقابل جمهوری اسلامی، سیاست‌های ثابتی بوده. البته روش‌هاییان متفاوت است؛ یکی این روش را دنبال می‌کند، یکی آن روش را دنبال می‌کند، اما هدف‌شان یک چیز است؛ این را باید همه متوجه باشند. لذا اهل خدعاً‌اند و خدعاً می‌کنند. مراقب خدعاً کردن آنها باشند؛ مراقب باشند که آنچه آنها دارند انجام می‌دهند، منطبق باشد بر آنچه به معنای واقعی کلمه تعهد کرده‌اند. این خدعاً طرف مقابل را نبایستی نادیده بگیرند. و اگرچنانچه خدعاً‌ای از طرف دیدند، آن وقت در مقابل، بایستی مقابله به مثل بکنند! یعنی اگرچنانچه طرف مقابل نقض عهد کرد، این طرف هم باید نقض عهد بکند، ایستادگی باید بکند.^{۱۱}

عدم پاسخگویی آمریکا

به ساده‌ترین سؤال‌های افکار عمومی

آمریکا به ساده‌ترین سؤال‌های افکار عمومی دنیا از آمریکایی‌ها می‌پرسند: آیا شما خبر دارید که یک کشوری دارد یمن را ده ماه، یازده ماه بمباران می‌کند، شهرها را نابود می‌کند؟ اطلاع دارید یا اطلاع ندارید؟ اگر اطلاع دارید چرا حمایت می‌کنید؟ اگر اطلاع دارید چرا اعتراض نمی‌کنید؟ اگر اطلاع دارید و این را جنایت می‌دانید، چرا هوایپماهای سوخت‌رسان‌تان به آنها کمک می‌کنند؟ چرا کمک می‌کنید؟ چرا حمایت می‌کنید؟ شما که دم از حقوق بشر می‌زنید، جوابش را بدھید! اینکه هزاران کودک، هزاران زن و مرد، غیر نظامی، داخل خانه‌ها، در بیمارستان‌ها، در مدرسه‌ها بدون هیچ دفاعی کشته بشوند، تروریسم نیست؟ این وقیح‌ترین و بی‌رحمانه‌ترین شکل تروریسم دولتی نیست؟ چرا از آن حمایت می‌کنید؟ آمریکایی‌ها به این جواب نمی‌دهند؛

صف صاف به چشم مردم دنیا نگاه می‌کنند، ادعایی طرف‌داری از حقوق بشر هم می‌کنند! این حال یمن است؛ مسئله، مسئله این یک سال اخیر است؛ آن طرف فلسطین است با ۶۰ سال، ۶۵ سال سابقه. می‌بینید مردم فلسطین را دارند چه کار می‌کنند، می‌بینید خانه‌هایشان را خراب می‌کنند، می‌بینید مزرعه‌هایشان را نابود می‌کنند، می‌بینید ساختمان‌سازی می‌کنند و عناصر صهیونیست را با تفنگ در آن خانه‌ها می‌نشانند و مسلح نگهشان می‌دارند؛ اینها را می‌بینید، پس چرا دفاع می‌کنید؟ چرا پول می‌دهید؟ چرا دائماً در قبال به قول خودتان لابی صهیونیستی داخل آمریکا کوتاه می‌آید و دائماً تملق می‌گویید؟ چرا؟ اینها سؤالات ساده افکار عمومی است.

به یک کلمه از این سؤال‌ها جواب نمی‌دهند. آن وقت ادعای دوستی می‌کنند، ادعای علاقه‌مندی به حقوق بشر می‌کنند، ادعای دموکراسی می‌کنند. در کشورهایی که هم‌پیمان آمریکا در منطقه ما هستند، اسم انتخابات را نمی‌شود آورده، اصلاً با

پدیدهای به نام انتخابات آشنای ندارند، اصلاً نمی‌فهمند انتخابات چیست؟! اما آمریکای طرفدار دموکراسی با اینها عقد اخوت بسته؛ آن‌هم چه جور! همه‌جور هم از آنها دفاع می‌کند. دشمن ما یک‌چنین دشمنی است؛ آمریکا یک‌چنین موجودی است. البته من بارها گفته‌ام که منظور، هیئت حاکمه آمریکاست؛ منظور نظام آمریکایی است - به مردم آمریکا ما کاری نداریم - نظام آمریکا یک‌چنین نظامی است. و قیحانه‌ترین کارهای خلاف را انجام می‌دهند، بعد هم تو روی آدم می‌خندند، و جوابی هم به این سؤالات نمی‌دهند! خب! اگر واقعاً جوابی دارند جواب بدهند به افکار عمومی عالم! وقتی یک کشوری در مقابل یک‌چنین دشمنی است، باید حواسش جمع باشد؛ ملت ایران باید حواسش جمع باشد! به فضل الهی، حواس ملت ایران جمع است و جمع بوده است، و این حرکت عظیم مردمی تاکنون توانسته است تدبیر این دشمن حیله‌گر و غدّار و نابکار را خشی بکند؛ بعد از این هم به فضل الهی این دشمن را خوار خواهد کرد.^{۱۹}

خسته نشدن از گفتن حقیقت

من قبل از بیست و دوّم بهمن عرض کردم که ما
دو عید در پیش رو داریم: (در دیدار فرماندهان و کارکنان
نیروی هوایی و پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۴/۱۱/۱۹)
یکی عید انقلاب است که بیست و دوّم بهمن بود،
یکی عید انتخابات است؛ انتخابات هم عید بزرگی
است برای کشور. ما درباره انتخابات خیلی حرف
زدیم؛ نه این انتخابات هفتۀ آینده، در کلّ
انتخابات‌ها در سراسر کشور، در طول زمان آنچه
لازم است عرض کرده‌ایم، باز هم عرض خواهیم
کرد و باز هم خواهیم گفت. بنده از گفتن حقیقت
خسته و ملول نخواهم شد و می‌گوییم برای مردم
آنچه لازم است انشاء الله.^{۲۲}

چرا مرگ بر آمریکا؟!

الآن بر سر همین قضیه هسته‌ای و این مذاکرات هسته‌ای - که خب! حرف‌ها گفته شد، مطالب گفته شد و این جریان طولانی انجام گرفت - همین دو روز قبل از این، مجدداً بار دیگر یک مسئول آمریکایی گفت ما کاری می‌کنیم که سرمایه‌داران و سرمایه‌گذاران بزرگ دنیا جرات نکنند بروند ایران سرمایه‌گذاری کنند. دشمنی را می‌بینید! آمریکا این است. یکی از هدف‌های کسانی که دنبال این مذاکرات بودند - و انصافاً هم تلاش کردند و زحمت کشیدند؛ این کسانی که این مذاکرات را انجام دادند، حقیقتاً زحمت کشیدند، عرق ریختند، واقعاً صرف وقت کردند - گشايش اقتصادي با سرمایه‌گذاری خارجی‌ها بود؛ اما امروز آمریکایی‌ها جلوی همین را می‌گیرند. چندین بار تا حالا گفته‌اند؛ باز دیروز پریروز، دو سه روز قبل از این، یکی دیگرشان مجدداً گفت ما کاری می‌کنیم که سرمایه‌گذارها جرات نکنند بروند ایران سرمایه‌گذاری کنند. اینکه بنده ده بار گفتم به

آمریکایی‌ها نمی‌شود اعتماد کرد، معنایش این است؛ اینکه می‌گوییم اینها غیر قابل اعتماداند، معنایش این است!

سیاست‌مداران آمریکایی اعتراض می‌کنند که چرا در راه‌پیمایی‌های ایران و در اجتماعات ایران، مردم می‌گویند «مرگ بر آمریکا». خب! وقتی شما این جوری عمل می‌کنید، می‌خواهید مردم ایران چه بگویند؟! این گذشته شماست، این سابقه شماست، این هم رفتار امروز شماست. دشمنی شما حتی بدون پرده‌پوشی است. بله! در دیدارهای خصوصی لبخند می‌زنند، دست می‌دهند، حرف‌های چرب و نرم می‌زنند، زبان خوش به کار می‌برند؛ اما این مربوط به دیپلماسی دیدارهای خصوصی است؛ اهمیّتی ندارد، ارزشی ندارد، تأثیری در واقعیت ندارد. واقعیت این است که قرارداد را بینند، مذاکرات را بکنند، دو سال چکوچانه بزنند، بعد که قضايا تمام شد بگویند حالا ما نمی‌گذاریم، و تهدید کنند که می‌خواهیم تحریم جدید بگذاریم برای اینکه سرمایه‌گذار خارجی بترسد، واهمه کند

و نزدیک نیاید؛ تصریح هم می‌کنند به این! آمریکا این است! در مقابل این دشمن نمی‌شود انسان چشم خود را ببند! نمی‌شود انسان حمل بر صحّت بکند. این درباره وفای به عهداشان و قابل اعتماد نبودنشان. ملت عزیز ایران! طرف شما یک چنین عنصری است؛ بیدار باید بود! هشیار باید بود! ما نمی‌خواهیم برای خودمان دردرس بی‌خودی درست کنیم؛ بعضی‌ها نگویند شما مدام آمریکا را وادار می‌کنید و تحریک می‌کنید؛ نه! آمریکا تحریک نمی‌خواهد، آمریکا دشمن است. آمریکا یک روز صاحب ایران بوده است، انقلاب آمده این کشور را از دستش بیرون آورده است؛ از پا نمی‌خواهد بنشیند تا وقتی‌که دوباره خودش را مسلط بکند. آمریکا این است!^{۲۲}.

حفظ وحدت و تقویت همگرایی و انسجام

ضرورت پرداختن به راههای علاج کارکشور

علاج کارکشور عبارت است از: بیداری مردم! حفظ انگیزه‌های ایمانی مردم! به کار گرفتن جوانان پُرانگیزه و مؤمن، و تقویت درونی کشور! این تنها راه است! ملت ایران باید از درون قوی بشود؛ اقتصادش قوی بشود، علمش قوی بشود، دستگاههای مدیریتی اش قوی بشود و بالاتر از همه، ایمانش روزبه روز قوی‌تر بشود. این راه علاج است؛ این همان راهی است که تا امروز ملت ایران رفته است. و دشمنانی می‌خواستند این انقلاب را، آن روزی که یک نهال باریکی بود از زمین بگنند و نابود کنند و نتوانستند! امروز همان نهال باریک تبدیل شده است به یک درخت تناور: «کَشَجَرَةٌ طَيِّبَةٌ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَ فَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ» («تُؤْتَى أَكُلُّهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا»؛ (ابراهیم ۲۴ و ۴۵ «مانند درختی پاک است که ریشه‌اش استوار و شاخه‌اش در آسمان است؛ میوه‌اش را هر دم به اذن پروردگارش می‌دهد.») امروز انقلاب این است. امروز دشمن غلط می‌کند

که به فکر برافکنند انقلاب باشد. مردم اتحاد خودشان را حفظ کنند، یکپارچگی خودشان را حفظ کنند، یکصدایی خودشان را در دفاع از انقلاب و اصول انقلاب و آرمان‌های انقلاب حفظ کنند؛ مسئولین محترم کشور که علاقه‌مند به سرنوشت این کشورند، کار را به خاطر خدا و برای رضای خدا برای مردم انجام بدهند؛ به نیروهای داخلی اعتماد کنند و تکیه کنند. ... جوان‌های عزیز! به توفیق الهی و به فضل الهی، شما خواهید دید آن روزی را که آمریکا و بزرگ‌تر از آمریکا و همه مُتّحدین آمریکا، در قبال جمهوری اسلامی ایران هیچ غلطی نخواهند توانست بکنند.^{۲۲}

اهمیت و سلامت انتخابات

پرهیز از ایجاد فضای انتخاباتی پیش از موعد

بنده مخالفم با اینکه دو سال قبل از انتخابات یا یک سال قبل از انتخابات، فضای کشور را ما انتخاباتی بکنیم؛ بنده مخالفم، اماً خیلی‌ها این کار را کردند؛ این غلط است. وقتی فضا انتخاباتی شد، لازمهٔ فضای انتخاباتی رقابت و درگیری - ولو درگیری زبانی - و تبادل انواع و اقسام حرفه‌ای احیاناً نامناسب و زشت به یکدیگر است. فضای انتخاباتی، انسان را از حقایق جاری جامعه و از نیازهای حقیقی جامعه غافل می‌کند. این کار، کار خوبی نیست، بنده مناسب نمی‌دانستم که از قبل راجع به انتخابات صحبتی بکنم؛ لکن حالا دیگر تقریباً فصل انتخابات است و بایستی مطالبی را گفت.^۴

نعمت بزرگ انتخابات

نفس انتخابات خیلی اهمیت دارد؛ این نعمت بزرگی است. ... انتخابات واقعاً نعمت بزرگی است. این هم از برکات نگاه روشن و عمیق امام بزرگوار ما بود. کسانی در همان زمان بودند که معتقد بودند وقتی حکومت اسلامی است، انتخابات لزومی ندارد؛ امام فرمود: نه! انتخابات باید باشد و منشأ اثر باشد، مردم تصمیم بگیرند، مردم انتخاب کنند و آنچه مردم می‌خواهند، بشود. نتیجه این سیاست، این شد که مردم در کنار انقلاب و در وسط میدان باقی ماندند و تا امروز بحمدالله باقی مانده‌اند؛ چون خود مردم‌اند که دارند انتخاب می‌کنند، خود مردم‌اند که دارند تصمیم می‌گیرند. انتخابات نعمت بزرگی است.

انتخابات از جمله چیزهایی است که بحمدالله در جمهوری اسلامی هست. ما این‌همه هم انتخابات داشته‌ایم اما دشمنان ما هم دریغ نکردند از اینکه بگویند اینجا دیکتاتوری است. درحالی‌که دیکتاتورهای منطقه رفیق‌های خودشان هستند و بر سر خوان غارت و یغمای ملت‌ها با هم

شریک‌اند و سهیم‌اند، به آنها چیزی نمی‌گویند – مثل همین دولت‌هایی که مشاهده می‌کنید و می‌بینید و می‌دانید – اماً جمهوری اسلامی را متّهم می‌کنند. اگر انتخابات نبود، این دیگر تهمت نبود بلکه واقعیت می‌شد؛ یعنی اگر حقیقتاً از مردم این حق گرفته می‌شد، حرف دشمن راست در می‌آمد. بحمدالله این حق به مردم داده شده است، انتخابات هم هست، انتخابات هم بحمدالله آزاد است. وجود انتخابات، هم در جوّ داخلی یک احساس استقلال و هویتی به مردم می‌دهد و احساس می‌کنند که همه‌چیز مال خودشان است – واقع قضیه هم همین است؛ صاحب مملکت مردم‌اند و خودشان تصمیم می‌کیرند، خودشان اقدام می‌کنند؛ هم در قوّة مجریه، هم در قوّة مقنّنه، هم بالواسطه در مورد رهبری و بقیه مواردی که انتخابات است – هم مایه آبرو و اعتبار در خارج از کشور است؛ در جوّ جهانی، حقیقتاً این انتخابات مایه اعتبار و آبرو است. بنابراین، خود انتخابات، فی‌نفسه یک امر بسیار مهم و یک نعمت بزرگ است.^۴

مراقبت از انتخابات

و مقابله با تخریب و اختلاف

انتخابات را نباید خراب کرد. بعضی‌ها خوششان می‌آید و کأنه عادت دارند که از نزدیکی انتخابات، دائم بر کوس نامطمئن بودن انتخابات بدمند؛ عادت کرده‌اند. این خیلی عادت بدی است، مرض بدی است، چرا! انتخابات، انتخابات سالمی است. ممکن است در هر انتخابی، یک تخلفی در یک گوشه‌ای انجام بگیرد؛ این ممکن است، همیشه هم از این قبیل اتفاق می‌افتد - خب! در کارهای خود ما هم، کارهای شخصی و عمومی و خصوصی‌مان ممکن است تخلفاتی اتفاق بیفتد - اما تخلفاتی که نتایج انتخابات را تغییر بدهد، مطلقاً وجود ندارد! تخلف سازمان یافته، مطلقاً وجود ندارد! عدم رعایت مسئولان دولتی و غیردولتی انتخابات، ابدأً وجود ندارد! از اوّل انقلاب تا حالا هم همین جور بوده؛ مسئولان، مسئولانه به مسائل انتخابات پرداخته‌اند و همه دولت‌هایی که در این بین بوده‌اند. دولت‌هایی که آمده‌اند و رفته‌اند، بعضی‌ها از لحاظ گرایش‌های سیاسی ۱۸۰ درجه با هم تفاوت داشته‌اند اما رفتار همه آنها در مورد

انتخابات، رفتار درستی بوده. نباید کسی ادعای کند که در این انتخابات خیانت شد یا تقلب شد. یکوقتی ... در مورد انتخابات تهران در یک دوره‌ای، خیلی جنجال شد؛ سروصدا شد و اصرار شد بر اینکه این انتخابات ابطال بشود. بنده گفتم باید تحقیق کنید؛ در تهران دو سه میلیون از مردم آمده‌اند در انتخابات شرکت کرده‌اند، ما رأی اینها را به‌کلی باطل کنیم؟ این چه حرفی است! باید تحقیق کنیم ببینیم چه جوری است. تحقیق کردیم، معلوم شد که نه این جور نیست. تحقیق مفصل کردیم؛ بنده در آن سال‌ها صریحاً نوشتم به شورای نگهبان که نه خیر، انتخابات نباید دست بخورد. یعنی انتخابات حق مردم است، مال مردم است و ما نمی‌توانیم انتخابات را متهم کنیم به اینکه مثلاً فرض کنید که این جور است یا آن جور است؛ نه! انتخابات، انتخابات سالمی است. در همه دوره‌ها سالم بوده، حالا هم ان شاء الله به توفيق الهی همین جور خواهد بود و چارچوب قوانین و مقررات وجود آدم‌هایی که مراقب‌اند، مواظباند، موظفاند، نمی‌گذارد که انتخابات دچار این اختلال بشود.^۴

ضرورت توجه به حق داوطلب در انتخابات

انتخابات حق‌النّاس است؛ (مصاحبه پس از شرکت در انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۹۲/۳/۲۴) این حق‌النّاس، امر مهمی است. خب! در زبان‌ها هم زیاد تکرار می‌شود که فلانی گفته انتخابات حق‌النّاس است و حق‌النّاس است و مدام تکرار می‌شود؛ متنهای خوب باید به عمق این حق‌النّاس برسیم. معنای حق‌النّاس بودن این نیست که فقط آن کسی که پای صندوق نشسته است، باید این حق‌النّاس را رعایت کند که مثلاً فرض کنید آراء را عوضی نخواند یا کم و زیاد نکند؛ این یکی از مصادیق رعایت حق‌النّاس است. یک مطلب، مطلب حق‌ داوطلب است؛ یکی از حقوق مردم، رعایت حق‌ این داوطلبی است که می‌آید و وارد این میدان می‌شود و نامزد انتخابات می‌شود که اگر آدم صالحی است، ما او را رد نکنیم، میدان بدھیم به اینکه او بیاید. نقطه مقابلش هم همین جور است؛ اگرچنانچه آدم ناصالحی است، راهش ندهیم؛ اگرچنانچه در این مجلس - حالا چه مجلس خبرگان، چه مجلس شورای

اسلامی، چه در هرجایی که انتخابات هست - آدمی باشد که صلاحیت قانونی ورود در اينجا را نداشته باشد و ما از اين اغماض کنيم، صرفنظر کنيم، رعایت نکنيم، ذقت نکنيم و او وارد بشود، اين هم باطل کردن حق مردم است، خراب کردن حق مردم است؛ اين هم ضد حق الناس است.^۴

لزوم رعایت حفظ امانت آرای مردم
انتخابات حق الناس است. ... يکی از ابعاد دیگر حق الناس بودن، حفظ امانت است؛ آن کسانی که آراء را در اختیار دارند، آن کسانی که آراء را می شمرند، آن کسانی که ثبت می کنند و گزارش می کنند، آن کسانی که جمع می بندند و خلاصه آن کسانی که اداره صندوقها به عهده آنها است، باید کمال امانت را رعایت کنند؛ یعنی در اين زمینهها اندک تخلّفی، خیانت در امانت است.^۴

پذیرش نتیجه قانونی انتخابات

انتخابات حق‌النّاس است. ... یک بُعد دیگر حق‌النّاس بودن، پذیرش نتیجه قانونی انتخابات است؛ یعنی وقتی که به یک نتیجه‌ای رسید و مراکز قانونی تصدیق کردند که این است، پذیرش این نتیجه حق‌النّاس است؛ ضد آن کاری که در سال ۸۸ انجام شد. خب! در سال ۸۸ یک حرف منکر و مستنكری (زشت، ناپسند، ناخوشایند) را آمدند مطرح کردند که تقلّب شده است و باید این انتخابات برهم بخورد؛ حالا مردم چقدر شرکت کردند؟ چهل میلیون! چهل میلیون نفر از مردم شرکت کردند در یک انتخاباتی و رأی دادند به کاندیداهای مختلف، نامزدهای مختلف؛ این آقايان به ادعای تقلّب این را گفتند. البته بنده با اینها خیلی مماشات کردم - حالا کارهای جزئی‌ای که انجام گرفت، طولانی است - مماشات کردیم، حرف زدیم، گفتم بیایید، بگویید بروند صندوق‌ها را نگاه کنند؛ هر تعداد صندوقی که شما می‌خواهید. اعتناء نکردند، گوش نکردند؛ بنابراین

نبود که زیر بار این حرف حق بروند؛ زیر بار
حرف حق نرفتند و برای مملکت خسارت درست
کردند. من نمی‌دانم بناست که این خسارت‌هایی
که در سال ۸۸ بر ما وارد شد، کی جبران بشود؟
واقعاً نمی‌دانم! هنوز جبران نشده. این هم یکی که
نتیجهٔ انتخابات را همه بپذیرند.^۴

توجه به پیشنهاد دهنگان فهرست‌ها

انتخابات حق‌النّاس است. ... مردمی که می‌خواهند رأی بدهند، اعتماد کنند به آن مجموعه‌هایی که واقعاً قابل اعتمادند؛ بعضی‌ها هستند که قابل اعتماد نیستند: «کَائِنُوا اسْتَهْوَتُهُ الشَّيْطَنُين»؟ (انعام ۷۱ «مانند کسی که شیطان‌ها او را در بیابان از راه به در برده‌اند.») گاهی این جور نیست که از روی صفا و واقعیت و علاقه‌مندی به انقلاب باشد - اساس کار، انقلاب است - و از روی علاقه‌مندی به انقلاب بیایند یک فهرست پیشنهادی را بدهند؛ نه! روی مقاصد دیگر - گاهی اوقات مقاصد فاسد - پیشنهادهایی می‌دهند. مردم توجه کنند و ببینند که آن فهرست‌هایی را که پیشنهاد شده است، از کجا پیشنهاد شده! از طرف چه کسی پیشنهاد شده! آن کسانی را که مورد اعتمادند، قابل اطمینان‌اند، قابل اعتماداند انتخاب بکنند.^۴

اصرار بر حضور حدّاًکثراً

یک مسئله مهم درباره انتخابات، حضور حدّاًکثراً است ... هرچه جمیعت بیشتر در انتخابات شرکت کند، استحکام نظام و اعتبار کشور بالاتر خواهد رفت؛ هرچه بیشتر مردم شرکت کنند، اعتبار نظام بالا خواهد رفت. چون نظام، نظام مردمی است و واقع قضیه این است که متکی به عواطف مردم و احساسات مردم و انتخاب مردم و خواست مردم است. بنده این عقیده را در مورد حضور حدّاًکثراً از قبل هم داشته‌ام و همیشه هم رویش اصرار کرده‌ام، این بار هم اصرار دارم.^۴

حضور در انتخابات،

بقای حصار امنیت کشور

نگاه کنید ببینید عناصر ماندگاری انقلاب چیست، آن عناصر را باید تک تک ما تأمین کنیم، همه ما باید تأمین کنیم. ... یکی از کارها همین انتخابات است. انتخابات درواقع یک نفس تازه دادن به ملت ایران است؛ ملت ایران یک نفس تازه ای پیدا می‌کند، طبیعت انتخابات این است. اینکه ملت ایران بیایند تک تک وارد میدان بشوند و رأی بدهنند که آقا عقیده من این است، فلانی باید مسئول باشد - حالا چه در ریاست جمهوری، چه در مجلس شورای اسلامی، چه مجلس خبرگان؛ هر کدام از اینها جداگانه در جای خود اهمیت فراوانی دارد - هر فردی از آحاد ملت که این احساس مسئولیت را بکند، خودش یکی از آن عناصر حفظ‌کننده انقلاب است. حضور مردم یکی از آن عناصری است که دشمن را ناکام می‌کند. اینکه ما تکیه می‌کنیم، تأکید می‌کنیم، اصرار می‌ورزیم بر اینکه مردم همه شرکت کنند در

انتخابات ... حتی آن کسانی که نظام را قبول ندارند، برای حفظ کشور، برای اعتبار کشور بیایند در انتخابات شرکت کنند. ممکن است کسی بنده را قبول نداشته باشد، عیبی ندارد اما انتخابات مال رهبری نیست، مال ایران اسلامی است، مال نظام جمهوری اسلامی است. همه باید بیایند در انتخابات شرکت کنند؛ این موجب می‌شود که نظام جمهوری اسلامی تقویت بشود، پایداری آن و ماندگاری آن تأمین بشود، کشور در حصار امنیت کامل باقی بماند - که خب! بحمدالله امروز هست - این موجب می‌شود که ملت ایران در چشم ملت‌های دیگر آبرو پیدا کند و اعتبارش بالا برود؛ در چشم دشمنانش ابهت پیدا کند ملت ایران؛ انتخابات این است. بنابراین، اصل انتخابات حضور مردم در پای صندوق‌های رأی و رأی دادن آنهاست. همه باید شرکت کنند؛ شرکت در انتخابات آبروی نظام جمهوری اسلامی است، آبروی اسلام است، آبروی ملت ایران است، آبروی کشور است.^۷

ضرورت انتخاب درست

اصل انتخابات حضور مردم در پای صندوق‌های رأی و رأی دادن آنهاست. ... این مسئله اوّل است. ... مسئله دوّم درست انتخاب کردن است. خب! آراء و سلايق ممکن است مختلف باشد، عيبى ندارد اما همه سعى کنند درست انتخاب کنند. سعى مان را بکنیم؛ ممکن است این سعى به نتیجه برسد و انتخاب درست باشد؛ ممکن است سعى ما به نتیجه نرسد و غلط انتخاب کنیم، عيبى ندارد؛ خدای متعال از ما قبول خواهد کرد، چون کار خودمان را کرده‌ایم، تلاش خودمان را کرده‌ایم، سعى خودمان را کرده‌ایم.^۷

راه درست انتخاب کردن نماینده‌گان

مجلس خیلی مهم است؛ هم از لحاظ قوانین، هم از لحاظ ریل‌گذاری برای حرکت دولت‌ها – این ریل را مجلس می‌گذارد تا این قطار حرکت کند و به سمت هدف‌ها برود – هم در مسائل بین‌المللی. ملاحظه می‌کنید که بحمدالله مجلس کنونی ما، در مسائل بین‌المللی، مواضع خیلی خوبی می‌گیرد؛ این خیلی برای کشور مغتنم است. این کجا، و اینکه یک مجلس شورائی ما تشکیل بدھیم که در مقابل دشمنان بین‌المللی و جبهه متحدد دشمنان، حرف آنها را بزنند کجا!! اینها خیلی با هم فرق می‌کند. این کجا که مجلسی داشته باشیم که چه در قضیه هسته‌ای و چه در قضایای گوناگون دیگر، حرف دشمن را تکرار بکند؛ یا اینکه نه! مجلسی مستقل، آزاد و شجاع باشد؛ همان‌جوری که مردم شعار می‌دهند، داخل مجلس شعار بدهند؛ همان‌جوری که مردم می‌خواهند، در داخل مجلس موضع‌گیری کنند؛ این خیلی مهم است. مجلس شورای اسلامی، بنابر این، هم برای

مسائل داخلی کشور، هم برای اعتبار جهانی و بین‌المللی کشور، خیلی دارای اهمیت است و یکایک افراد نماینده دخیل‌اند. شما می‌خواهید رأی بدھید، فلان شهر یک نماینده دارد، فلان شهر - مثلاً فرض کنید فلان استان - ده نماینده دارد؛ خب! هر کدام از اینها نقشی دارند، فعالیتی دارند؛ انسان باید به شکل اطمینان‌بخشی به نتیجه برسد. به نظر بندۀ این جور می‌رسد که چون یکایک افراد را ممکن است نشناسیم - خود بندۀ هم وقتی این فهرست‌ها را می‌آورند که بیایم رأی بدھم، بعضی از آدم‌های این فهرست‌ها را نمی‌شناسم اماً اعتماد می‌کنم به آن کسانی که اینها را معرفی کرده‌اند، و نگاه می‌کنم ببینم آن کسانی که این فهرست را معرفی کرده‌اند چه کسانی هستند؛ اگر دیدم اینها آدم‌های متدين و مؤمن و انقلابی‌ای هستند، به حرف‌شان اعتماد می‌کنم و به فهرست آنها رأی می‌دهم؛ اگر دیدم نه! کسانی که این فهرست را داده‌اند کسانی هستند که به مسائل انقلاب، به مسائل دین، به مسائل استقلال کشور خیلی اهمیتی

نمی‌دهند، دلشان دنبال حرف آمریکا و غیر آمریکاست، به حرفشان اعتماد نمی‌کنم؛ به نظر من این راه خوبی است - نگاه کنیم بینیم این فهرستی که به ما داده می‌شود برای مجلس شورای اسلامی یا مثلاً برای مجلس خبرگان، این فهرست را چه کسی دارد به ما می‌دهد. به افرادی اعتماد بکنیم که واقعاً به دین‌داری اینها و به تقيید اينها اعتقاد داشته باشیم؛ بدانیم اينها متدين‌اند، بدانیم انقلابی‌اند، بدانیم در خط‌آن‌د، در راه امام‌اند، امام را واقعاً قبول دارند؛ راهش این است که اينها را بدانیم. اگرچنانچه کسانی این‌جور عمل بکنند و این تحقیق را بکنند، کار خودشان را انجام داده‌اند؛ خدای متعال ثواب خواهد داد، ولو اينکه در يك مورد، اشتباه هم اتفاق بیفت. مثلاً آن کسی که من خیال کردم آدم خوبی است و به او رأی دادم، اتفاقاً آدم مطلوبی نباشد ولی من تلاش خودم را کرده‌ام و خدای متعال اجر خواهد داد.^۷

ضرورت توجه

به نقش کلیدی نماینده مجلس خبرگان

مجلس خبرگان هم خیلی مهم است. مجلس خبرگان، به‌ظاهر - اگر به چشم ظاهربنی نگاه کنیم - هر سالی دو مرتبه می‌آیند دور هم جمع می‌شوند، می‌نشینند بحث‌های سیاسی و غیرسیاسی می‌کنند و بعد هم متفرق می‌شوند؛ نباید به این چشم نگاه کرد به مجلس خبرگان. مجلس خبرگان بناست که رهبر انتخاب کنند؛ این شوخی است؟ آن روزی که رهبر فعلی در دنیا نباشد یا رهبر نباشد، باید اینها رهبر انتخاب بکنند. چه کسی را انتخاب خواهند کرد؟ آیا کسی را انتخاب خواهند کرد که در مقابل هجمة دشمن باشست، به خدا توکل کند، شجاعت نشان بدهد، راه امام را ادامه بدهد؟ آیا چنین کسی را انتخاب می‌کنند یا کسی را انتخاب می‌کنند که جور دیگری است؟ این خیلی مهم است. کسی را شما می‌خواهید برای مجلس خبرگان انتخاب بکنید که در واقع، او رهبر را انتخاب خواهد کرد که کلید حرکت انقلاب در دست اوست؛ این خیلی اهمیت دارد، این کار کوچکی نیست. لذا باید تحقیق کرد، باید اعتماد پیدا کرد.^۷

ملت ایران برنده صحنه انتخابات

انتخابات، یک رقابت است، یک مسابقه ملی است بین آحاد کشور؛ اگر این مسابقه خوب و سالم و قوی برگزار شد، در بین این تیم‌های مختلف، هر تیمی ببرد، افتخارش مال فدراسیون خواهد بود. این جوری است دیگر. وقتی تیم‌های ورزشی خوب بازی کنند، چه تیم الف، چه تیم ب، چه تیم پ اگر برد، فدراسیون از بازی قوی و سالم اینها به خود می‌بالد. انتخابات هم همین جور است؛ اگر ملت ایران، خوب، قوی، جازم و عازم وارد میدان بشود و صندوق‌های رأی را از رأی خود و عزم خود پُر کند، ایران خواهد بالید، جمهوری اسلامی خواهد بالید و افتخار خواهد کرد؛ حالا هر که ببرد، هر که بیازد. در واقع بُرد و باختی برای ملت وجود ندارد؛ ملت در هر صورت برنده است. این نکته اساسی در باب انتخابات است.^{۱۱}

شرکت همگانی و با نشاط مردم

انتخابات، یک رقابت است، یک مسابقه ملّی است بین آحاد کشور ... خب! رقابت سالم و مسابقه سالم چیست؟ رقابت سالم این است که همه خوب بازی کنند، همه خوب حرکت کنند. شرط اوّل، همین‌طور که عرض کردیم، شرکت همگان است؛ همه بیایند. بنده در صحبت قبلی هم این را به همه گفتم که آن کسانی که ممکن است نسبت به نظام جمهوری اسلامی هم حتّی مسئله داشته باشند، نسبت به امنیت کشور که دیگر مسئله ندارند، نسبت به اقتدار کشور که دیگر مسئله ندارند. خب! امروز این نظام، امنیت کشور را حفظ کرده است، پیشرفت کشور را تسريع کرده است، به این ملت عزّت داده است؛ اینها که دیگر قابل انکار نیست، اینها را که دوست دارند؛ پس وارد این میدان بشوند برای عزّت بخشیدن به ایران و ایرانی، برای استمرار امنیت ملّی، برای تضمین پیشرفته که بحمدالله از اوّل انقلاب شروع شده و تا امروز بی‌وقفه پیش رفته؛ برای اینها باید وارد

بشوند. همه باید وارد بشوند. البته آنکسی که محض رضای خدا و برطبق وظیفه وارد میدان می‌شود، علاوه بر این خیرات، یک دستاورده دیگری هم دارد که بسیار عظیم است و آن دستاورده، رضای الهی است، رضای خداست. این، شرط اول است: همه وارد بشوند و با نشاط وارد بشوند؛ و من به شما عرض بکنم که وارد هم می‌شوند. این ملتی که ما دیده‌ایم و این آگاهی و بصیرتی که این ملت از خود نشان داده، به فضل الهی، به اذن الهی، به توفیق الهی انشاء الله ملت عزیزمان وارد خواهد شد. یک عده‌ای کمین کرده‌اند که با عدم ورود مردم در عرصه انتخابات یا با تحریم انتخابات یا با سست‌کردن انتخابات ... یک مچ‌گیری از نظام جمهوری اسلامی بکنند؛ یک عده‌ای کمین کرده‌اند. ملت در مقابل این کمین‌کرده‌های نابکار، کارآمدی خودش را نشان داده است، امروز هم نشان خواهد داد. این حرف اول من و مهم‌ترین حرف من در همه دوره‌های انتخابات بوده است، الان هم هست: شرکت همگانی و بانشاط مردم.^{۱۱}

تأمین و تضمین سلامت انتخابات

مسئله[ای] ... که سلامت انتخابات و سلامت این رقابت را تأمین و تضمین می‌کند، این است که مردم با بصیرت، با فکر وارد بشوند و انسان‌های صالح را انتخاب بکنند. آدم‌هایی را انتخاب بکنند که وقتی رفت در آن مسند نشست - حالا آن مسند هرچه باشد؛ چه مسند عضویت در مجلس خبرگان باشد یا در مجلس شورای اسلامی باشد یا ریاست جمهوری باشد - خودش را سپر بلای مشکلات کشور قرار بدهد، فانی در خدمات و مصالح و منافع عمومی مردم باشد، کشور را به دشمن نفروشد، مصالح کشور را برای رودربایستی با این و آن زیر پا نگذارد؛ باید این را انتخاب کنند. این می‌شود یک انتخابات خوب.

بله! بنده گفته‌ام و باز هم می‌گوییم که آن کسانی که حتی نظام را قبول ندارند ببایند در انتخابات شرکت کنند، رأی بدهند، اما نه اینکه کسی که نظام را قبول ندارد، بخواهند مجلس بفرستند. هیچ جای دنیا چنین چیزی وجود ندارد که وقتی ما گفتیم آقا

شما که نظام را قبول نداری بیا، بگوید خیلی خب! پس اجازه بدهید من به کسی رأی بدhem که او hem نظام را قبول ندارد؛ این معنی ندارد. در هیچ جای دنیا در مراکز تصمیم‌گیری، آن کسی که اصل نظام کشور را قبول ندارد، راه نمی‌دهند! حتی یک جاهایی با اندک تهمتی طرف را کنار می‌زنند. همین کشور آمریکا که امروز خودش را نماد آزادی و مانند اینها معرفی می‌کند و یک عده آدمهای ساده‌لوح هم قبول می‌کنند و ترویج می‌کنند، در آن دورانی که جریان چپ در دنیا وجود داشت - اینها البته حالا مطرح نیست - اینها هرکسی را به اندک بیانی که نشان‌دهنده یک گرایش ضعیف به تفکّرات اقتصادی سوسیالیستی مثلاً بود، با قاطعیت رد می‌کردند. کمونیست نبود، معتقد به کمونیسم هم نبود، معتقد به سوسیالیسم هم نبود، اما اگر یک رگه مختصری در مسائل اقتصادی نشان می‌داد، ردش می‌کردند؛ همین جایی که حالا اسم آزادی و اسم دموکراسی و مانند اینها را می‌آورند و به ما اعتراض می‌کنند که شما چرا

شورای نگهبان دارید. بی‌حیاها! بنابراین، اینکه ما مقید باشیم کسی برود در مجلس که نظام را، مصالح کشور را، ارزش‌های اساسی کشور را تأیید بکند، تقویت کند، دنبال بکند، یک حقّ عمومی است. این هم در انتخابات و در سلامت انتخابات مؤثّر است.^{۱۱}

تمكين به قانون

در انتخابات و در سلامت انتخابات ... همه به قانون تمكين کنند. من خيلي خوشم آمد که ديدم آقایان محترم، هم جناب آقای جنتی للہ، هم جناب آقای رحمانی فضلی، روی مسئله قانون گرایی تکيه کردند؛ اين توصيه هميشه ماست. بنده هميشه به دست اندرکاران ذى ربط در قضيه انتخابات تأكيدم اين است که می گويم پا را جاي قرصى بگذاري! جاي قرص، نقطه قانونی است؛ قانون! مرّ قانون را

رعایت کنید!^{۱۱}

عدم اهانت به نهادهای قانونی

در انتخابات ... به نهادهای قانونی اهانت نشود؛ این را توجه کنید. یک نهاد قانونی را که یک وظایفی دارد، نباید مورد افترا قرار بدهیم یا مورد اهانت قرار بدهیم. نهاد قانونی، نهاد قانونی است؛ نه اینکه اشتباه نمی‌کند؛ هر نهاد قانونی‌ای مثل همه آدم‌ها، مثل این حقیر پُر از تقصیر و اشتباه ممکن است اشتباه کنیم اما این موجب نمی‌شود که ما یک نهاد قانونی را مورد اهانت قرار بدهیم، در انتظار عمومی، در تبلیغات‌مان، در حرف‌های خودمان تخفیف کنیم؛ نه! این باب اگر باز شد، هرج و مرج خواهد شد. خب! سلیقه جناب عالی این است، به فلان نهاد قانونی بی‌احترامی می‌کنی، یکی دیگر سلیقه دیگری دارد، به آن نهاد قانونی‌ای که تو به آن وابسته هستی، بی‌احترامی می‌کند؛ این خوب است! این باب را باز نکنند! ۱۱

عدم تشویش اذهان عمومی

در انتخابات ... اذهان عمومی را مشوّش نکنند
که آقا! معلوم نیست چه خواهد شد، نمی‌دانیم چه
خواهد شد. این کار بسیار غلطی است؛ قبلًا هم
من تذکر داده‌ام؛ بگذارید مردم همچنان‌که حق
است، همچنان‌که واقع است، با شوق، با ذوق، با
نشاط بروند به سمت انتخابات. تشویش افکار
عمومی، کار بسیار غلطی است؛ مردم را به
انتخابات بدینند!

۱۱

عدم اهانت نامزدها به یکدیگر

در انتخابات ... نامزدهای انتخاباتی به یکدیگر اهانت نکنند؛ خب! جناب عالی نامزد هستید، معتقدید که آدم صالحی هستید، آدم برجسته‌ای هستید؛ بسیار خوب! از خودتان هرچه می‌خواهید تعریف کنید، بکنید. اما به رقیب‌تان اهانت نکنید، به رقیب‌تان تهمت نزنید، از رقیب‌تان غیبت هم نکنید؛ تهمت و افتراء یعنی نسبتی بدھید که واقعیت ندارد، اما غیبت یعنی نسبتی بدھید که واقعیت دارد؛ غیبت هم نباید بکنید. بنابراین، این هم یک وظیفه است و یک معیار است برای سلامت انتخابات. نمایندگان بروند آنچه را در وسعشان، در قدرت‌شان، در صلاحیت‌شان هست، برای مردم بیان کنند؛ مردم هم نگاه می‌کنند، خوششان می‌آید رأی می‌دهند، خوششان نمی‌آید رأی نمی‌دهند؛ این می‌شود انتخابات سالم.^{۱۱}

وعده‌های غیر عملی ندادن

در انتخابات ... وعده‌های غیر عملی ندهند!
بعضی از نامزدها، وعده‌هایی به مردم می‌دهند که خودشان هم می‌دانند از دست آنها ساخته نیست؛ شما که نمی‌توانی این وعده را عملی کنی، چرا به مردم وعده می‌دهی؟ چرا مردم را امیدوار می‌کنید به چیزی که می‌دانید نخواهد شد؟ گاهی وعده‌های غیر قانونی می‌دهند! می‌گویند: فلان عمل را انجام می‌دهیم! درحالی که می‌دانند آن عمل خلاف قانون است؛ یا خلاف قانون اساسی است، یا خلاف قانون عادی است؛ وعده‌های این‌جوری هم ندهند؛ شعارهای غیر قانونی ندهند. با مردم صادقانه باید برخورد کرد؛ همه ملت ما این‌جور هستند که صداقت را احساس می‌کنند، درک می‌کنند؛ وقتی ما غیر صادقانه برخورد کردیم، ممکن است کسانی یک لمحه‌ای (لحظه، زمان کوتاه) و لحظه‌ای به اشتباه دچار بشوند لکن بعد حقیقت معلوم خواهد شد؛ باید صادقانه با مردم رفتار کرد، صادقانه باید با مردم حرف زد. این جزو آداب حتمی انتخابات سالم است.^{۱۱}

شکرگذار نعمت و فرصت بزرگ

انتخابات، ... یک نعمت بزرگ و یک فرصت بزرگ است؛ شکرگزاری لازم دارد این نعمت بزرگ؛ شکرگزاری اش به این است که همهٔ ما در هرجا که هستیم، سعی کنیم این را خوب برگزار کنیم، سالم برگزار کنیم و نگذاریم با رفتارهای ما، با حرفهای ما، با بعضی از نسنجیده‌گویی‌هایی که گوشه‌وکnar انسان می‌شنود، این عمل بزرگ، این حرکت بزرگ، این افتخار بزرگ مشوش و مُشوّه (زشت) بشود؛ این را حواس‌مان باشد؛ حادثهٔ بسیار بزرگی است.^{۱۱}

از دشواری راه واهمه نکنید

شما هم دست‌اندرکار این کار بزرگ [انتخابات] هستید؛ بدانید! بله! زحمات زیاد است، مشکلات زیاد است، توقعات زیاد است، گاهی اوقات تیرهای تهمت هم به طرف شما - هرجا که هستید؛ چه در هیئت‌های اجرایی، چه در هیئت‌های نظارت؛ چه در وزارت کشور، چه در شورای نگهبان - سرازیر می‌شود؛ اینها هست لکن بدانید اجرتان پیش خدا خیلی زیاد است؛ چون کار، کار بزرگی است. چون به کار بزرگی اشتغال دارید، اگر انشاء الله نیت‌تان، نیت الهی باشد، انجام وظيفة اسلامی و انقلابی باشد، اجرتان پیش خدای متعال بزرگ است بنابراین، از سختی این کار و از دشواری این راه واهمه نکنید و کار را با بهترین وجهی دنبال کنید.^{۱۱}

یک روح جدید و یک نفس نو به کشور

انتخابات هم عید است. ... حرف هم در مورد انتخابات زیاد هست. انتخابات تزریق خون تازه در کالبد نظام جمهوری اسلامی است؛ تجدید قوا و تجدید نیرو برای ملت است. یک عده‌ای می‌آیند مسئولیت‌هایی را به عهده می‌گیرند و کارهایی را انجام می‌دهند؛ مقداری می‌توانند، مقداری نمی‌توانند، بعضی می‌توانند، بعضی نمی‌توانند؛ برای ملت این حق قرار داده شده است که در یک مقطع معینی - در مورد مجلس یا ریاست جمهوری و غیره چهارساله، در مورد خبرگان با یک فاصله بیشتر - بیایند وسط میدان و تصمیم‌گیری کنند که این باشد و آن نباشد.

انتخابات یعنی این؛ یعنی یک روح جدید، یک خون تازه و یک نفس نو به کشور و به ملت و به مردم دادن؛ انتخابات این است. اینکه بنده اصرار می‌کنم همه در انتخابات شرکت کنند، برای این است. انتخابات وقتی همگانی شد و وقتی همه شرکت کردند، کشور عزّت پیدا می‌کند، نظام

جمهوری اسلامی عزّت پیدا می‌کند، کشور بیمه می‌شود، نظام جمهوری اسلامی بیمه می‌شود. انتخابات، بیعت تازه‌ای با آن هدف‌های عالی است؛ این معنای انتخابات است. لذا برای همه مردم فریضه می‌شود که در این حادثه بزرگ شرکت کنند.^{۱۹}

ضرورت توجه ملت و دولت

به وظایف انقلابی و مهم

من البته در باب انتخابات، زیاد حرف دارم.
چیزهایی هم می‌گویند، حرف‌هایی این روزها زده
می‌شود که بند نمی‌خواهم بپردازم به آن حرف‌ها
که مایهٔ تشویش افکار عمومی و مایهٔ تردید
دل‌های مردم می‌شونند؛ حرف‌های نامناسب و غلط!
 فقط با نگاه سیاسی به مسائل نگاه کردن! نگاه
خدایی را به‌کلی کنار گذاشتن! از این حرف‌ها
گاهی این روزها شنیده می‌شود. من نمی‌خواهم
فعلاً به این چیزها بپردازم؛ آنچه من می‌خواهم
عرض بکنم، این است که: ملت بداند عزّت او،
افتخار او، اقتدار او، ایستادگی او در مقابل جبهه
دشمن، به این است که وظایف انقلابی خودش را
خوب انجام بدهد و یکی از مهم‌ترین‌هایش
انتخابات است؛ این خطاب به ملت! یک خطاب
هم به مسئولین دارم در مورد انتخابات. خب!
مسئولین، مسئولین دولتی حقاً زحمت می‌کشند،
تلاش می‌کنند؛ هم برای برگزاری انتخابات، هم

برای مسائل دیگر مشغول تلاش‌اند و زحمت می‌کشند. من می‌خواهم بگویم مسائل تبلیغاتی و روزنامه‌ای انتخابات، مسئولین کشور را از مسائل مستمر و دنباله‌دار و اساسی غافل نکند. انتخابات خیلی مهم است؛ همین‌طور که گفتیم و خواهیم گفت، در نهایت اهمیّت است اما انتخابات یک مسئلهٔ مقطوعی است، مال یک مقطع خاص است، این مقطع تمام می‌شود، آنچه باقی می‌ماند، مسائل اساسی کشور است.^{۱۹}

اهمیت ریل‌گذار قوانین

مجلس خیلی مهم است؛ مجلس شورای اسلامی جایگاه بسیار با اهمیتی است. چرا؟ چون مجلس ریل‌گذار حرکت دولت است. دولتها را در نظر بگیرید مثل یک قطاری که بر روی یک ریلی باید حرکت کنند؛ این ریل را مجلس شورای اسلامی با قوانین خود می‌گذارد. البته در گذاشتن قانون، دولت و مجلس همکاری می‌کنند؛ دولت لایحه می‌دهد، مجلس لایحه را کم و زیاد می‌کنند، اصلاح می‌کنند، تصویب می‌کنند. این ریل گذاشته می‌شود و دولت باید روی این ریل حرکت بکند. اگر چنانچه مجلس به دنبال رفاه مردم، عدالت اجتماعی، گشايش اقتصادي، به دنبال پیشرفت علم، پیشرفت فناوري، به دنبال عزّت ملّى و استقلال ملّت باشد، ریل‌گذاري او به سمت اين هدفها خواهد بود؛ اگر مجلس مرعوب غرب باشد، مرعوب آمریکا باشد، دنبال حاکمیت جريان اشرافی‌گری باشد، ریل‌گذاري او در اين جهت‌ها خواهد بود؛ كشور را بدبحث خواهند کرد. اهمیت

مجلس اینهاست؛ اینها چیز کمی است؟! اهمیت مجلس همان‌طور که امام فرمودند به این است که در رأس امور است. (صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۱۱۵) معنای «رأس امور» این نیست که در سلسله مراتب اجرایی، مجلس نقشی دارد یا نماینده مجلس نقشی دارد؛ نه، مجلس در سلسله مراتب اجرایی هیچ نقشی ندارد؛ دستگاه عظیم دولت است که اجرا می‌کند، اما مجلس تعیین‌کننده مسیر است، مسیر را معین می‌کند؛ دولتها موظفند و مجبورند برطبق قانون که در این مسیر حرکت کنند؛ روی این ریل حرکت کنند. خب! این ریل را چه کسی بناست بگذارد؟ چه کسی بناست این ریل کشی را بکند؟ به کدام سمت بناست این ریل گذاشته بشود؟ این است که اهمیت نمایندگی مجلس و نمایندگان مجلس را روشن می‌کند. خب، البته دشمن همه جور کاری انجام می‌دهد.^{۲۲}

نقش مجلس خبرگان در تعیین رهبری

مجلس خبرگان از لحاظ اهمیت اصولی و اساسی و زیربنایی از این[مجلس شورای اسلامی] هم مهم‌تر است. مجلس خبرگان به مسائل جاری کشور کاری ندارد اما مسئله تعیین رهبری است. چه کسی را رهبر خواهند کرد؟ چه کسی بناست تصمیم‌گیر و سیاست‌گذار اصلی کشور باشد؟ این بستگی دارد به اینکه در مجلس خبرگان چه کسانی باشند. مجلس خبرگان آن مجلسی است که در وقت لازم رهبر را معین می‌کند؛ اگر مردمی باشند دلبسته به انقلاب، دلباخته ملت، آگاه از توطئه‌های دشمن، ایستاده و پایدار در مقابل دشمن یک‌جور عمل می‌کنند، اگر خدای ناکرده این چیزها نباشد، جور دیگری عمل می‌کنند. لذا آن دشمن بر روی مجلس خبرگان هم حسّاس است.^{۲۲}

حفظ ارزش‌ها و دستاوردهای انقلاب

صدقات و ایستادگی زمینه تحقق وعده الله

پیروزی انقلاب بر حسب محاسبات متعارف دنیا امر محالی بود. هیچ‌کس باور نمی‌کرد که در کشوری مثل ایران با حساسیتی که قدرت‌های استکباری روی آن داشتند - اینجا استراحتگاه صهیونیست‌ها بود، اینجا محل حضور مستشاران آمریکایی بود، اینجا جایی بود که بیگانگان در آن احساس آرامش و آسایش می‌کردند. ... و با سایه سنگین آمریکا بر این کشور به حسب محاسبات عادی محال بود که یک انقلاب بر مبنای دین، بر مبنای اعتقاد دینی و ایمان مردم، به دست مردم، با رهبری مرجع تقلید و روحانی شاخص به پیروزی برسد؛ این محال بود. لذا بود که هیچ دستگاه اطلاعاتی در دنیا نتوانست حدس بزند که این اتفاق خواهد افتاد؛ چون اصلاً با محاسبات عادی جور نمی‌آمد. در یک چنین کشوری، یک انقلاب این‌جوری رخ بدهد و این انقلاب هم ناکام نشود. ... انقلاب نظام درست کند، نظام‌سازی کند،

جمهوری اسلامی به وجود باید و این جمهوری اسلامی همین طور بماند و روزبه روز قوی‌تر، ریشه‌دارتر و سبیرتر بشود. هیچ قاعده مادی و محاسبه مادی‌ای چنین چیزی را قبول نمی‌کرد؛ ممکن نمی‌دانست، اما شد. اینکه شد، نشان‌دهنده این است که بر این عالم کُون، بر این عالم وجود، قوانینی حاکم است که اهل ماده آن قوانین را نمی‌شناسند؛ آن قوانین را نمی‌بینند: «سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوَا مِنْ قَبْلِ». (احزاب ۳۸) «این سنت خدا است که از دیرباز در میان گذشتگان معمول بوده» در جای دیگر: «سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِ». (فتح ۲۳) «سنت الهی از پیش همین بوده». سنت خدا یعنی قوانین الهی؛ قوانینی وجود دارد در عالم وجود، در سرتاسر این کُون عظیم. این قوانین مثل قوانین طبیعی، مثل قانون جاذبه، مثل قانون ستارگان و خورشید و ماه و آمد و رفت ماه و خورشید در شب‌هه روز، اینها قانون است؛ قانون طبیعی است. همین جور قوانینی در جوامع انسانی وجود دارد، این قوانین را اهل ماده با چشم‌های کم‌سو نمی‌توانند درک بکنند، اما

وجود دارد. خب! وقتی که ما زمینه این قوانین را به دست خودمان فراهم کردیم، خدای متعال قانون را محاکم می‌کند. آتش سوزندگی دارد، باید شما زمینه را فراهم بکنید، آتش را روشن کنید، جسم غیر مرطوب را روی آتش بگیرید، آتش خواهد گرفت؛ زمینه را فراهم بکنید، قانون طبیعی کار خودش را خواهد کرد. باید زمینه را فراهم کرد؛ ملت ایران این زمینه را فراهم کرد. این حرف‌ها را بزرگان ما گفته‌اند، هم قرآن مکرر فرموده است، هم در کلمات ائمه علیهم السلام، در کلمات رسول خدا، اینها وجود دارد: «فَلَمّا رأى الله صِدقَنا أَنْزَلَ بَعْدُونَا الْكَبَّتَ وَ أَنْزَلَ عَلَيْنَا النَّصْر». (نهج البلاغه، خطبه ۵۶) امیرالمؤمنین در نهج البلاغه می‌فرماید: صادقانه وارد میدان بشوید، ایستادگی بکنید، خدای متعال دشمن شما را سرکوب خواهد کرد و به شما نصرت خواهد داد. این قاعده کلی و قانون است. این قاعده در انقلاب تحقق پیدا کرد؛ مردم صادقانه وارد میدان شدند و ایستادگی کردند.^۷

نقش آرامش در پیروزی قطعی

بر توطئه‌های آمریکا

دو خصوصیت وجود دارد در عمل به این وظایف[عناصر ماندگاری انقلاب]، یک خصوصیت همین است که انقلاب ماندگار خواهد شد. ... دوّم آرامشی است که به دل انسان می‌نشینند. خدای متعال در قرآن درباره بیعت با پیغمبر می‌فرماید: «لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ أَذْ يَبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلَمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ»؛ (فتح ۱۸ «بهراستی خدا هنگامی که مؤمنان، زیر آن درخت با تو بیعت می‌کردند از آنان خشنود شد، و آنچه در دل‌هایشان بود بازشناخت و بر آنان آرامش فرو فرستاد.») ای پیامبر ما! آنهایی که با تو بیعت کردند - خدای متعال می‌دانست که در دل‌های اینها چیست - این بیعت با آن انگیزه صادقانه موجب می‌شود که خدای متعال سکینه و آرامش را بر دل‌های آنها نازل کند. وقتی سکینه بر دل‌ها نازل شد، دغدغه‌ها از بین خواهد رفت، نگرانی‌ها از بین خواهد رفت، نা�المیدی از بین خواهد رفت. امروز یکی از کارهای مهم دشمنان ایجاد نা�المیدی و تزریق نা�المیدی است؛ در بخش‌های مختلف جوان را نা�المید کنند، پیر را

نامیل کنند، انقلابی سابق را نامیل کنند. این آرامش و سکینه‌اللهی، امید به انسان می‌دهد. بیعت با پیغمبر این جوری است. شما امروز وقتی با انقلاب بیعت می‌کنید و بیعت تان را تازه می‌کنید و تجدید می‌کنید، با پیغمبر بیعت کردید. آنکسی که امروز با امام خمینی بیعت می‌کند، با پیغمبر بیعت کرده. وقتی شما خطّ انقلابی امام را زنده نگه می‌دارید و نمی‌گذارید مندرس بشود، نمی‌گذارید رنگ کهنگی بگیرد، در واقع با پیغمبر بیعت کردید؛ با پیغمبر که بیعت کردید، آن وقت: «أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَةً عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ»؛ (توبه ۲۶) «آنگاه خدا آرامش خود را بر فرستاده خود و بر مؤمنان فرود آورد.» این در یک آیه دیگر است؛ در این آیه: «فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ»؛ خدای متعال آرامش را به دل‌ها خواهد داد. وقتی آرامش داشتید، اطمینان قلب داشتید، آن وقت در عرصه مقابله با دشمن دچار حیرت نمی‌شوید، دچار نامیدی نمی‌شوید، دچار تزلزل نمی‌شوید؛ امروز براساس این سکینه و این آرامش، انسان می‌تواند یقین کند که ملت ایران بر آمریکا و توطئه‌هایش قطعاً پیروز خواهد شد.^۷

نشانه‌های عناصر ماندگاری انقلاب

نگاه کنید ببینید عناصر ماندگاری انقلاب چیست، آن عناصر را باید تک تک ما تأمین کنیم، همه ما باید تأمین کنیم. ... یکی از کارها همین انتخابات است. ... اصل انتخابات و شرکت در انتخابات به عنوان یک اصل، یک مسئله است، مسئله انتخاب اصلاح یا صالح هم یک مسئله است که این هم باید مورد توجه قرار بگیرد.

مسئله شاخص‌های انقلابی‌گری هم خیلی مهم است؛ یعنی واقعاً بدانیم شاخص‌ها چیست، شاخص‌های انقلابی‌گری را درست پیدا کنیم، در ذهن خودمان مشخص بکنیم، از کسانی که مطلع‌تر از ما هستند، بپرسیم. اگر این کارها انجام بگیرد، این ماندگاری انقلاب، بدون تردید، خواهد بود.^۷

تلاش عمومی و مخلصانه و فراموش نکردن

آرمان‌های بلند

کشور ما بحمدالله به برکت تدین مردم، انقلابی‌گری مردم و بصیرت مردم، از دست‌اندازی‌ها و تعرّض‌های دشمنان سوگند خورده مردم تا حدود زیادی مصون مانده. بله! ضربه زده‌اند، یک کارهایی کرده‌اند اما نتوانسته‌اند ضربه اساسی بزنند و به توفیق الهی نخواهند توانست ضربه اساسی بزنند. و به توفیق الهی ملت ایران آن روزی را که بر همه سیاست‌های استکباری فائق بباید و به آرزوهای خود برسد، انشاء‌الله خواهد دید و تمام آن اهداف و آرمان‌های بزرگ انقلاب اسلامی را انشاء‌الله ملت ایران تجربه خواهد کرد. تلاش عمومی ما لازم است، تلاش مخلصانه ما لازم است، همکاری‌های ما لازم است، مهربانی‌های ما نسبت به هم لازم است. با همدیگر باشیم، با همدیگر بسازیم، با همدیگر کار کنیم، اهداف را فراموش نکنیم، آرمان‌های بلند را فراموش نکنیم، در همه میدان‌ها صمیمانه قدم برداریم. خدا با ملت ایران است، و انشاء‌الله پیروزی از آن ملت ایران است.^{۱۱}

ضرورت حاکمیت تفکر خالص حزب‌الله‌ی

بر دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی

وظيفة مهم دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی، «تصمیم‌سازی» برای ایجاد مسیر صحیح «تصمیم‌گیری» در شورای عالی امنیت ملی است. ... برای آنکه دبیرخانه نقش بسیار مهم تصمیم‌سازی را، به درستی و به خوبی انجام دهد، باید فضای حاکم بر دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و جهت‌گیری‌های آن، کاملاً منطبق بر «تفکر صحیح و خالص انقلابی و حزب‌الله‌ی» باشد. ... امروز مقوله امنیت از یک موضوع نظامی و امنیتی صرف خارج شده و دارای ابعاد اقتصادی، معیشتی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، روانی و اخلاقی است. ... دبیرخانه شورا باید وظيفة مهم تصمیم‌سازی را به‌گونه‌ای انجام دهد که تصمیم‌گیری‌های شورای عالی امنیت ملی در چارچوب نگاه صحیح و چند بعدی به مقوله امنیت باشد. ... انجام صحیح نقش تصمیم‌سازی دبیرخانه منوط به حاکم بودن «فضای صدرصد انقلابی» در این نهاد است زیرا

اگر جهت‌گیری‌های زاویه‌دار با انقلاب اسلامی در دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی تأثیرگذار شود، نتیجه مطلوب به دست نخواهد آمد. ... گرایش‌ها و جهت‌گیری‌های انقلابی، واقعی و کاملاً روشن و واضح و مبتنی بر بیانات امام رهبر اسلام است. ... امام رهبر اسلام «مظهر انقلاب اسلامی» است و بر همین اساس، بیانات ایشان که در ده‌ها جلد کتاب مدون شده، «مبانی انقلاب» است. ... براساس سخنان امام رهبر اسلام، موضوع «مردم»، «استقلال کشور»، «تدین و پایبندی به مبانی اسلامی»، «مبارزه با استکبار و زورگویی»، «مسئله فلسطین»، «موضوع معیشت مردم»، «توجه به مستضعفین و رفع فقر»، خطوط اصلی انقلاب هستند که از ترکیب آنها «هنر انتقال» به دست می‌آید. ... باید در شورای عالی امنیت ملی و دبیرخانه این شورا، «تفکر انقلابی صحیح و خالص حزب الله» حاکم باشد.^{۱۸}

نیروی هوایی ستاره راهنمای

[روز نیروی هوایی ارتش]، مناسبت مهمی است؛ چون روز نوزدهم بهمن وقتی نیروی هوایی آن ارتش، خود را عرضه بر انقلاب کرد و در حضور امام حاضر شد - آنجا هم یک نمونه‌ای بودند؛ یک مشتبی از خروار، یک دسته‌گلی از یک مجموعه - در واقع معادلات در کشور تغییر پیدا کرد و معادلات حاکم بر اذهان همه دگرگون شد؛ معلوم شد که تهدید ارتش علیه مردم که نظامیان ارشد وابسته به دربار آن روز و خود دربار و پشتیبانان آمریکایی‌شان بر آن اصرار می‌کردند، یک توهّم است و واقعیت ندارد. بنده آن روز حاضر بودم و از نزدیک دیدم انگیزه‌ها را، شوک‌ها را، آدم‌ها را؛ پدیده‌ای بود و پدیده عجیبی بود. این پدیده را باید گرامی داشت؛ این حرکت پرمعنا و اثرگذار را نباید گذاشت که از تاریخ ما و از اذهان ما زدوده بشود. حوادث مهم تاریخ، حوادث اثرگذار تاریخ صرفاً یک خاطره نیست؛ در واقع یک درس است، یک ستاره راهنمایست. این

حرکت نیروی هوایی آن روز، یک ستاره راهنماست برای کلّ کسانی که در این مجموعه هستند و در آینده خواهند بود. الحمدلله نیروی هوایی بعد از آن حادثه هم نشان داد که در خط مستقیم و خوبی حرکت می‌کند؛ حقاً و انصافاً این‌جور است. بنده در طول سال‌های متمادی‌ای که با ارتش، با نیروهای مسلح و با حوادث گوناگون آنها از نزدیک سروکار داشتم، این گواهی را قاطعاً می‌توانم بدهم که نیروی هوایی در جمهوری اسلامی ایران به معنای حقیقی کلمه خوب عمل کرد، هم در عملیات، هم در پشتیبانی‌ها، هم در ساخت درونی، هم در تدارک وسایل و ابزارها. سال‌های متمادی است که به ما چیزی نفروخته‌اند یا به قدر قابل توجّهی نفروخته‌اند اما نیروی هوایی توانسته خود را سرپا نگه دارد؛ ان شاء الله بعد از این هم سرپا نگه خواهد داشت و روزبه روز هم قوی‌تر خواهد شد.^{۱۹}

نقش حمایت مردم از یک مجموعه نظامی

حرکت روز نوزدهم بهمن سال ۵۷ از سوی نیروی هوایی، بلاfacialeه از سوی مردم پاسخ داده شد. این هم یک درس است؛ یعنی شب بیستویکم و بیستودوم بهمن، وقتی که مقر نیروی هوایی از طرف لشکر گارد مورد تهدید قرار گرفت - حمله کردند؛ قصدشان هم این بود که نیروی هوایی به تعبیر آنها متمرّد را تنبیه کنند - اینجا مردم به کمک نیروی هوایی شتافتند. ببینید، فوراً عکس العمل نشان داده می‌شود؛ یعنی با مردم بودن، در خدمت مردم بودن، پیوسته به مردم بودن یک مجموعه نظامی، فوراً جواب می‌دهد؛ یعنی مردم پشتیبان می‌شوند. خیلی فرق می‌کند که یک مجموعه نظامی متّکی به مردم باشد یا نباشد؛ این خیلی تفاوت دارد. آنجا نتیجه آن حرکت را بلاfacialeه دریافت کرددند.

من یادم نمی‌رود نیمه‌های آن شب - که شب بیستویکم یا شب بیستودوم بود و ما در خیابان ایران در یک منزلی شب‌ها می‌رفتیم و متفرقّاً بیتوته

می‌کردیم - شنیدم صدای افرادی از داخل خیابان ایران می‌آید که مردم را به کمک می‌طلبیدند برای خیابان پیروزی که بیاید آنجا، لشکر گارد حمله کرده؛ این را من به چشم خودم دیدم. یعنی یک عده‌ای همان‌جا رفته بودند برای کمک به نیروی هوایی؛ یک عده‌ای هم راه افتاده بودند در سطح شهر - آن بخشی که من بودم خیابان ایران بود، بقیه جاهای هم حتماً رفته بودند - و مردم را صدای کردند و طلب می‌کردند که بیاید به نیروی هوایی کمک کنید؛ مردم هم می‌شناختند و می‌رفتند و کمک می‌کردند. این هم یک نکته است؛ یعنی وقتی شما با مردمیم، مردم پشت سر شما هستند و ارتشی که مردم پشت سرش باشند، هیچ دغدغه‌ای در مواجهه با دشمن ندارد.^{۱۹}

ضرورت بازآفرینی انقلاب اسلامی

ما دو عید در پیش داریم؛ یک عید انقلاب که روز بیست و دو م بهمن است و سه روز دیگر است؛ یک عید انتخاب؛ انتخابات هم در واقع عید است. این دو عید را باید گرامی بداریم. این دو عید دو عید پرمعنا و پرمضمون است برای ما. در مورد عید اوّل که عید انقلاب است - روز بیست و دو م بهمن - حقیقتاً ملت ما در طول این ۳۷ سال، این روز را به معنای یک عید واقعی گرامی داشته است. عید یعنی آن مناسبتی که هر سال تکرار می شود؛ ریشه «عید» از «عود» است؛ یعنی هر سال یک روزی را به یک مناسبتی تکرار می کنیم، تکرار شادمانه؛ این تکرار شادمانه نسبت به روز بیست و دو م بهمن که روز پیروزی انقلاب تعیین شده، هر سال با قوت و قدرت ادامه داشته. این در ایران و در همه جهان بسی نظیر است؛ یعنی کشورهایی داشته ایم که انقلاب کردند اما سالگرد انقلاب با حضور مردم و با این حجم عظیم در سرتاسر کشور در هیچ جای دنیا نیست. این چیزی

که عرض می‌کنم، یک واقعیتی است، این یک اطلاع است؛ حدس و تحلیل نیست؛ واقعیت این است. در کشورهای انقلابی، سالگرد انقلاب را گرامی می‌دارند؛ یک عده‌ای آنجا روی آن ایوان می‌ایستند، یک عده هم می‌آیند جلویشان رژه می‌روند؛ این می‌شود سالگرد انقلاب؛ مردم هم مشغول کار خودشان هستند. در اینجا سالگرد انقلاب بهوسیله مردم اساساً بزرگداشت می‌شود و نگاهداشت می‌شود، گرامی داشته می‌شود. مردم هستند که می‌آیند در هوای سرد، مشکلات، یخ‌بندان، باران، برف، همه‌جور وارد این میدان می‌شوند و خودشان را نشان می‌دهند؛ حضور مردمی. این سلسله تمام‌نشدنی است. شاید نیمی از کسانی که امسال در بیست‌و‌دوّم بهمن شرکت می‌کنند، کسانی هستند که بیست‌و‌دوّم بهمن ۵۷ را اصلاً ندیده‌اند و سنّ آنها اقتضا نمی‌کند؛ مال بعد از بیست‌و‌دوّم بهمن ۵۷ هستند اماً شرکت می‌کنند. در واقع این بازآفرینی انقلاب است؛ چون انقلاب ما با تیر و تفنگ و این چیزها نبود، با حضور تنِ

مردم در خیابان‌ها بود؛ مردم نه فقط با میلشان، نه فقط با اراده‌شان، نه فقط با احساس و عاطفه‌شان، بلکه با جسمشان در عرصه و در صحنه آمدند. سخت هم بود؛ در مقابلش تیراندازی بود، در مقابلش کشن بود، در مقابلش خطرهای گوناگون بود؛ این خطرها را تحمل کردند و به خیابان آمدند. استمرار این اراده مستحکم و پولادین، نظام بی‌پایه و رژیم پوسیده و وابسته پهلوی را ریشه‌کن کرد؛ یعنی حضور جسمی مردم، همراه با اراده و عزم و محبت و پشتیبانی، در خیابان‌ها و در صحنه؛ اینها نشانه حضور است. این حضور را مردم در این ۳۷ سال حفظ کرده‌اند، امسال هم خواهید دید که به توفيق و فضل الهی حضور مردم در خیابان‌ها حضور چشمگیر و دشمن‌شکنی خواهد بود.^{۱۹}

ضرورت پاسداری از محتوای جمهوری اسلامی

نباید گذشت این خاطره [پیروزی انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن] کهنه بشود؛ نباید گذشت این حادثه عظیم به دست غفلت و فراموشی سپرده بشود؛ انقلاب زنده است و ما در نیمه راه انقلابیم. عزیزان من! توجه دارید که انقلاب یک حادثه دفعی نیست؛ انقلاب یک دگرگونی است؛ این دگرگونی به تدریج انجام می‌گیرد. بله، حرکت انقلابی در اوّل لازم است، تشکیل نظام انقلابی لازم است اماً تا وقتی که این انقلاب بتواند پایه‌های خود را محکم کند و اهداف خود را تحقق ببخشد، تدریج وجود دارد، مرور زمان لازم دارد. اگرچنانچه آن هدف‌ها از یاد رفت، آن حادثه فراموش شد، آنوقت آن جوری می‌شود که در خیلی از کشورهای به‌ظاهر انقلابی دیده شد؛ بعضی انقلاب‌ها در نطفه خفه شد - مثل همین‌هایی که در زمان ما، همین چند سال اخیر، اتفاق افتاد و واقعاً در نطفه خفه شد - بعضی هم بعد از به دنیا آمدن جوان مرگ شدند. علت‌ش همین

بود؛ علت‌ش انحراف بود از هدف‌هایی که اعلام شده بود. آن هدف‌ها باقی بمانند؛ هدف عدالت اجتماعی، هدف تحقق زندگی اسلامی به معنای واقعی - که عزّت دنیا و آخرت در زندگی اسلامی است - هدف تشکیل یک جامعه اسلامی که در آن جامعه، هم علم هست، هم عدل هست، هم اخلاق هست، هم عزّت هست، هم پیشرفت هست. هدف اینهاست؛ ما به این هدف‌ها هنوز نرسیده‌ایم و در نیمه‌راه این هدف‌ها هستیم.

بایستی حادثه انقلاب و حقیقت انقلاب، دائم در ذهن و دل ما زنده باشد؛ باقی باشد. جبهه دشمن اتفاقاً، روی همین نقطه تکیه دارد. اینکه در خبرهای خارجی می‌بینید که فلان سیاستمدار آمریکایی گفته است که ما نظام جمهوری اسلامی را تغییر رژیم نمی‌خواهیم بدھیم بلکه تغییر رفتار می‌خواهیم بدھیم - می‌گویند دیگر! شنیده‌اید - تغییر رفتار یعنی همین! یعنی تا حالا رفتار نظام جمهوری اسلامی رفتار انقلاب بود، رفتار انقلابی بود، در خدمت انقلاب بود، می‌خواهیم این را

تغییر بدھیم. من به دیپلمات‌های خودمان هم که چند ماه قبل از این، اینجا جمع بودند گفتم (در دیدار وزیر، مسئولان وزارت امور خارجه و رؤسای نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور ۸/۱۰/۱۳۹۴) که اینها از اسم جمهوری اسلامی خیلی باکی ندارند؛ حتی از اینکه یک عمامه‌به‌سری در رأس جمهوری اسلامی باشد هم باکی ندارند؛ اگرچنانچه جمهوری اسلامی محتوای خود را از دست بدهد، اسلامی بودن را و انقلابی بودن را از دست بدهد، اینها با آن کنار می‌آیند. آنچه با آن دشمنی دارند عبارت است از محتوای جمهوری اسلامی؛ جبهه دشمن این جور است. همه تلاش آنها این است که حرکت جمهوری اسلامی را به سمت هدف‌های الهی و اسلامی، هدف‌های عزّت‌آفرین و قدرت‌آفرین از بین برند؛ دنبال این است که سلطه خود را بر این کشور دوباره تجدید کند.^{۱۴}

توجه به نشانه‌های نصرت‌اللهی

حقیقتاً روز بیست و نهم بهمن در هر سال برای ما - یعنی برای این حقیر - یک روز شیرین و مطلوب است و از نزدیک تجدید خاطره می‌کنیم با آنچه همواره از مردم عزیز آذربایجان و مردم تبریز دیده‌ایم و احساس کرده‌ایم و آگاهیم؛ یعنی همان شور و انگیزه و ایمان و نشاط و بیداری. حُسن بزرگ یک مجموعه از مردم این است که آگاه باشند، بیدار باشند، ثابت‌قدم باشند، در فعالیت خود دارای ابتکار باشند، راه را بشناسند، از خطرات راه واهمه نکنند و پیش بروند، که اینها همه در شما مردم عزیز آذربایجان و مردم تبریز هست و دیده شده و مکرراً تجربه شده است؛ خدا را شکر می‌کنیم.

حقیقتاً بنده وقتی می‌بینم این شور و احساس و این گفتارها و بیان‌های حاکی از ایمان عمیق و پرشور را، خدا را سپاس می‌گزارم، خدا را شکر می‌کنم؛ اینها نشانه نصرت‌اللهی است. خداوند متعال در قرآن به پیغمبرش می‌فرماید:

«هُوَ الَّذِي أَيْدَكَ بِنَصْرٍ هُوَ بِالْمُؤْمِنِينَ»؛ (انفال ۶۲) خداوند تو را با نصرت خود و به وسیله عزم و اراده و دستهای نیرومند مؤمنان و گامهای ثابت مؤمنان کمک کرد؛ نقش مؤمنین این است. نقش شما جوانها، شما مردم عزیز و پُرانگیزه یک چنین نقش عظیمی است که خدا در قرآن بیان می‌کند.^{۲۲}

زنده نگهداشتن روز فراموش نشدنی

روز بیست و نهم بهمن یک روز فراموش نشدنی است؛ البته مردم آذربایجان و مردم تبریز، روزهای فراموش نشدنی بسیاری دارند و مخصوص روز بیست و نهم بهمن نیست. در تاریخ معاصر ما، در تاریخ نزدیک به ما و در دوران مشروطه، قبل از مشروطه، بعد از مشروطه، روزهایی هست که هر کدام از آنها اگر تبیین بشود، توصیف بشود، مایه افتخار یک ملت است؛ اینها مال شماست، مال آذربایجان است و مال تبریز است. البته ما کم کاری داریم؛ این حرکت‌های عظیم مردمی باید در رشته‌های گوناگون هنری و تبیینی و تبلیغی باز بشود، گفته بشود، تکرار بشود؛ ما یک مقداری در این زمینه‌ها انصافاً کم کار هستیم. لکن بیست و نهم بهمن، آنقدر زنده هست که هر چه هم کم کاری داشته باشیم، جلوه آن کم نمی‌شود؛ اگر نگوییم روز به روز بیشتر می‌شود. مردم تبریز یک حرکتی در روز بیست و نهم بهمن انجام داده‌اند که نقش آن

در بیداری ملت ایران و در حرکت عظیم ملت ایران، یک نقش استثنایی بود.

خب! بحمدالله مردم آذربایجان متوقف هم نشده‌اند؛ در طول سال‌های متمادی - از سال ۵۶ تا امروز که از آن روز تا حالا ۳۸ سال، ۳۹ سال می‌گذرد؛ در تمام این مدت - این مردم در صفوف مقدم جهاد و مبارزه و ایستادگی و فعالیت حضور داشته‌اند؛ اینها ارزش است؛ این همان چیزی است که این ملت احتیاج دارد، این همان چیزی است که آینده کشور وابسته به آن است. در مورد بیست و دو م بهمن هم، عین همین قضیه صادق است؛ بیست و دو م بهمن باید روز به روز، سال به سال زنده‌تر، درخسان‌تر و برجسته‌تر شود؛ این نیاز کشور ماست.^{۲۲}

عدم خلل در عزم راسخ مردم

من لازم است که از اعماق دل تشکر کنم از ملت بزرگ ایران به خاطر حماسه‌ای که امسال در بیست و دو م بهمن آفریدند. مراکزی که جمعیت‌ها را تخمین می‌زنند - تخمین‌های نزدیک به واقع - برای من گزارش آورده‌اند که امسال جمعیت، تقریباً در همه شهرهای کشور به میزان قابل توجهی بیش از سال گذشته بود؛ در تبریز شما، یک درصد بالایی بیش از سال گذشته بود؛ در بعضی از شهرهای دیگر هم همین‌جور؛ اینها را مراکز مسئول و مرجع این کار برآورد می‌کنند و به ما گزارش می‌کنند. این خیلی مهم است، این خیلی بالارزش است؛ این نشان‌دهنده این است که مردم در عزم راسخ خود، اندکی خلل ایجاد نکردند؛ آن‌هم در موقعیتی که قدرت‌های مسلط جهانی، قدرت‌های ظالم و مستکبر عالم که متوجه ایران اسلامی هستند، همه تلاش خودشان را به کار می‌برند که انقلاب را از یاد مردم ببرند، یا به‌کلی به فراموشی بسپارند یا آن را ضعیف کنند و کمرنگ

کنند در ذهن مردم. اين تلاشی است که امروز دارد با جدیّت از سوی قدرت‌های عالم دنبال می‌شود و در یک‌چنین شرایطی ملت ايران درست عکس آنچه آنها می‌خواهند عمل می‌کند و پُر‌شورتر از هر سال، اين مراسم را انجام می‌دهد.^{۲۲}

آزاداندیشی و استفاده از نظرات مختلف

ضرورت درست حرف زدن در منبرهای عمومی

گاهی اوقات من می‌بینم بعضی از کسانی که مثلاً منبرهای عمومی نسبتاً بزرگی دارند، برای گفتن مطلب، ملاحظه خواست مخاطب را می‌کنند؛ یک وقت او دلش می‌خواهد شما این جوری حرف بزنید، شما هم این جوری حرف می‌زنید؛ این غلط است! ما قبل از انقلاب هم داشتیم. در بین نیروهای اهل حرف و مثلاً مباحث نو و مباحث فکری اسلامی، کسانی بودند که نگاه می‌کردند ببینند این کسی که اینجا آمده از چه چیزی خوشش می‌آید؛ اگر از یک حرف مثلاً خاصی ولو غلط هم بود خوشش می‌آمد، اینها می‌گفتند. این کار را نکنید، این غلط است! آنچه درست است بگویید، ولو به مذاق شنونده خوش نیاید؛ کما اینکه می‌توان آن را با استدلال و با زبان گرم و نرم بیان کرد که همان حرفی که برخلاف مذاق اوست و به کام او ممکن است تلخ هم باشد، به کام او شیرین کرد.^۴

احزاب و گروه‌های سیاسی

لزوم معرفی افراد شایسته در فهرست‌ها

انتخابات حق‌النّاس است. ... یک مسئله دیگر، رعایت حق در سیاهه‌های پیشنهادی است؛ این سیاهه‌هایی که پیشنهاد می‌کنند، فهرست‌هایی که برای نامزدها می‌دهند. آن کسانی که این فهرست‌ها را می‌دهند، واقعاً رعایت حق را بکنند؛ مسئله رفیق‌بازی و جناح‌بازی و مانند این چیزها را دخالت ندهند و نگاه کنند ببینند که چه کسی واقعاً شایسته است؛ آن کسی را که شایسته است بگذارند و به مردم معرفی کنند. این هم یک بخش و یک بُعد از رعایت حق‌النّاس است.^۴

نقش عناصر مذهبی و سیاسی در هدایت جامعه

تغذیه نیروی محرکه و پیشران کشور

یکی از چیزهایی که جوان‌ها را جذب می‌کند احساس صمیمیت است. جوان عاطفی است؛ با هدایت عاطفه و دل، خیلی کارها را انجام می‌دهد. اگر احساس صمیمیت کند، احساس مهربانی کند، احساس راستی کند، می‌آید؛ احساس کبریا در من و شما بکند، نمی‌آید؛ احساس غرور بکند، احساس تظاهر بکند، نمی‌آید. این چیزها را باید درست کرد، آنوقت جوان می‌آید. وقتی جوان‌ها آمدند، شما در واقع نیروی محرّکه و پیشران کشور را دارید تغذیه می‌کنید. جوان، نیروی پیشران کشور است؛ او را آنوقت تغذیه می‌کنید.

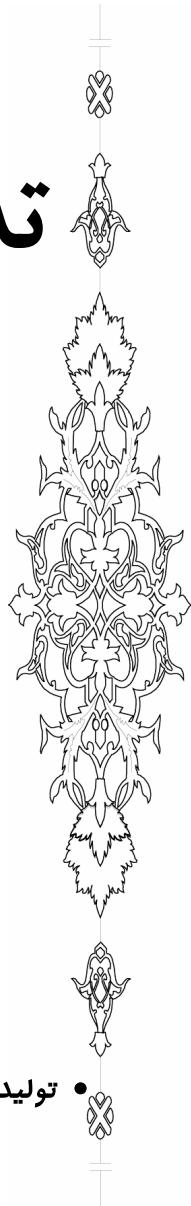
یکی از چیزهایی که در مورد ائمّه جمعه به نظر بندۀ مهم است. ... رفتار طلبگی است، نه رفتار اداری. دستگاه امامت جمعه، یک دستگاه طلبگی است؛ دستگاه آخوندی است؛ دستگاه اداری نیست؛ شکل اداری به آن نباید داد. حضور مدیرانه در باب نماز جمعه جواب نمی‌دهد؛ حضور

طلبگى و روحانى ماَب و آخوندماَبانه جواب
مىَدهد؛ رفتار رئيس ماَب نباید باشد، رفتار
روحانى ماَب باید باشد؛ رفتار پدرانه، رفتار
برادرانه، رفتار صميمانه؛ اين رفتار روحانى است.^٤

حضور در صحنه‌ها و عرصه‌های اجتماعی

لزوم داشتن روحیه تبیین

همین حرف شما [مادر شهید آشوری روبرت لازارکه می‌گوید: یک کار بدھید به من که بروم برای مملکت خدمت بکنم.] کار بزرگی است. یکی از کارهای انبیا «تبیین» بود. خیلی از مردم، راه را کج می‌روند، چون نمی‌دانند. اگر بیان وجود داشت، راه روشن می‌شود. همین خصوصیت این خانم و گفتن این حرف‌ها کار بزرگی است. خانم‌ها در جنگ کارهای بزرگی کردند. جبهه رفتند، پرستاری کردند، اما بیان از همه مهم‌تر است. همین حرف زدن شما، چه در کلیسا و چه بیرون، و ابراز این روحیه کار خیلی مهمی است. ان شاء الله خدا به شما طول عمر بدهد و همین روحیه را حفظ کنید.^۱

تدابیر دفاعی و رزمی

• تولید و تجهیز سازمان رزم

توليد و تجهيز سازمان رزم

قوی‌تر شدن روز به روز

بحمدالله تفاوت نیروی هوایی فعلی با نیروی هوایی آن روز و نیروی هوایی قبل از انقلاب، از زمین تا آسمان است. نگویند که قبل از انقلاب، هوایپماهای نو و ساخت کجا در اختیار نیروی هوایی بود، امروز آن جور هوایپماهایی را نداریم. بله، درست است که آن روز نیروی هوایی

زرق و برق داشت اما پوک بود؛ امروز آن زرق و برق را ممکن است آن چنان نداشته باشد اما مستحکم است، استوار است، از درون جوشیده؛ امروز شما متکی به خودتان هستید. ... قطعه را شما می‌سازید، ابزار را شما می‌سازید، امکانات را شما می‌سازید، حرکت را شما با تدبیر خودتان انجام می‌دهید؛ آن روز این جور نبود. بله، آن روز پول‌ها را بی‌حساب و کتاب می‌گرفتند - که حالا امروز مسئولین دولتی برخورد کرده‌اند به بی‌حساب و کتابی آن پول‌هایی که آن روز می‌گرفتند - در مقابلش به هر قیمتی که می‌خواستند، ابزار در اختیار نیروی هوایی می‌گذاشتند. البته بعد از انقلاب هم یک عده‌ای می‌خواستند اف‌چهارده‌ها را که تازه خریده بودند، برگردانند که به حول و قوّة الهی نگذاشتم؛ می‌خواستند برگردانند تا همین ابزار هم نباشد. امروز نیروی هوایی دارای ابتکار است، دارای اقتدار است، توانایی‌اش قابل مقایسه با آن روز نیست؛ و روز به روز هم باید قوی‌تر بشود.^{۱۹}

تدابیر اقتصادی و مالی

• جهاد اقتصادی

• جهت‌گیری سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های اقتصادی

جهاد اقتصادی

مقاومسازی اقتصاد کشور

حالا که تحریم‌ها برداشته شد، آیا مشکل اقتصاد کشور و معیشت مردم و سفره‌های مردم با برداشتن تحریم‌ها حل خواهد شد؟ نه! مدیریت لازم است، برنامه لازم است. من، هم در زمان این دولت، هم در زمان دولت قبل که بخشی از تحریم‌های مهم تازه شروع شده بود و بخشی هم در انتظار زمان بود که شروع بشود، گفتم که: مشکلات اقتصادی کشور، ممکن است بیست درصد، سی درصد، چهل درصد مربوط باشد به تحریم‌ها اماً بقیه مربوط به مدیریت ماست! ما باید مدیریت کنیم! ما بایستی درست عمل کنیم و راه

عمل هم اقتصاد مقاومتی است! اقتصاد مقاومتی را همه تأیید کردند، همه تصدیق کردند، برایش برنامه‌ریزی کردند. ... دستگاه‌های دولتی ... به جد باید آن را پیگیری کنند و کشور را باید از لحاظ اقتصاد مقاوم کنند؛ **وَالَا** اگر چشم ما به تصمیم بیگانه باشد، به دست بیگانه باشد، به جایی نمی‌رسیم. نفت ما را امروز تقریباً به یک‌پنجم قیمت رسانده‌اند. نفت را که سرمایه اصلی اقتصاد ماست متأسفانه، تقریباً به یک‌پنجم قیمت رسانده‌اند. تازه همان ۱۰۰ دلار یا ۱۱۰ یا ۱۲۰ دلار هم قیمت واقعی نفت نبود؛ قیمت واقعی نفت از آن هم بیشتر است. ... اما همان قیمتی هم که بود، آن را تقریباً به یک‌چهارم یا به یک‌پنجم تقلیل داده‌اند. اگر چشم انسان به دست دشمن باشد، این انفاقات زیاد می‌افتد. اینها تکانه‌های اجتناب‌ناپذیری است که انسان در مقابلش اختیاری ندارد؛ ما باید اقتصاد را جوری بکنیم که در مقابل این تکانه‌ها بتواند محکم باشد و تحت تأثیر قرار نگیرد.^{۱۱}

اقتصاد مقاومتی درونزا و برونگرا

ما گفته‌ایم اقتصاد مقاومتی درونزا و برونگراست.
من هیچ وقت نگفتم دُور کشور حصار بکشیم، اما
این درونزایی را فراموش نکنید! اگر اقتصاد ملّی
از درون نجوشد و فوران نکند، به جایی نخواهد
رسید. بله، تعامل با دنیا در زمینه‌های اقتصادی
خیلی خوب است اما تعامل هوشمندانه و تعاملی
که معنایش درونزایی اقتصاد باشد. راهش این
است که ملّت بایستد، مسئولین بایستند و آگاهانه
و هوشیارانه حرکت کنند.

جهت‌گیری سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های اقتصادی

هوشیاری مسئولین

در تعامل با هیئت‌های خارجی

حالا که تحریم‌ها برداشته شد ... الان هم که هیئت‌های آیند و می‌روند، مسئولین دولتی هوشیار باشند؛ این جور نباشد که قرارداد بستن با هیئت‌های تجاری و صنعتی و اقتصادی بیگانه‌ای که می‌آیند و می‌روند، به صنعت داخل، به کار داخل، به کشاورزی داخل لطمه بزنند! ما البته به مسئولین محترم هم این را در جلسات خصوصی گفته‌ایم که مراقبت باید بکنند. یعنی باید کشور روی پای خودش بایستد. ما یک ملت قوی و با تعداد زیادیم - ما نزدیک به هشتاد میلیون جمعیت‌ایم؛ این جمعیت کمی نیست - دهها میلیون جوان تحصیل‌کرده در کشور ما هست؛ ما در همه بخش‌ها و در همه قسمت‌ها آدم‌های توانا و دانا داریم؛ این هم که منابع زیرزمینی ماست، این هم تنوع عجیب و غریب فصلی و اقلیمی کشور ماست؛ همه اینها امکانات است، همه اینها فرصت است. ما باید روی پای خودمان بایستیم، به دیگران نبایستی اتکاء بکنیم.^{۱۱}

هدايت منابع کشور به سمت توليد

توصیه من به مسئولین محترم کشور این است که این جنجال‌های روزنامه‌ای مربوط به انتخابات، سر اینها را گرم نکند، مشغول نکند؛ به فکر اقتصاد باشید. منابع را به سمت آنجایی هدايت کنید که باید هدايت کرد؛ یعنی به سمت تولید؛ چه تولید کشاورزی، چه تولید صنعتی. کشور با این عظمت، با این بزرگی، با این‌همه محصولات متنوع، آدم خجالت می‌کشد وقتی می‌بیند – حالا بنده در روزنامه می‌بینم، شما در خیابان می‌بینید – انواع و اقسام میوه خارجی را در خیابان! پرتقال ما، سیب ما روی درخت می‌ماند، آنوقت برویم میوه خارجی وارد کنیم؟! اینها را باید فکر کرد، اینها را باید کار کرد. ببرند منابع کشور را به سمت تولید، نه به سمت وابستگی بیشتر، نه به سمت واردات. آنوقت مسئله‌ای مثل مسئله انتخابات وقتی پیش می‌آید، همه حواس‌ها را پرت کند، همه به آن پیردازنند؛ خب نه! این مسئله مسئله کذراست؛ کسانی که باید فکر کنند دارند فکر می‌کنند، کسانی که باید عمل کنند دارند عمل می‌کنند؛ مسئولین کشور ذهنشان را به این چیزها مشغول نکنند. این چیزی است که من، هم به مردم عزیzman عرض می‌کنم، هم به مسئولین محترم عرض می‌کنم.^{۱۹}

تدابیر خدمت‌رسانی

- تأمین توأمان نیازهای مادی و معنوی

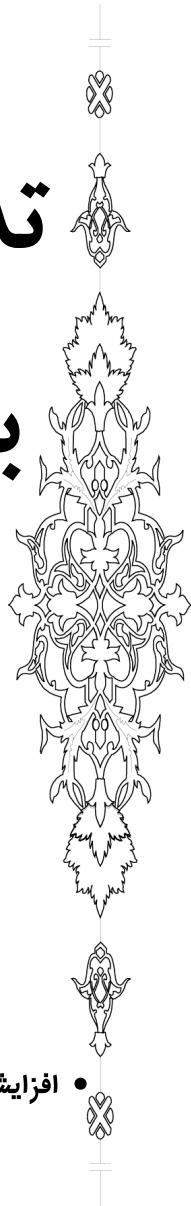
تأمين توأمان نيازهای مادی و معنوی

بيان نيازهای مردم و حل آنها

به هر حال، فرصت امامت جمعه و توفيق اقامه جمعه در کشور ما حقیقتاً توفيق بزرگی است. در بعضی از کشورهای اسلامی، معمول است که خطبه‌های نماز جمعه را دستگاه‌های اداری روی کاغذ می‌نویسند و می‌دهند به امام جمعه، آن

امام جمعه هم می‌رود و در آن منبر همان کاغذ را
می‌خواند. این نماز جمعه نیست به نظر ما؛ این
خطبۀ نماز جمعه نیست. این خواندن بخشنامه
فلان اداره است؛ فلان اداره که مخصوص مسائل
مذهبی است، یک چیزی می‌نویسد و می‌گوید آقا،
این را شما برو آنجا بخوان، او هم می‌رود آنجا
می‌خواند. خطبۀ نماز جمعه این نیست؛ خطبۀ نماز
جمعه آن است که از دل و مغز فعال امام جمعه
می‌جوشد و تراوش می‌کند، بر زبان او می‌آید و با
بیان بلیغ و فصیحی، بر حسب نیاز مردم، آن را به
مردم منعکس می‌کند. هر وقتی یک خلائی وجود
دارد، هر وقتی یک نیازی وجود دارد؛ این نیاز را
باید شناخت. باید آن چیزی را هم که این نیاز را
بر طرف می‌کند شناخت؛ آن داروی فکری، آن
طعام فکری و تغذیه فکری‌ای هم که این نیاز را
بر طرف می‌کند و اشیاع می‌کند طرف مقابل را باید
شناخت و با بیان خوب بایستی بیان کرد. این آن
چیزی است که به نظر من، در مورد مسئله امامت
جمعه لازم است.^۴

تدابیر بهداشت و سلامت

• افزایش ضریب سلامت

افزایش ضریب سلامت

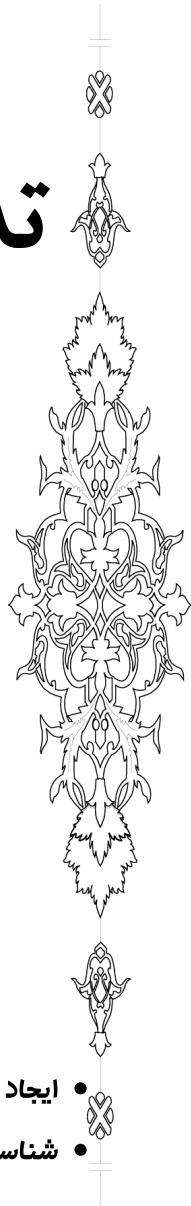
تقویت و اعتلای معنویت

و فکر انقلابی ورزشکاران

لازم است جامعه بداند که فداکاری در راه دین و انقلاب، مخصوصاً یک قشر خاص نیست و همه اشار در این مسابقه عظیم و معنوی شرکت دارند. ... جوان ورزشکار، به طور طبیعی برای بخش مهمی از جوانها الگوست و اخلاق، رفتار و کیفیت و سبک زندگی او می‌تواند تأثیرگذار باشد و جامعه را به سوی دین، اخلاق و معنویت سوق بدهد. ... ورزشکارانی که در محیط‌های ورزشی رفتار شایسته انجام می‌دهند. ... [یا] به طور علنی

در ميدان قهرمانی از ارزش‌ها پاسداری می‌کنند، با ارزش است. ... اين قبيل رفتارها، همانند رفتن به ميدان جنگ و جلوه‌اي از روحیه قوي ايراني مسلمان است. ... افتخار بالاتر از خواندن سرود ملی و يا بالا رفتن پرچم در سکوی قهرمانی، اقدام آن ورزشكاري است که حاضر نمي شود با حريف صهيونيست کشتی بگيرد و يا بانوي ورزشكاري که با چادر و يا حجاب كامل اسلامي روی سکوی قهرمانی می‌ایستد. ... يكی از کارهای لازم، تجلیل از ورزشكارانی است که اسم خدا را می‌آورند و يا بعد از آنکه در رقابت پشت حريف را به خاک می‌رسانند سجده می‌کنند. ... اين رویکرده، نمادی از هویت و شخصیت ايران اسلامی است. ... اين نشان‌دهنده هویت يك ملت و استحکام عنصر و فلز مقاوم آنان است که در مقابل موج توهّمات و احساسات توهّم‌آمیز شکست نمی‌خورند و مغلوب نمی‌شوند و باید کاري کرد که محیط ورزش به اين سمت حرکت کند. ... اميدواراريم که روزبه‌روز محیط ورزش پاکيزه‌تر و روشن‌تر شود.^{۱۷}

تدابیر امنیتی و حفاظتی

- ایجاد آرامش و امنیت روانی
- شناسایی دسته‌ها و عوامل تهدید

ايجاد آرامش و امنيت روانی

وظيفه حاكميت در تأمین امنیت

وقتي که يک ملتى مورد تهدید دشمن قرار دارد، وظيفه حاكميت در درجه اوّل حفظ امنیت آن ملت است. اوّلین وظيفه حاكميت اين است که امنیت کشور را، امنیت ملت را حفظ بکند.

اين امنيت به انواع مختلفي حفظ مى شود؛ يكى اش از طريق نظامي و تقويت نظامي است. امروز شما هر ابزارى را که بتواند امنيت را پايدار کند و تضمين شده کند، بایست در اختيار داشته باشيد؛ بعضى اش را مى سازيم، بعضى اش را مى خريم، بعضى اش را نگهداري مى کنيد. روز به روز باید نیروی هوايی پيش برود؛ يعني به هیچ حدی قانع نباشد.

ارتبطاتان با نظام و با اين سيل عظيم مردم را - که مشاهده مى کنيد پشت سر نظام و پشت سر انقلاب همچنان بعد از ۳۷ سال دارند حرکت مى کنند - هرچه مستحکم تر کنند. مردم دلگرم مى شوند از اينکه ببينند نیروهای مسلح با آنها، در کنار آنها، پيشرو آنها، حافظ آنها هستند. نیروهای مسلح هم به مردم دلگرم مى شوند که پشت سر آنها دارند حرکت مى کنند و جانب آنها را دارند.^{۱۹}

شناسياني دسته‌ها و عوامل تهديد

ايستادگي قدرتمندانه در برابر تجاوز دشمن

اين حرکتی که جوان‌های عزيز سپاه پاسداران ما در دریا کردند و در مقابل تجاوز دشمن از خودشان هویت و قدرت نشان دادند - که تا حالا فرصت نشده که از اينها تشکر بکنم؛ و واقعاً هم تشکر می‌کنم از اينها - کار بسیار درستی کردند؛ دشمن تجاوز کرد به آب‌های ما، اينها رفتند دشمن را محصور کردند. کسانی که مسئولین سیاست هستند، در همه عرصه‌های جهانی همین‌جور عمل کنند؛ مراقب تجاوز دشمن باشند و ببینند کجا تجاوز می‌کند، کجا دارد از خطوط تجاوز می‌کند، و با قدرت جلویش را بگیرند.^{۱۱}

تصمیم‌سازی صحیح

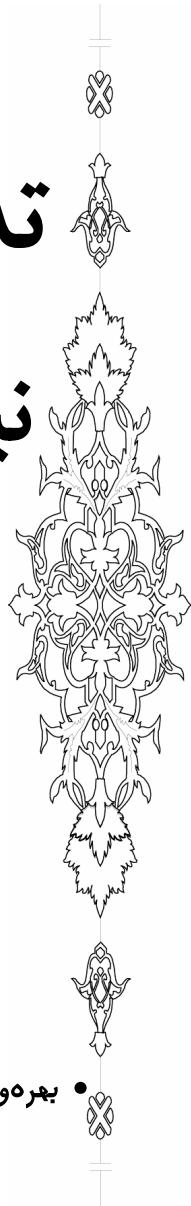
دبيرخانه شورای عالی امنیت ملی

از همان ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی، برخی تفکر انقلابی را قبول نداشتند و برخی هم با اینکه در داخل نظام بودند اما اعتقادی به مبارزه با استکبار نداشتند که باید در مقابل این جریان ایستاد. ... البته امروز به واسطهٔ شیوه‌های جدید و پیچیدهٔ دشمن، همچون موضوع فضای سایبری و تأثیرات فرهنگی، اعتقادی، اجتماعی و ضدامنیتی آن، این مبارزه سخت‌تر و حساس‌تر شده است. ... شورای عالی امنیت ملی باید به همهٔ این مسائل در بخش‌های مختلف رسیدگی و تصمیم‌گیری کند و بر همین اساس دبیرخانهٔ شورا نیز باید با اندیشهٔ کارآمد و تلاش خستگی‌ناپذیر و کار کارشناسی مبتنی بر تفکر انقلابی، تصمیم‌سازی صحیح را برای مقابله با شیوه‌های پیچیده و جدید ضدامنیتی انجام دهد.^{۱۸}

اقدام مقتدرانه سپاه

در مقابل مت加وزان آمریکایی

اقدام نيري و دريایي سپاه پاسداران، [در مقابل ورود نظاميان آمریکایی به آب‌های جمهوری اسلامي ايران و بازداشت مت加وزان]، ستايش برانگيز، شجاعانه و همراه با ايمان بود. ... کار شما بسيار عالي، جالب و به هنگام بود و در واقع باید اين حادثه را کار خدا دانست که آمریکایي‌ها را به آب‌های ما کشاند تا با اقدام به هنگام شما، آنگونه با دست‌هايي که بر سر گذاشته بودند، بازداشت شوند.^{۱۳}

تدابیر نیروی انسانی

• بصره‌وری بعینه از نیرو

بهره‌وری بعینه ازنيري

بالاترين منبع پيشرفت برای يك کشور ما يك کشور بزرگ و چهارفصل داريم، کشوری داريم با امکانات فراوان و مهم‌ترین امکانات ما هم نيري انساني ماست؛ نيري انساني بالاستعداد، کارآمد، جوان، پرانگيزه. يكى از بيشترین رقم تحصيل‌كردها را در کشورهای دنيا ما داريم؛ يكى از بيشترین رقم مهندسين دنيا را ما داريم؛ در بسياري از رشته‌های علمي جزو چهار پنج شش کشور اوّل دنيا هستيم. اين نيري انساني چيز كمی نیست؛ اين بالاترين منبع پيشرفت برای يك کشور است.^{۱۹}

تدابیر برونمرزی

- جهتگیری در جهان اسلام
- جهتگیری در مصاف با استکبار
- جهتگیری در سیاست خارجی
- در قبال کشورهای همسایه
- جهتگیری تحولی در جهان

جهت‌گیری در جهان اسلام

دشمنی آمریکا با اسلام‌گرایی

برای آمریکایی‌ها مسئله، مسئله شیعه و سنتی نیست؛ هر مسلمانی که بخواهد با اسلام، با احکام اسلامی و قوانین اسلامی زندگی کند و برای آن مجاهدت کند و در راه آن حرکت کند، دشمن خود به حساب می‌آورند. ... با یک سیاستمدار

آمریکایی مصاحبه کردند؛ مصاحبه‌گر از او می‌پرسد که: دشمن آمریکا کیست؟ او در جواب می‌گوید: دشمن آمریکا تروریسم نیست، دشمن آمریکا مسلمان‌ها هم نیستند، دشمن آمریکا «اسلام‌گرایی» است؛ اسلام‌گرایی. یعنی مسلمان تا وقتی بی‌تفاوت راهش را بیاید و برود و انگیزه‌ای نسبت به اسلام نداشته باشد، احساس دشمنی با او نمی‌کنند؛ اما وقتی اسلام‌گرایی به میان آمد، پاییندی و تقید به اسلام و حاکمیت اسلام به میان آمد، پایه‌ریزی همان تمدن اسلامی وقتی به میان آمد، دشمنی‌ها شروع می‌شود؛ راست گفته، دشمن او اسلام‌گرایی است. لذا وقتی بیداری اسلامی در دنیای اسلام رخ می‌دهد، شما می‌بینید چقدر دستپاچه می‌شوند، تلاش می‌کنند، کار می‌کنند بلکه ضایعش کنند، بلکه نابودش کنند؛ یک جاهایی هم موفق می‌شوند. البته من به شما عرض بکنم که بیداری اسلامی نابود شدنی نیست؛ بیداری اسلامی ان شاء الله به فضل الهی، به حول و قوّه الهی به اهداف خود خواهد رسید.

هدف آنها ایجاد جنگ داخلی بین مسلمان‌هاست و متأسفانه تا حدودی موفق شده‌اند. کشورهای اسلامی را یکی پس از دیگری دارند ویران می‌کنند - سوریه را ویران می‌کنند، یمن را ویران می‌کنند، لیبی را ویران می‌کنند - زیرساخت‌هایشان را از بین می‌برند، چرا؟ چرا ما تسلیم این توطئه بشویم؟ چرا آن چیزی که هدف آنهاست، برای ما ناشناخته باقی بماند؟ بصیرت پیدا کنیم؛ اگر می‌خواهیم در این راه موفق بشویم، باید بصیرت پیدا کنیم. امیر المؤمنین علیه الصلوٰة والسلام فرمود: «أَلَا وَ لَا يَحْمِلُ هَذَا الْعَلَمُ إِلَّا أَهْلُ الْبَصَرِ وَ الصَّبَرِ»؛ (نهج البلاغه، خطبه ۱۷۳) باید بصیرت پیدا کرد، باید در این راه صبور بود: «وَ اِنْ تَصِرُّوْا وَ تَتَقَوَّلُوْا يُضْرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا»؛ (آل عمران ۱۲۰) «وَأَنْ صَرِّكُنَّا وَ بِرَهِيزِ كَارِي نَمَيِّد، نِيرِنَگَشَانِ هِيجِ زِيانِي به شِما نَمِي رِسانَد». اگر با بصیرت حرکت کنیم و صبر کنیم و استقامت به خرج بدھیم اثری نمی‌بخشد؛ اما وقتی که ما هم مثل آنها حرف بزنیم، مثل آنها کار بکنیم، آن وقت نتیجه این می‌شود.

در بحرین مسلمان‌ها را چرا این‌جور زیر فشار قرار می‌دهند؟ در نیجریه چرا برای آن شیخ مصلح تقریبی مؤمن (شیخ ابراهیم الزکزاکی) این‌جور فاجعه‌آفرینی می‌کنند و حدود هزار نفر از مردم دوروبر او را به قتل می‌رسانند و شش فرزند او را در دو سال به شهادت می‌رسانند؟ چرا دنیای اسلام در مقابل این فجایع ساكت می‌ماند؟ چرا دنیای اسلام بمباران شبانه روزی قریب به یک سال در یمن را تحمل می‌کند؟ نزدیک به یک سال است - ده ماه و اندکی است - که خانه مردم یمن، بیمارستان‌شان، مدرسه‌شان، جاده‌شان، افراد بی‌گناه‌شان، زن و مردشان زیر بمبهای هستند؛ چرا؟ این به نفع دنیای اسلام است؟ سوریه یک‌جور، عراق یک‌جور. اهداف آنها اهداف خطرناکی است، اهداف آنها در اتاق‌های فکر - به قول خودشان - طرّاحی می‌شود؛ ما باید

بیدار باشیم.^۲

تكلیف علمای اسلام و روشنفکران

در بیداری اسلامی

دنیای اسلام امروز وظیفه دارد مثل خود اسلام و مثل خود پیغمبر، روحی در این دنیا بدمند، فضای جدیدی ایجاد کند، راه تازه‌ای را باز کند. ما به این پدیده‌ای که در انتظار آن هستیم، می‌گوییم: «تمدن نوین اسلامی». ما باید دنبال تمدن نوین اسلامی باشیم برای بشریت. ... امید و تکلیف و مسئولیت، متوجه به علمای اسلام و به روشنفکران راستین در دنیای اسلام است؛ باید با مردمشان حرف بزنند، با سیاستمدارانشان هم حرف بزنند - بعضی از سیاستمداران دنیای اسلام وجودان‌های بیداری دارند؛ این را ما از نزدیک تجربه کردیم - می‌توانند نقش ایفا کنند. ... ما از یادبود ولادت پیغمبر این بهره را ببریم که کاری را که اسلام در روز اوّل کرد که احیای دنیای مرده آن زمان بود، وجهه همت خودمان قرار بدهیم؛ و این احتیاج دارد به عقل، به خردمندی، به تدبیر، به بصیرت، به شناخت دشمن؛ دشمن را بشناسیم، توطئه‌های

دشمن را بشناسیم، فریب دشمن را نخوریم.
خداآوند متعال باید به ما کمک کند، ما را در صراط
مستقیم خودش قرار بدهد و ثابت قدم بدارد. شاعر
عرب درست گفته است که:

«الدَّهْرُ يَقْظَانٌ وَالْأَحَادِثُ لَمْ يَنْمِ

فَمَا رُقِادُكُمْ يَا أَفْضَلَ الْأَمَمِ» (احمد شوقی)

وقتی که دنیای قدرت، دنیای زر و زور با همه
امکانات خود متوجه شماست، شما حق ندارید
چُرت بزنید! حق ندارید خواب بروید!^۲

احساس مسئولیت همهٔ دنیا

در شهادت شیخ نمر

یقیناً شهید شیخ نمر مورد تفضل خداوند خواهد بود و بدون شک دست انتقام الهی گریبان ظالمانی را که به جان او تعدی کردند خواهد گرفت و این همان چیزی است که مایهٔ تسلی است. ... این عالم مظلوم، نه مردم را به حرکت مسلحانه تشویق می‌کرد و نه به صورت پنهانی اقدام به توطئه کرده بود. بلکه تنها کار او، انتقاد علني و امر به معروف و نهی از منکر برخاسته از تعصب و غیرت دینی بود. ... خداوند متعال از خون بی‌گناه نمی‌گذارد و خون به ناحق ریخته، بسیار سریع دامان سیاستمداران[سعودی] و مجریان این رژیم را خواهد گرفت. ... کسانی که صادقانه به سرنوشت بشریت و سرنوشت حقوق بشر و عدالت علاقه‌مند هستند، باید این قضایا را دنبال کنند و باید نسبت به این وضعیت بی‌تفاوت باشند. ... جهان اسلام و همهٔ دنیا باید نسبت به این قضیه احساس مسئولیت کنند.^۳

جهت‌گیری در مصاف با استکبار

ضرورت حمایت از مقاومت مردم

در مقابله با اشغالگران

منزوی کردن مجاهدین با عناوینی نظری

«جنگ سالاران» سیاست غلطی است و در کشوری

که در معرض تهاجم نظامی و فتنه‌ای فراگیر قرار

دارد، خود مردم باید با روحیه مجاهدت آماده دفاع

از کشورشان باشند. ... قدرت نداشتن در دفاع از

خود، زمینه‌ساز ورود و دخالت بیگانگان[می‌شود].

... دیدیم که آمریکایی‌ها در افغانستان چقدر

انسان‌ها را کشتند و ضررهای زیادی وارد کردند و

هنوز نیز دست بر نمی‌دارند. ... روحیه مقاومت

مردم افغانستان در مقابل اشغالگری و تجاوزات

انگلیس، شوروی و در سال‌های اخیر آمریکا،[مورد

تحسین است]. ... روحیه مقاومت و دینداری در

مردم افغانستان بسیار عمیق و در تاریخ معروف

است که هیچ اشغالگری نتوانسته در افغانستان

دوانم بیاورد.^۵

افزایش همکاری‌های کشورهای مستقل

در برابر استکبار

قدرت‌های سلطه‌گر، مخالف روابط گرم ایران با آفریقا و همچنین منشأ عمدۀ جنگ‌ها، درگیری‌ها و تغذیه گروه‌های تروریستی هستند اما علاج همه این مشکلات در نزدیک شدن «کشورهای مستقل» به یکدیگر و افزایش همکاری‌های آنهاست. ... منافع قدرت‌های استکباری، در ایجاد ناامنی و جنگ‌های گوناگون در نقاط مختلف دنیاست ... گروه‌های تروریستی در منطقه ما و آفریقا دست پروردۀ سازمان‌های جاسوسی آمریکا، انگلیس و رژیم صهیونیستی هستند. ... ریشه همه مشکلات، قدرت‌های استکباری هستند که آمریکا در رأس آنهاست و رژیم صهیونیستی نیز مظهر شرارت می‌باشد.^{۲۱}

جهت‌گیری در سیاست خارجی

ضرورت تصمیم‌گیری ملت سوریه درباره آینده

ما همواره تلاش کرده‌ایم که این قضیه [طرفداری از صلح] به نفع ملت سوریه تمام شود و معتقدیم از خارج یک کشور نمی‌توان برای آن ملت، نسخه علاج نوشت. ... آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها نمی‌توانند برای ملت سوریه تعیین تکلیف کنند و این ملت سوریه هستند که باید درباره آینده خود تصمیم بگیرند.^{۲۱}

در قبال کشورهای همسایه

اتحاد اقوام افغانستان

همزیستی مسالمت‌آمیز شیعه و سنتی و اقوام مختلف افغانستان سابقه دارد. ... ما از قدیم مردم افغانستان را به عنوان مردمی صبور، قانع، سخت‌کوش و دیندار و برخوردار از ذوق ادبی می‌شناسیم اما اختلافات اقوام و زمینه‌های دوگانگی، هر ملتی را ضعیف می‌کند. ... مسئله «اتحاد اقوام» در افغانستان، مهمترین راه علاج مشکلات این کشور است. ... جمهوری اسلامی ایران «امنیت، آرامش و پیشرفت افغانستان» را «امنیت و پیشرفت» خود می‌داند. ... ان شاء الله دولت وحدت ملی شکل حقیقی و واقعی پیدا کند، زیرا راه علاج مشکلات افغانستان، ایجاد وحدت واقعی در میان اقوام و مسئولان است.^۵

لزوم افزایش سطح همکاری‌های

ایران و افغانستان

جمهوری اسلامی در کنار افغانستان و میزبان حدود ۳میلیون نفر از اتباع آن است. ... حضور ۱۶ هزار دانشجو و فارغ‌التحصیل افغانستانی در ایران، فرصتی ارزشمند برای افغانستان است. ... دولت افغانستان باید با تعیین مشوق‌هایی، این دانش‌آموختگان را برای بازگشت و خدمت به کشورشان ترغیب کند.

ظرفیت‌ها و امکانات فراوان ایران در بخش‌های علمی، فنی و اقتصادی، و همچنین وجود منابع طبیعی و انسانی غنی در افغانستان[باعث] افزایش سطح همکاری‌ها به نفع هر دو طرف است و باید با صمیمیت و همکاری، برخی اختلافات نظیر مسئله آب‌های مرزی حل شود.^۵

لزوم گسترش و ارتباط کشورهای مستقل

ارتباطات تجاری و فرهنگی دو ملت ایران و چین سابقه کهن دارد. ... و احیای «جاده ابریشم» و گسترش همکاری‌های کشورهای واقع در این مسیر، ایده‌ای کاملاً منطقی و قابل قبول است. ... ایران تنها کشور مستقل در منطقه است که در زمینه انرژی می‌تواند مورد اطمینان قرار گیرد زیرا برخلاف برخی کشورهای منطقه، سیاست انرژی ایران تحت تأثیر هیچ عامل غیرایرانی قرار نمی‌گیرد. ... این وضعیت موجب شده است که کشورهای مستقل، به دنبال همکاری‌های بیشتر با یکدیگر باشند و توافق ایران و چین برای روابط استراتژیک ۲۵ ساله کاملاً درست و حکمت آمیز است. ... که باید با پیگیری جدی دو طرف، توافق‌ها حتماً به مرحله عملیاتی برسند. ... غربی‌ها هیچگاه نتوانسته‌اند اعتماد ملت ایران را جلب کنند. ... همین سیاست‌های خصم‌مانه موجب شده است که ملت ایران و مسئولان کشور، گسترش روابط با کشورهای مستقل را پیگیری کند.^{۱۲}

سیاست غلط غربی‌ها

در حمایت از تروریست‌ها در منطقه

متأسفانه منطقه ما[آسیا] به دلیل سیاست‌های غلط غربی‌ها و همچنین برداشت انحرافی و غلط از اسلام دچار ناامنی شده است که خطر گسترش یابندگی دارد که باید با همکاری‌های خردمندانه جلوی آن را گرفت. ... برخی کشورهای منطقه، منشأ اصلی این تفکر انحرافی هستند. ... غربی‌ها نیز به جای تقابل با منشأ اصلی این تفکر و گروه‌های تروریستی، مسلمانان را در اروپا و آمریکا مورد تهاجم و فشار قرار داده‌اند در حالیکه این جریان‌های تروریستی با تفکر صحیح اسلامی کاملاً متفاوت هستند. ... آمریکایی‌ها و غربی‌ها در استفاده از عنوان «دولت اسلامی» برای برخی گروه‌های تروریستی اصرار دارند. ... این رویکرد، اهانت به مسلمانان است و به جای علاج مشکل، به‌طور غیرمستقیم زمینه تقویت این گروه‌ها را به وجود می‌آورد. ... ادعای آمریکایی‌ها مبنی بر تشکیل «ائتلاف مبارزه با تروریسم» یک فریبکاری است. ... رویکرد آمریکایی‌ها در همه مسائل اینگونه است و آنها هیچگاه رفتار صادقانه ندارند.^{۱۲}

ضعف اروپا در برابر آمریکا

این انتقاد [درباره دیدگاهها و منافع متضاد در اروپا] به اروپا وارد است که برخلاف گذشته، اراده مستقلی در قبال آمریکا ندارد که اروپایی‌ها باید این نقطه ضعف را اصلاح کنند.^{۲۰}

تроверیسم بیماری واگیردار و خطرناک

تроверیسم یک بیماری واگیردار و بسیار خطرناک است که اگر همه به طور جدی با آن مقابله کنند، قابل کنترل است. اما متأسفانه برخی با واسطه یا بیواسطه به جریان‌های تроверیستی کمک می‌کنند.^{۲۱}

جهت‌گیری تحولی در جهان

اهداف آمریکا در ایجاد خاورمیانه جدید!!

دشمن، دشمن است و نقشه‌هایش به ضرر ملت‌هاست؛ در این منطقه این جور است. یادتان هست که چند سال قبل از این، آمریکایی‌ها گفتند «خاورمیانه جدید»؛ ما آن وقت درست تفهمیدیم چه کار می‌خواهند بگنند که اسمش را خاورمیانه جدید می‌گذارند؛ حالا فهمیدیم خاورمیانه جدید چیست: خاورمیانه جنگ، خاورمیانه تروریست، خاورمیانه تعصّب و تحجر، خاورمیانه مشغول به هم؛ در سوریه جنگ است، در عراق جنگ است، در لیبی جنگ است، تروریسم در همه این کشورها گسترده است، در ترکیه تروریسم است، در جاهای دیگر تروریسم است؛ این خاورمیانه جدید است؛ این آن چیزی است که آنها دنبالش بودند. بله، انکار می‌کنند لکن انسان چشم دارد، انسان عقل دارد، نگاه می‌کند می‌بیند. جنگ شیعه و سنّی راه بیندازند، عناصر داخلی را در کشورها مسلح کنند و به جان ملت‌ها و دولت‌ها بیندازند. این آن خاورمیانه جدید اینهاست. آمریکا را بشناسند.^{۱۱}

سایر تدابیر

پاسخ رهبر به سؤال درباره انتخاب بین کار اجرایی و کار فرهنگی

پیام به اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان در اروپا

پاسخ به نامه رئیس‌جمهور

امتیازات شهدای مدافع حرم

پیام به بیست و چهارمین اجلاس سراسری نماز

اعطای نشان فتح به فرماندهان بازداشت‌کننده نظامیان

متجاوز آمریکایی

پاسخ رهبر به سؤال درباره انتخاب بین کار اجraiی و کار فرهنگی

سؤال فرزند شهید: پیش روی ما کارهای اجرایی است مثلاً در اداره‌ای مشغول شویم یا اینکه نه، بهتر است وارد کارهای فرهنگی شویم؟
پاسخ رهبر انقلاب به این سؤال به شرح زیر است.

«کار اجرایی عیبی ندارد، دولت اسلامی است، هر گوشه‌اش را آدم بگیرد یک کار است. متنها کار اساسی عبارت است از هدایت. فرقی نمی‌کند در دانشگاه؛ در محیط کار؛ یا در محیط اداری، در محیط طلبگی. امروز انگیزه‌ها و فعالیت‌هایی که در جهت خراب کردن ذهنیت انقلابی در کشور انجام می‌گیرد، کم نیست. ملاک خط مستقیم انقلاب، حرف‌های امام است. یعنی نگاه کنیم بینیم محکمات امام چیست؟ ... باید دید آن نقطه‌های اصلی که امام روی آنها تکیه کرده، چیست؟ ... بینید چه چیزهایی کثیرالتکرار است، آنها می‌شود بینات امام. فرض بفرمایید: مسئله مبارزه با استکبار. این دیگر جزو چیزهایی است که از اول تا آخر فرمایشات امام به‌طور دائم تکرار شده است. اگر کسی آمد مبارزه با استکبار را انکار کرد یا کوچک شمرد، این خب راه امام نیست، دیگر برو و برگرد ندارد، شوخی ندارد.^۶

پیام به اتحادیه انجمن‌های اسلامی

دانشجویان در اروپا

بسم الله الرحمن الرحيم

جوانان عزیز

اکنون به پنجاه سالگی اتحادیه خود رسیده‌اید؛
نهاد مبارکی که هدایت اسلامی و شوق و طراوت
ایمان را با خصلت‌های جوانی و دانشجوئی پیوند
می‌زند و محصول آن می‌تواند انسان‌های عالم و
خردمند و پرهیزگار و با بصیرت باشد.

بکوشید که خود را و اتحادیه را با این
هدف‌های بلند و سعادت‌بار، هر چه بیشتر، همساز
و هماهنگ کنید.

کشور و ملت شما برای پیمودن راه طولانی
خود به چنین انسان‌هایی نیازمند است. عزم راسخ
و کوشش بی‌وقفه شما و همه جوانان و دانشجویان
ایران در همه‌جا تنها راه برای عقیم‌سازی
توطنهایی است که جبهه دشمن در برابر ایران
اسلامی سرافراز، از همه نوع و با ابزارهای
گوناگون طراحی می‌کند. دل پر امید و توان

پر قدرتِ مادی و معنوی خود را آماده و بهنگام،
نگاه دارید و با توکل به خدای علیم و حکیم به
پیش بروید. خدا یار و نگهدار تان.^۹

سید علی خامنه‌ای

۹۴ دی ۲۸

- متن پیام توسط حجت‌الاسلام والملسمین جواد ازهای نماینده مقام معظم رهبری در امور دانشجویان اروپا در پنجماهیمن نشست سالیانه این اتحادیه در میلان ایتالیا در ۱۳۹۴/۱۱/۲ قرائت شد.

پاسخ به نامه رئیس جمهور

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای دکتر روحانی

ریاست محترم جمهوری

با سلام و تحييت،

خرسندی خود را از اینکه مقاومت ملت بزرگ ایران در برابر تحریم‌های ظالمانه و تلاش دانشمندان هسته‌ای در پیشبرد این صنعت مهم و کوشش خستگی‌ناپذیر مذاکره‌کنندگان، سرانجام طرف‌های مقابل را که برخی از آنان به دشمنی با ملت ایران شهره‌اند، وادار به عقب‌نشینی و رفع بخشی از آن تحریم‌های زورگویانه کرد، ابراز می‌دارم و از جناب عالی و هیئت مذاکره و شخص وزیر محترم و همه دست‌اندرکاران تشکر می‌کنم.
عجالتاً نظر جناب عالی را معطوف می‌دارم به اینکه: اولاً: مراقبت شود که طرف مقابل [۵+۱] تعهدات خود را به‌طور کامل انجام دهد. اظهارات برخی از سیاستمداران آمریکایی در این دو سه روز کاملاً موجب بدگمانی است.

ثانیاً: به همه مسئولان دولتی تذکر داده شود که حل مشکلات اقتصادی کشور در گرو تلاش بی وقه و خردمندانه در همه بخش‌ها در جهت اقتصاد مقاومتی است و رفع تحریم‌ها به تنها‌یی برای گشايش در اقتصاد کشور و معیشت مردم کافی نیست.

ثالثاً: در تبلیغات توجه شود که در برابر آنچه در این معامله به دست آمده، هزینه‌های سنگینی پرداخت شده است.

نوشته‌ها و گفته‌هایی که سعی می‌کنند این حقیقت را نادیده گرفته و خود را ممنون طرف غربی وانمود کنند با افکار عمومی ملت، صادقانه رفتار نمی‌کنند.

رابعاً: همین اندازه دستاورد نیز در برابر جبهه استکبار و زورگو، بر اثر مقاومت و ایستادگی به دست آمده است. این را باید همه ما درسی بزرگ برای همه قضايا و حوادث در جمهوری اسلامی بدانیم.

خامساً: بار دیگر تأکید می‌کنم که از خد عده و
نقض عهد دولت‌های مستکبر به‌ویژه آمریکا در
این مسأله و دیگر مسائل غفلت نشود.
موفقیت جناب عالی و دیگر مسئولان کشور را
از خداوند متعال مسأله می‌کنم.^{۱۰}
سید علی خامنه‌ای

۹۴ دی ۲۹

- در پاسخ به نامه آقای روحانی رئیس جمهور در خصوص سرانجام مذاکرات هسته‌ای.

امتیازات شهداي مدافع حرم

... حقیقتاً هم شهداي شما [مدافع حرم]، هم خانواده‌ها، پدران، مادران و فرزندان آنان، حق بزرگی بر گردن همه ملت ايران دارند.

این شهدا امتیازاتی دارند؛ يکی این است که اينها از حریم اهل‌بیت در عراق و سوریه دفاع کردند و در این راه به شهادت رسیدند. ...

امتیاز دوم این شهداي شما این است که اينها رفتند با دشمنی مبارزه کردند که اگر اينها مبارزه نمی‌کردند، اين دشمن می‌آمد داخل کشور ... اگر جلویش گرفته نمی‌شد، ما باید اينجا در کرمانشاه و همدان و بقیه استان‌ها با اينها می‌جنگیدیم و جلوی اينها را می‌گرفتیم. در واقع این شهداي عزيز ما جان خودشان را در راه دفاع از کشور، ملت، دین، انقلاب اسلامی فدا کردند.

امتیاز سوم هم اين است که اينها در غربت به شهادت رسیدند. اين هم يك امتیاز بزرگی است.

این هم پيش خدای متعال فراموش نمی‌شود.^{۱۴}

پیام به بیست و چهارمین اجلاس سراسری نماز

بسم الله الرحمن الرحيم

خداوند علیم و قدیر را سپاسگزارم که تلاش شما دست‌اندرکاران محترم این اجلاس مهم و بیش از همه عالم بزرگوار و مجاهد جناب حجت‌الاسلام آقای قرائتی در بخش‌های اساسی و مؤثری به بار نشسته و کارهای مفیدی در ترویج فریضه بزرگ و بی‌بدیل نماز انجام گرفته است. با این همه، ظرفیت و میدان کار و نیز نیاز و عطش جامعه اسلامی برای رسیدن به نقطه مطلوب، بسیار بیش از واقعیت‌های کنونی در این‌باره است. در پیام سال گذشته گوشه‌ای از این فضای خالی و تلاش‌پذیر، نشان داده شده است. سخن امروز من تأکید بر احساس مسئولیت همگانی است.

توقع و انتظار این‌جانب آن است که همه به‌ویژه مسئولان دستگاه‌ها و دارندگان امکانات مادی و معنوی و مدیریتی، عظمت این مسأله را به‌درستی دریابند و گام در راه عمل نهند.

همه بدانند که یکی از مؤثرترین راهها برای کاستن آسیب‌های اجتماعی، ترویج نماز است. به این که حتی یک نفر از جوانان و نوجوانان کشور، در نماز سهل‌انگاری نکند همت گمارید. این یکی از بهترین راهها برای سلامت معنوی و روحی مردم ما و جامعه ما است.

به این که همگان فرا بگیرند و عادت کنند که نماز را با خشوع و حضور قلب به جا آورند، همت گمارید.

اینها همه کارهای ممکنی است که با عزم راسخ و کار مداوم شما دست‌اندرکاران، محقق خواهد شد، ان شاء الله.^{۱۵}

والسلام عليکم و رحمة الله

سید علی خامنه‌ای

آبهرمن ماه ۱۳۹۴

اعطای نشان فتح به فرماندهان

بازداشت‌کننده نظامیان متجاوز آمریکایی

سردار فدوی فرمانده نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و چهار تن از فرماندهان این نیرو که در جریان توقيف شناورهای آمریکایی و بازداشت تفنگ‌داران متجاوز آمریکا در محدوده جزیره فارسی، اقدام شجاعانه و بهنگام کرده بودند، به افتخار دریافت «نشان فتح» از دست حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی و فرمانده معظم کل قوا نائل شدند.

فرمانده کل قوا همچنین با تشویق درجه و ارشدیت به سایر فرماندهان و کارکنان مربوط به این عملیات حسب درخواست ستاد کل نیروهای مسلح موافقت کردند.^{۱۶}

پی‌نوشت‌ها

۱. ۹۴/۱۰/۰۵ (گزارش خبری) حضور در منزل خانواده شهدای مسیحی در ایام ولادت حضرت عیسیٰ ﷺ
۲. ۹۴/۱۰/۰۸ بیانات در دیدار مستولان نظام و میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی
۳. ۹۴/۱۰/۱۳ (گزارش خبری) بیانات در جلسه درس خارج فقه و حکومت قتل عالم مظلوم شیخ نمر
۴. ۹۴/۱۰/۱۴ بیانات در دیدار ائمه جمیعه سراسر کشور
۵. ۹۴/۱۰/۱۵ (گزارش خبری) بیانات در دیدار ریس اجرایی دولت افغانستان
۶. ۹۴/۱۰/۱۸ پاسخ رهبر به سوال درباره انتخاب بین کار اجرایی و کار فرهنگی
۷. ۹۴/۱۰/۱۹ بیانات در دیدار مردم قم
۸. ۹۴/۱۰/۲۱ بیانات در دیدار هیأت علمی و دست‌اندرکاران برگزاری همایش ملی «فقه هنر»
۹. ۹۴/۱۰/۲۸ پیام به اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان در اروپا
۱۰. ۹۴/۱۰/۲۹ پاسخ به نامه رئیس جمهور
۱۱. ۹۴/۱۰/۳۰ بیانات در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری انتخابات
۱۲. ۹۴/۱۱/۰۳ (گزارش خبری) بیانات در دیدار رئیس جمهور خلق چن
۱۳. ۹۴/۱۱/۰۴ بیانات در دیدار پاسداران نیروی دریایی سپاه پاسداران
۱۴. ۹۴/۱۱/۰۵ (گزارش خبری) بیانات در دیدار جمعی از خانواده‌های شهدای مدافع حرم
۱۵. ۹۴/۱۱/۰۶ پیام به بیست و چهارمین اجلاس سراسری نماز
۱۶. ۹۴/۱۱/۱۱ (گزارش خبری) اعطای تنش نفع به فرماندهان بازداشت‌کننده نظامیان متباور آمریکایی
۱۷. ۹۴/۱۱/۱۳ (گزارش خبری) بیانات در دیدار دست‌اندرکاران کنگره «شهدای ورزش کشور»
۱۸. ۹۴/۱۱/۱۴ (گزارش خبری) بیانات در دیدار دبیر و کارشناسان دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی
۱۹. ۹۴/۱۱/۱۹ بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی و پدافند هوایی ارتش
    به مناسب روز نیروی هوایی
۲۰. ۹۴/۱۱/۱۹ (گزارش خبری) بیانات در دیدار نخست وزیر یونان
۲۱. ۹۴/۱۱/۲۰ (گزارش خبری) بیانات در دیدار رئیس جمهور غنا
۲۲. ۹۴/۱۱/۲۸ بیانات در دیدار مردم آذربایجان شرقی